

Verslag ASN Bank 2014

Duurzaamheidsverslag
en financiële resultaten

Verslag ASN Bank 2014

Duurzaamheidsverslag
en financiële resultaten

Inhoudsopgave

Voorwoord van de directie	3
Verantwoording	5
A Toezicht	9
Bericht van de raad van commissarissen	10
Bericht van de raad van advies	12
B Duurzaamheid	17
1 Duurzame missie en doelen	18
2 Duurzaamheid in de praktijk	20
3 Mensenrechten	23
4 Klimaat	25
5 Biodiversiteit	27
6 Duurzaam kantoor	28
C Belanghebbenden	33
7 Consultatie en dialoog	34
8 Klanten	35
9 Aandeelhouder	39
10 Maatschappelijke partners	40
11 Maatschappij	42
12 Medewerkers	45
D Economische prestaties	51
13 Aantrekken van vermogen	52
14 Uitzettingen: financieringen en beleggingen	56
E Financiële verantwoording	65
15 Financiële resultaten	66
16 Organisatie van het risicobeheer	80
17 Corporate governance	82
Onafhankelijk assurancerapport	86
Bijlagen	91
1 Uitzettingen van de ASN Bank	92
2 Schenkingen aan maatschappelijke partners	98
3 Duurzame prestaties kantoor	99
4 Organisatie	100
5 Historie	102
6 Materialiteitsanalyse	104
7 Personalia	106

Voorwoord van de directie

De ASN Bank bestaat bij de gratie van haar ruim 600.000 klanten. Zij maken het ons mogelijk te werken aan de eerlijke, duurzame wereld van morgen. Vaak horen wij klanten zeggen: 'Ik ben lid van de ASN Bank'. Dat geeft aan hoe betrokken zij zijn bij onze bank. Die betrokkenheid koesteren we. Niet alleen door onze belofte waar te maken dat we het geld van onze klanten op een duurzame manier beheren. Maar ook door met hen in gesprek te gaan over onze gemeenschappelijke idealen via panels en tijdens bijeenkomsten en andere ontmoetingen. Zo raadpleegden wij in 2014 klanten over ons nieuwe beleid voor dierenwelzijn. We gingen 'het land in' met inspirerende bijeenkomsten van ASN Live in Zwolle en Nijmegen en MorgenVandaag in de Westergasfabriek in Amsterdam. Daar ontmoetten we vele klanten en andere geïnteresseerden – mensen die zich inzetten voor onze gemeenschappelijke idealen en ons inspireren om nieuwe stappen te zetten.

Doelen voor de lange termijn

In 2014 hebben we veel inspanningen verricht om beleid voor de lange termijn te bepalen. Dat betrof zowel ons duurzaamheidsbeleid als onze bancaire doelen. We blijven daaraan werken als bank, maar ook als 'aanjager' in samenwerking met onze maatschappelijke partners, onze klanten en onze community Voor de Wereld van Morgen. Het gaat daarbij niet alleen over een goede bestemming van de ons toevertrouwde gelden en onze puur bancaire activiteiten. Het gaat zeker ook over de vele andere activiteiten die wij initiëren en ondersteunen, evenals coalities die wij aangaan. We besteedden in 2014 in het bijzonder veel aandacht aan de ambitie van de ASN Bank om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Wij waren de eerste bank die een dergelijk langetermijndoel hebben afgegeven en daar concreet op sturen. Ook formuleerden we bancaire langetermijndoelen: we streven naar een miljoen tevreden klanten en een beheerste groei van zowel het vermogen onder beheer als de financiering van duurzame sectoren. Financieel gezien was 2014 een goed jaar. Het vermogen onder beheer nam toe: zowel het spaarsaldo als de ASN Beleggingsfondsen en ASN Vermogensbeheer groeiden.

De aanwas van het aantal nieuwe klanten was ook in 2014 weer verheugend en in lijn met de verwachting: we mochten bijna veertigduizend nieuwe klanten verwelkomen. Het totale aantal klanten daalde licht als gevolg van een administratieve opschoning.

Klimaatambitie

In 2013 formuleerden we onze klimaatambitie: de ASN Bank is in 2030 netto klimaatneutraal, zowel met ons kantoor als – met veel meer impact – met alle financieringen en beleggingen. We realiseren die door alle uitzettingen te waarderen op hun CO₂-voetafdruk. Vervolgens gaan we werken aan verkleining van die voetafdruk. Gezien de relatief kleine omvang van onze bank is onze invloed op het klimaat beperkt. Maar onze ambitie overstijgt het belang voor de

ASN Bank. We willen de financiële sector laten zien dat deze ambitie mogelijk en haalbaar is. Daarvoor ontmoetten we in 2014 op veel plekken belangstelling en waardering.

Eind 2015 vindt de belangrijke klimaattop in Parijs plaats. Wij zullen daar aanwezig zijn om bij zoveel mogelijk relevante partijen het belang van een ambitieuze klimaatdoelstelling voor financiële instellingen over het voetlicht te brengen.

Nieuwe sector: zorg & welzijn

In de visie van de ASN Bank is de duurzame samenleving ook een zorgzame samenleving. Het past bij onze bank om in dit kader de sector gezondheidszorg te financieren. Hoewel we dat al sinds onze oprichting doen, hebben we besloten de kredietverstrekking aan de zorgsector te intensiveren. Een uitgebreid, fundamenteel onderzoek is afgerond en geeft richting aan onze toekomstige financieringsactiviteiten in de gezondheidszorg. Een zorgzame samenleving gaat nadrukkelijk over meer dan 'wittejaszorg'. Solidariteit, sociale cohesie en aandacht voor menselijk welzijn in breedste zin beschouwen wij als het fundament van een veilige, optimistische samenleving. Wij geven daar tevens invulling aan in onze partnerships met onder meer KNGF Geleidehonden en het Nationaal Ouderenfonds, evenals in de wijze waarop wij met onze klanten willen omgaan.

Plannen voor 2015

Vorig jaar kondigden wij op deze plek de nieuwe betaalrekening voor kleinzakelijke klanten aan. Helaas moesten we deze klanten teleurstellen. Door de werkdruk van alle projecten rond de wet- en regelgeving waren we genoodzaakt deze introductie uit te stellen. We weten dat er dringend vraag is naar deze rekening en werken er daarom hard aan om de introductie in 2015 te realiseren.

In 2015 streven we wederom naar een beheerste groei van het aantal klanten en het vermogen onder beheer. Voor ons blijft de uitdaging om zowel klanten te werven en te overtuigen van de voordelen van bankieren bij de ASN Bank, als renderende, solide financieringen te realiseren. Ook gaan we in 2015 veel aandacht besteden aan verdere verhoging van de kwaliteit van onze dienstverlening en de waardering die onze klanten daarvoor hebben. Tevens zullen wij in 2015 nog meer de directe dialoog met onze klanten opzoeken en stimuleren. Klanten ontmoeten, luisteren, inspireren en verrassen is de kern van onze verhoogde inzet.

Tenslotte willen we, naast onze klimaatdoelstelling, ook langetermijndoelen formuleren voor mensenrechten en biodiversiteit.

In memoriam: Piet Boef

Op 19 september 2014 overleed Piet Boef. Hij werd op 1 januari 1980 directeur van de Algemene Spaarbank voor Nederland, zoals de ASN Bank toen nog heette. Van 1986 tot aan zijn pensionering in 1992 was hij algemeen directeur van onze bank. Piet was medeverantwoordelijk voor de formulering van de hoofdlijnen van ons beleggingsbeleid en de missie van de ASN Bank.

Kenmerkend voor Piet was zijn solidariteit met mensen wie onrecht werd aangedaan. Daarom zette hij zich sterk in voor de anti-apartheidsbeweging en de vrijlating van Nelson Mandela. Betrokken en bevlogen gaf hij de ASN Bank een stem. Een bijzonder moment in zijn leven was dat hij Nelson Mandela mocht ontmoeten toen deze Nederland bezocht. Het 'langetermijndoel' van de toenmalige ASN Bank en Piet was daarmee bereikt. Zoals Piet vertelde in ZAM Magazine: 'De ASN kwam oorspronkelijk uit de socialistische hoek. De katholieken en protestanten hadden hun eigen banken, wij waren er voor de arbeiders. In de jaren '70 en '80 veranderde dat. De strijd tegen de apartheid werd heel breed gedragen – misschien zorgde onze betrokkenheid er wel voor dat we de verzuiling konden ontstijgen en steeds verder groeien.' Wij zijn Piet Boef dankbaar voor zijn bijdrage aan de bank en zijn persoonlijke voorbeeld in het tonen van compassie en betrokkenheid.

Graag bedanken we iedereen die ons zijn of haar vertrouwen schenkt als klant, 'lid' of maatschappelijk partner van de ASN Bank. We bedanken onze medewerkers, die zich met zoveel enthousiasme en betrokkenheid inzetten voor onze klanten en onze idealen. Samen werken we in 2015 verder aan de rechtvaardige, duurzame wereld van morgen.

Ewoud Goudswaard

Jeroen Jansen

Joyce van der Est

Verantwoording

De ASN Bank wil transparant zijn over haar doelstellingen, werkwijze en prestaties, zowel op duurzaamheidsgebied als financieel en economisch. Het jaarlijkse verslag vormt daarin een belangrijke schakel.

Wij rapporteren in dit verslag over de manier waarop wij ons duurzaamheidsbeleid uitwerken in onze bancaire dienstverlening en producten, onze bedrijfsvoering en de dialoog die wij over duurzaamheidsonderwerpen voeren met uiteenlopende partijen. Tevens leggen wij in dit verslag verantwoording af over de financiële resultaten van de ASN Bank. Deze resultaten worden eveneens meegenomen in de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V.

Dit verslag is bedoeld voor onze klanten, medewerkers en andere betrokkenen met wie wij samenwerken, zoals onze (maatschappelijke) partners, toezichthouders, aandeelhouder en alle andere personen en organisaties die belangstelling hebben voor de prestaties van de ASN Bank in 2014 en haar plannen voor de toekomst. Meer over de belanghebbenden leest u in de hoofdstukken 7 tot en met 12.

GRI

De ASN Bank rapporteert conform de nieuwe G4-richtlijnen voor duurzaamheidsverslaglegging van het Global Reporting Initiative (GRI). U vindt de GRI-tabel op www.asnbank.nl.

De G4-richtlijnen leggen nadruk op de materialiteitsanalyse. Dat houdt in dat we de volgende vragen moeten beantwoorden:

- Welke duurzaamheidsonderwerpen zijn juist voor de ASN Bank van belang?
- In hoeverre laten wij ons door onze stakeholders beïnvloeden bij de keuze voor deze onderwerpen?
- Rapporteren we in ons verslag over de onderwerpen die voor onze stakeholders van belang zijn?

De materialiteitsanalyse geeft hierop een antwoord. Meer informatie hierover vindt u in hoofdstuk 7 en in bijlage 6. Uit de analyse blijkt dat alle onderwerpen die wij van materieel belang vinden, afdoende naar voren komen in onze rapportages en beleidspijlars.

Assurancerapport

Dit verslag is een duurzaamheidsverslag, aangevuld met relevante financiële informatie. Wij hebben KPMG Sustainability gevraagd de informatie over onze duurzaamheidsprestaties in dit verslag te beoordelen.

De reikwijdte van de opdracht en de conclusies vindt u in het onafhankelijke Assurancerapport. Voor een door de accountant gecontroleerde jaarrekening verwijzen wij u naar het jaarverslag 2014 van SNS Bank N.V.

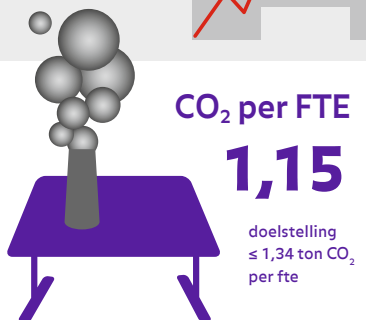
Belangrijkste prestaties in 2014

Bedrijfsvoering

Bedrijfsresultaat

€ 58,6 mln

-12,3% t.o.v. 2013

Medewerkerstevredenheid

7,8

doelstelling ≥ 8,0

Beschikbaarheid internet/mobiel bankieren

doelstelling ≥ 99%

99,7%

Voorzieningen

0,04%

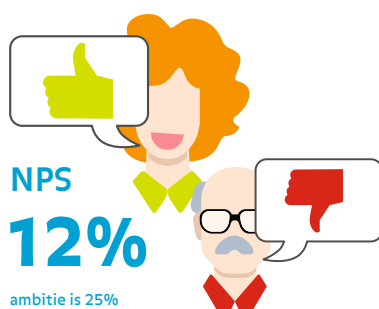
Naamsbekendheid primaire doelgroep

26%

t.o.v. 23% in november 2013

Klanten

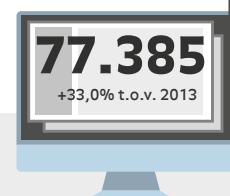

Aantal klanten eind 2014

603.496

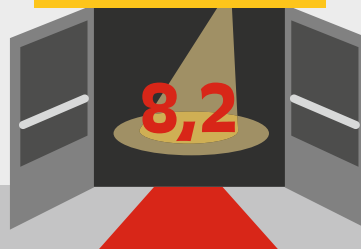

Klantcontact

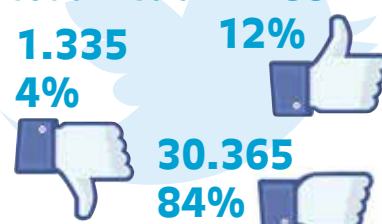

9.790
-4,1% t.o.v. 2013

Waardering klantevenementen

Contacten social media

Duurzaamheid

Beheerd
vermogen

€ 12.821 mln

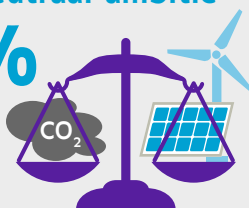
+7,9% t.o.v. 2013

Klimaatneutraal-ambitie

45%

2013: 34%

Beleggingsuniversum

102+
-27

Duurzame
toetsen

567

landen, bedrijven
en organisaties
onderzocht

Stemmen AvA's

220

AvA's

167

Bedrijven

Erkenningen

- Eerlijke bankwijzer
- Internationale erkenning klimaatambitie
- Groene Stier

Donatie maatschappelijke
partners

€ 2,8 mln

176 partners

ASN BANK

Wereldprijs 2014

Wat doe jij voor de wereld van morgen?

Aanmeldingen 176

Deelnemers 100

Finalisten 8

Winnaars 4

Stemmers 29.997

A Toezicht

Bericht van de raad van commissarissen

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders ASN Bank N.V.

Preadvies

Hierbij bieden wij u de door de directie opgemaakte jaarrekening van de vennootschap over het boekjaar 2014 aan, evenals het verslag van de directie.

Wij stellen u voor deze jaarrekening conform vast te stellen, wat inhoudt dat:

- de totale winst over 2014 van € 58,6 miljoen wordt toegevoegd aan het eigen vermogen;
- de directie wordt gedechargeerd voor het bestuur dat zij heeft gevoerd en de commissarissen voor het toezicht dat zij over het afgelopen boekjaar hebben gehouden.

Inleiding

Wij onderschrijven volledig de duurzame missie en het beleid van de ASN Bank dat daaruit volgt. We voelen ons dan ook nauw betrokken bij de commerciële, financiële en duurzame ontwikkeling van de ASN Bank. De raad van commissarissen en de directie van de ASN Bank kwamen in 2014 vier maal bijeen. Daarbij bespraken wij de financiële en commerciële rapportages, die ons een goed inzicht bieden in de wijze waarop de ASN Bank wordt aangestuurd en haar resultaten bereikt, de middelen die zij hiervoor inzet en de wijze waarop de risico's worden beheerst.

Voorts kwamen in de loop van 2014 de volgende onderwerpen aan de orde.

Jaarverslag 2013

Wij stelden het jaarverslag over 2013 vast en gingen akkoord met het persbericht hierover. Dit werd op 19 maart 2014 gepubliceerd.

Klantintegriteit

Gedurende heel 2014 ging er veel aandacht naar twee projecten op het gebied van klantintegriteit, namelijk van zakelijke en particuliere klanten. In de loop van 2014 heeft de ASN Bank de dossiers van al haar zakelijke en particuliere klanten doorgenomen en de dossiers die niet compleet waren, aangevuld na contact met de betreffende klanten. Wij volgden de voortgang van beide projecten met interesse.

Aanstelling van ACTIAM N.V. als AIF-beheerder

Als uitvloeisel van de Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD) stelde de directie van de ASN Bank ACTIAM N.V. (voorheen SNS Asset Management N.V.) aan als AIF-beheerder van de ASN Beleggingsfondsen. De raad stemde hiermee in. De AIFMD stelt gedetailleerde eisen aan het beheer van beleggingsinstellingen als ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), de beheerder van de ASN Beleggingsfondsen. Wanneer ABB zelf het beheer zou uitvoeren volgens de regels van de AIFMD, zou dat een wijziging in organisatiemodel en een aanzienlijke uitbreiding van de schaalgrootte en beschikbare expertise van ABB betekenen. Dit past niet in het gewenste organisatiemodel en de strategie van de ASN Bank. Daarom besloot de ASN Bank per 22 juli 2014 ACTIAM, een professionele partij, aan te stellen als uitvoerende fondsbeheerder. ABB blijft de directie van de ASN Beleggingsfondsen voeren.

Bankbalans en risicobeheer

Samen met de directies van SNS Bank N.V. en de ASN Bank spraken wij over de bankbalans van de ASN Bank. De ASN Bank ziet de duurzame samenleving als uitgangspunt voor de samenstelling van haar balans. Dat vraagt om zowel een duidelijk plan met aannames over de mogelijke rendementen en risico's, als goede beheersing van de risico's. De ASN Bank heeft in 2014 een plan gemaakt om de aansturing van de portefeuille met uitzettingen te optimaliseren met betrekking tot duurzaamheidsdoelstellingen, zodat haar balans nog meer een afspiegeling wordt van de duurzame samenleving die haar voor ogen staat.

De ASN Bank streeft de komende vijf jaar naar een beheerste groei van de zakelijke uitzettingen. Door marktomstandigheden zal het uitdagend blijven om een goede mix te vinden tussen duurzaamheidsdoelstellingen, risico en rendement.

Nieuw aandachtsgebied: zorg

Wij spraken uitgebreid met de directie over de wijze waarop de ASN Bank haar (financierings)activiteiten in de sector (gezondheids)zorg wil uitbreiden. Wij onderkennen dat het thema zorg past bij de ASN Bank en aansluit op een grote maatschappelijke behoefte. Wel wezen we nadrukkelijk op de risico's en de noodzaak een geleidelijke, goed door-dachte aanpak te kiezen.

Raad van advies

Wij namen kennis van het vertrek van Femke Halsema als voorzitter van de raad van advies van de ASN Bank. Zij is opgevolgd door Jan van der Kolk, die al deel uitmaakte van de raad. Tevens werd er door de voorzitter van de raad van commissarissen uitgebreid gesproken met de nieuwe voorzitter van de raad van advies. Onder andere over het lange termijn beleid, de governance structuur, de klimaatambities en de gemeenschappelijke uitgangspunten op diverse duurzaamheidsthema's en de wijze waarop de verschillende merken binnen SNS Bank N.V. (ASN Bank, SNS, Regiobank, BLG Wonen) hier kunnen samenwerken en van elkaar leren.

Operationeel plan 2015-2017

We bespraken het operationeel plan 2015-2017 met de directie. De kerndoelstelling luidt: duurzaam bankieren dat voorziet in de klantbehoeften van vandaag en zorg draagt voor de wereld van morgen. Belangrijke elementen van het plan zijn dat de ASN Bank streeft naar een groei tot 1 miljoen tevreden klanten, groei van het vermogen onder beheer en een beheerste groei van de uitzettingen. Daarnaast ziet de ASN Bank een duidelijke rol voor zichzelf als aanjager van duurzame keuzes.

Rapportage monitoring Code Banken

De Code Banken zijn richtlijnen waaraan alle Nederlandse banken zich moeten houden, tenzij ze op specifieke punten kunnen uitleggen waarom zij dat niet doen. Uit de monitoring door Compliance bleek dat bij SNS Bank N.V. de Code Banken, op een paar uitzonderingen na, volledig wordt toegepast. Welke uitzonderingen dat zijn is te lezen op de website van SNS Bank N.V.

Werking en samenstelling van de raad

Wij bespraken het reglement voor de raad van commissarissen, dat mede is gebaseerd op en nadere invulling geeft aan de Code Banken. Het reglement is vastgesteld.

Tegen het einde van het verslagjaar evalueerden wij het functioneren van onze raad en deelden de bevindingen met de directie van de ASN Bank.

Gedurende het verslagjaar 2014 was de raad als volgt samengesteld:

- Rob Langezaal, voorzitter
- Annemiek van Melick
- Bart de Ruigh (tot 1 september)

Bart de Ruigh trad per 1 september uit dienst van SNS Bank N.V. en gaf daarmee ook feitelijk zijn zetel in de raad van commissarissen van de ASN Bank op. In 2015 wordt de raad versterkt met drie nieuwe leden: Dick Okhuijsen, Alexander Baas en Martijn Wissels.

Graag bedanken wij de klanten en andere belanghebbenden voor hun vertrouwen in de ASN Bank. We spreken onze waardering uit voor de inzet van de medewerkers en directie. We hebben er alle vertrouwen in dat de ASN Bank haar missie als duurzame bank ook in 2015 met inzet en succes zal uitvoeren.

Den Haag, 10 april 2015

Namens de raad van commissarissen
Rob Langezaal, voorzitter

Bericht van de raad van advies

De raad van advies van de ASN Bank is samengesteld uit vertegenwoordigers met uiteenlopende maatschappelijke achtergronden. De raad is in 1993 opgericht en functioneert als adviesorgaan voor de ASN Bank. De raad volgt kritisch de duurzame missie van de ASN Bank en adviseert de directie gevraagd en ongevraagd.

De directie en de raad overleggen regelmatig over de activiteiten en resultaten en over de duurzame koers van de bank. In 2014 vergaderden zij tweemaal. Tevens vergaderden zij eenmaal met de raad van commissarissen van de ASN Bank.

Tijdens de vergaderingen van de raad van advies kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde.

Conceptbeleid dierenwelzijn

De directie introduceerde het conceptbeleid van de ASN Bank voor dierenwelzijn. Aan dit beleid had de bank al lange tijd behoefte. Nadat een eerste concept was geformuleerd, heeft bureau Schuttelaar & Partners de raadpleging van belanghebbenden begeleid. De directie vroeg ook de raad om zijn inbreng te leveren. Dit leidde tot de vraag of de ASN Bank een visie heeft op bovenmatig consumeren van dieren. Volgens de directie is dit een van de vele aspecten van dierenwelzijn; mogelijk leiden de gesprekken tot de conclusie dat zij tot een beleid kunnen worden samengevoegd. Na raadpleging van belanghebbenden zal het beleid opnieuw in de raad worden besproken.

Zorg en welzijn

De directie besprak het voornemen een beleid over zorg & welzijn te formuleren, en beantwoordde de vragen en opmerkingen van de raad hierover inzake het doel, de diepgang van de analyse, de focus en innovatie. Het gaat om het bevorderen van de zorgzame samenleving, om zorgen voor elkaar. Dit kan wellicht een van de duurzaamheidspijlers van de ASN Bank worden. Het conceptbeleid zal in 2015 worden besproken.

Toekomstvisie op de duurzame bankbalans

De directie meldde dat zij de toekomstvisie van de ASN Bank op haar duurzame bankbalans had besproken met de raad van commissarissen. Deze laatste kon zich vinden in de analyse, maar was terughoudend over de groeiambitie van de ASN Bank in het geheel van SNS Bank N.V. De raad van advies benadrukte het belang van duurzaamheid in relatie tot financieringen via de balans.

De directie gaf aan dat de ASN Bank de balans moet vinden tussen de risico's die zij als bank neemt en het rendement dat het oplevert, rekening houdend met de belangen van alle stakeholders, waaronder SNS Bank N.V.

Governance ASN Bank

De raad en de directie bespraken de governance van de ASN Bank, met name de positie en samenstelling van de raad van commissarissen, in het bijzonder de mate van onafhankelijkheid. Op verzoek van de raad van advies is een overzicht gemaakt van de formele eisen wat de positie en samenstelling van de raad van commissarissen betreft. Mede op basis hiervan worden gesprekken met de directie en raad van commissarissen voortgezet.

Operationeel plan 2015-2017

De raad en de directie bespraken het concept operationeel plan voor de komende jaren. Het uitgangspunt is dat de ASN Bank beheerst moet groeien tot 1 miljoen tevreden klanten over tien jaar, terwijl ook het vermogen onder beheer en het aandeel van duurzame financieringen op de balans moeten toenemen. Tevens wil de ASN Bank zowel binnen als buiten haar bancaire activiteiten om invloed uitoefenen op duurzaamheidsgebied. Er werd uitgebreid gesproken over de ambitie om met zakelijke uitzettingen een gezonde groei te bereiken, en over de consequenties van deze ambitie in de huidige marktomstandigheden. De raad heeft aandacht gevraagd voor het belang van innovatie en duurzaamheid bij de uitzettingen anders dan duurzame financieringen. Het definitieve plan wordt begin januari 2015 vastgesteld.

Samenstelling en bevoegdheden van de raad

De geactualiseerde versie van het reglement van de raad van advies werd begin 2014 in concept vastgesteld. Na toevoeging van het profiel van de raad zal dit begin 2015 formeel worden vastgesteld.

Femke Halsema besloot halverwege het jaar om persoonlijke redenen terug te treden uit de raad. Jan van der Kolk heeft het voorzitterschap overgenomen met instemming van de raad van commissarissen. Er zijn in 2014 geen nieuwe leden aan de raad toegevoegd. Wel is de directie op zoek naar een nieuw lid.

De raad was in 2014 derhalve als volgt samengesteld:

- Femke Halsema, voorzitter tot 29 september 2014
- Maarten van Huijstee
- Hans Kamps
- Jan van der Kolk, per 29 september 2014 voorzitter
- Willemijn Verloop

De raad meent dat de ASN Bank in 2014 conform haar duurzame missie heeft gehandeld. Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop de directie en medewerkers van de bank in 2014 hun werkzaamheden hebben verricht.

Den Haag, 10 april 2015

Namens de raad van advies:

Jan van der Kolk, voorzitter

Klimaat

De stabiliteit van het klimaat staat onder zware druk van de uitstoot van broeikasgassen. Deze veroorzaakt een snelle opwarming van de aarde. Dat is slecht voor de natuur en de biodiversiteit. En voor de mensenrechten en de wereldvrede. Daarom dragen wij op allerlei manieren bij aan een veilig, stabiel en leefbaar klimaat.

Aandacht voor klimaatambitie

De ASN Bank heeft een ambitieuze klimaatdoelstelling: we willen in 2030 klimaatneutraal zijn. De grote uitdaging is om al onze beleggingen en financieringen netto klimaatneutraal te maken. Voor deze ambitie kregen we in 2014 veel aandacht, onder meer tijdens de jaarvergadering van het United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) in Genève.

WakaWakalamp voor vrouwen

De ASN Foundation steunde de Waka-Waka Foundation, die de allerarmsten wereldwijd voorziet van veilige, duurzame, zelfvoorzienende energie- en lichtbronnen. De gift ging naar een project dat vrouwen in ontwikkelingslanden voorziet van zonnelampen. Daardoor kunnen ze 's avonds werken. De zonnelampen zijn veiliger, beter, gezonder en goedkoper dan traditionele verlichting.

Scouting Zonnestrijd

Jongeren en hun ouders op een positieve manier in aanraking brengen met duurzame energie. Dat was het doel van de Scouting Zonnestrijd die Natuur & Milieu organiseerde met steun van de ASN Bank. Maar liefst 250 scoutingclubs wilden gratis zonnepanelen voor hun honk winnen. Na een spannende stemronde ging de hoofdprijs van tien panelen naar de Albert Schweizergroep uit Woerden.

Foto: Josje Deekens

Stem voor jongeren

Via de Nationale Jeugdraad NJR sponsor- den we de jongerenvertegenwoordigers duurzaamheid. Daardoor konden ze de stem van de jongeren laten horen op de klimaattoppen en workshops geven op scholen. Een van de jongerenvertegen- woordigers, Ralien Bekkers, heeft al veel bereikt: ze sprak voor de Verenigde Naties en stond in de duurzame 100 van Trouw.

Westermeerwind

Windpark Westermeerwind vrijst in de komende jaren in het water van het IJsselmeer langs de dijken van de Noord- oostpolder. Het windpark bestaat uit 48 turbines en zal naar verwachting windstroom produceren voor 160.000 huishoudens. In 2016 is het windpark gereed. De ASN Bank draagt 36,5 miljoen euro bij aan de financiering.

Foto: Hollandse Hoogte/Wiebe Kiestra

Nederlandse Klimaatcoalitie

De ASN Bank sloot zich in 2014 aan bij de Nederlandse Klimaatcoalitie, een initiatief van MVO Nederland, Klimaatverbond Nederland en Stichting Natuur & Milieu, in samenwerking met het Ministerie van Infrastructuur & Milieu. In deze coalitie werken bedrijven, overheden, publieke instellingen en maatschappelijke organi- saties aan een klimaatneutrale samen- leving.

B Duurzaamheid

1 Duurzame missie en doelen

Duurzaamheid is het leidende principe bij alle werkzaamheden van de ASN Bank. Daarbij scharen wij ons achter de algemeen erkende definitie uit het rapport *Our Common Future* van de Verenigde Naties uit 1987: 'Duurzaamheid betekent voorzien in de behoeften van nu, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien in gevaar te brengen.'

De missie van de ASN Bank sluit aan op deze definitie. Onze missie luidt: 'Ons economische handelen is erop gericht de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. We werken mee aan veranderingen die zijn bedoeld om een einde te maken aan processen waarvan de nadelige gevolgen worden verschoven naar toekomstige generaties of worden afgewenteld op het milieu, de natuur en kwetsbare bevolkingsgroepen. Daarbij verliezen we niet de noodzaak uit het oog om op lange termijn een rendement te behalen dat het gezonde voortbestaan van onze bank waarborgt. Wij beheren de middelen die onze klanten ons toevertrouwen, op een wijze die recht doet aan hun verwachtingen.'

Duurzame bank

Duurzaamheid gaat verder dan een duurzaam kantoor of een duurzame productielocatie: het is ook essentieel om duurzaamheidseisen te stellen aan toeleveranciers. Dat geldt ook voor banken. Een bank kan haar kantoororganisatie verduurzamen – dat heeft de ASN Bank al gedaan. Maar zij heeft een veel malen grotere invloed via haar financieringen en beleggingen. Daarom wil de ASN Bank haar missie realiseren door de verduurzaming van zowel de kantoororganisatie als de bancaire activiteiten: de financieringen van de ASN Bank en de beleggingen van de ASN Beleggingsfondsen en ASN Vermogensbeheer.

De drie pijlers van het beleid: mensenrechten, klimaat en biodiversiteit

Vaak worden duurzaamheid en duurzame ontwikkeling uitsluitend als een milieudoelstelling gezien. Voor de ASN Bank is het streven naar duurzame ontwikkeling echter in de eerste plaats ingegeven door rechtvaardigheid. Duurzaam handelen heeft tot doel een rechtvaardige verdeling van de welvaart te realiseren, nu en in de toekomst. Duurzaamheid heeft dus een sociale component. Wij bouwen daarom ons duurzaamheidsbeleid op drie pijlers:

- mensenrechten;
- klimaat;
- biodiversiteit.

Onder de paraplu van deze drie pijlers zijn alle onderwerpen ondergebracht die onze klanten en wijzelf belangrijk vinden. Vanuit onze dagelijkse praktijk houden we het beleid regelmatig tegen het licht. Klopt het nog? Benoemen wij in heldere termen

wat mensen bedoelen? Zien wij nieuwe ontwikkelingen? Als uit onze inzichten of die van klanten blijkt dat het beleid aan vernieuwing toe is, geven wij hieraan invulling door middel van brede consultatie van belanghebbenden (*crowdsourcing*).

Doelstellingen

We formuleren doelstellingen voor de duurzaamheidsprestaties van de kantoororganisatie, de bancaire activiteiten van de ASN Bank en de activiteiten van de ASN Beleggingsfondsen. Voor de korte termijn formuleren we kwantitatieve en kwalitatieve doelen. Daarnaast formuleren we langetermijndoelen.

Doelen voor de lange termijn

De ASN Bank wil als duurzame bank actief bijdragen aan processen die de verduurzaming van de samenleving bevorderen. Daaraan geven wij invulling door onze activiteiten op het gebied van selectie, engagement en stemmen (zie hoofdstuk 2). Een volgende, unieke stap in de ontwikkeling van ons duurzaamheidsbeleid is de formulering van langetermijndoelen op strategisch niveau voor de drie pijlers van ons duurzaamheidsbeleid: mensenrechten, klimaat en biodiversiteit. Het klimaatdoel is inmiddels vastgesteld; doelstellingen voor mensenrechten en biodiversiteit zijn in ontwikkeling. De formulering van deze doelen is uniek omdat er nog geen enkele bank is met dergelijke duurzaamheidsdoelstellingen voor de lange termijn. Wij willen doelen formuleren waarmee we onze missie concreet kunnen uitwerken in al onze activiteiten (over deze activiteiten leest u meer in de hoofdstukken 3, 4 en 5). Aan de realisatie van onze doelstellingen voor de lange termijn werken we bij voorkeur samen met anderen, zoals klanten, maatschappelijke organisaties, bedrijven, de overheid en andere financiële instellingen.

Mensenrechten

In 2014 hebben we gesproken over een mogelijke langetermijndoelstelling op het gebied van mensenrechten. We willen die niet zoeken in verwijzingen naar internationale verdragen, maar in de eenduidige prestaties van onze investeringen en activiteiten op het gebied van mensenrechten.

We hanteren strikte criteria op het gebied van mensenrechten bij het selecteren van onze beleggingen en financieringen. We voeren een actieve dialoog met ondernemingen over mensenrechtenthema's als kinderarbeid en arbeidsomstandigheden. Bovendien willen we graag een concreet langetermijndoel formuleren om onze invloed verder te vergroten als het gaat om verbetering van mensenrechten. We kiezen daarbij niet voor een kwantitatief doel, want uit ervaring blijkt dat dit voor ons niet werkbaar is. Door de complexiteit van de methodiek zou er meer aandacht op het meten komen te liggen dan op het resultaat.

Daarom gaan we in 2015 een concrete langetermijn-doelstelling vaststellen op een essentieel maar eenduidig deelgebied. Daaraan zullen we op een activistische manier invulling geven. Ons doel is aantoonbare veranderingen in gang te zetten, die leiden tot benoembare, betere prestaties op het gebied van mensenrechten. Onze activistische houding tegenover de farmaceutische sector past in die benadering.

Klimaat

In 2013 formuleerden we onze klimaatdoelstelling als eerste langetermijndoel op duurzaamheidsgebied. Het klimaatprobleem is zeer urgent. Het noodzaakt iedereen om bij te dragen aan de oplossing. Wij streven naar een maximale bijdrage van de ASN Bank, ook al omdat we een voorbeeld willen zijn voor andere ondernemingen en financiële instellingen. Daarom namen we bij de herziening van ons klimaatbeleid een fundamenteel doel op voor de lange termijn: wij willen dat zowel onze organisatie als alle investeringen op de balans van de ASN Bank en in beheer bij de ASN Beleggingsfondsen in 2030 netto klimaatneutraal zijn. Dat houdt het volgende in. Tegenover onze financieringen en beleggingen die broeikasgassen uitstoten, staan onze financieringen en beleggingen die de uitstoot van broeikasgassen vermijden. Ons doel is dat de som van de uitstoot en de vermindering van uitstoot in 2030 op nul uitkomt, zodat er netto geen effect op het klimaat is. Onze kantoororganisatie is al klimaatneutraal. Daarom luidt de doelstelling voor de lange termijn op het gebied van klimaat:

Langetermijndoel	2030	2014	Zie hoofdstuk
Alle investeringen netto klimaatneutraal	100%	45%	4

Anders dan bij mensenrechten en biodiversiteit is het voor onze duurzaamheidspijler klimaat wel mogelijk een langetermijndoelstelling te bepalen op basis van een eenduidige, objectief te kwantificeren prestatie. Er is immers internationaal een eenduidige eenheid om deze prestatie te meten: de emissie van CO₂-equivalenten. De laatste jaren zijn hierover steeds betere data beschikbaar gekomen. Meten is niet eenvoudig, maar wel mogelijk.

Biodiversiteit

Bij het zoeken naar een langetermijndoel voor biodiversiteit stuiten we op dezelfde soort bezwaren als bij mensenrechten. Ook hier geldt dat we als financiële instelling te veel factoren en indicatoren zouden moeten meenemen bij het meten van onze prestatie op het gebied van biodiversiteit. Wij denken wel dat meten op een deelgebied mogelijk is, bijvoorbeeld de hoeveelheid behouden of nieuw gecreëerde natuur. In 2015 onderzoeken we hoe we dit kunnen invullen met een doelstelling die voor ons en onze klanten belangrijk is.

Doelen voor de korte termijn

Voor de korte termijn formuleren we kwantitatieve en kwalitatieve doelen. De kwantitatieve doelen drukken we uit in een getal, de kwalitatieve doelen in 'wel of niet gerealiseerd'.

Doelstelling 2014	Gerealiseerd 2014	Doelstelling 2015	Zie hoofdstuk
Kwalitatieve doelen voor de korte termijn			
Klimaatbeleid	Implementatie strategische doelstelling 'ASN Bank klimaatneutraal in 2030'	Voortgang implementatie	4
Beleid voor wonen en werken	Afgerond	-	-
Beleid voor dierenwelzijn	Beleid in de afrondingsfase	Afronding begin 2015	5
Invoering van ISO 14001 voor de kantoororganisatie	Certificatie ontvangen begin 2014	Certificatie handhaven	6
-	-	Langetermijndoel voor mensenrechten formuleren	3
-	-	Langetermijndoel voor biodiversiteit formuleren	5
Kwantitatieve doelen voor de korte termijn			
Net promotor score (NPS)*	12%	20%	8
Sociale en milieudoelen van de kantoororganisatie			
CO ₂ -uitstoot ≤ 1,34 ton per fte (scope 1 en 2**)	1,15	Doelstelling ongewijzigd	6
Papierverbruik ≤ 0,28 kilo per rekening	0,31	Doelstelling ongewijzigd	6
Medewerkerstevredenheid ≥ 8,0	7,8	Doelstelling ongewijzigd	12

* Zie hoofdstuk 8

** Zie hoofdstuk 6

2 Duurzaamheid in de praktijk

Duurzaamheid is verweven met alle activiteiten van de ASN Bank. In dit hoofdstuk leest u hoe wij de duurzame wereld in de praktijk dichterbij brengen. Dat doen we met onze bancaire activiteiten, zoals onze financieringen en beleggingen. En ook door allerlei activiteiten buiten onze bancaire functie om, vaak in samenwerking met gelijkgestemden.

Beleidsdocumenten

Het duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle investeringen en beleggingen, en de keuze van leveranciers, sponsorprojecten en projecten voor de ASN Bank Wereldprijs. De criteria gelden voor alle financieringen van de ASN Bank (zie hoofdstuk 14). ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), de bestuurder van ASN Beleggingsfondsen N.V. en beheerder van het ASN-Novib Mikrokredietfonds en het ASN Groenprojectenfonds, neemt deze duurzaamheidscriteria integraal over als basis voor zijn beleggingsbeleid. Dat geldt ook voor ASN Vermogensbeheer. Het beleid voor

elke pijler – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. Hoe we dit beleid toepassen op de verschillende sectoren, staat in beleidsdocumenten per sector. Alle beleidsdocumenten zijn gepubliceerd op onze website asnbank.nl.

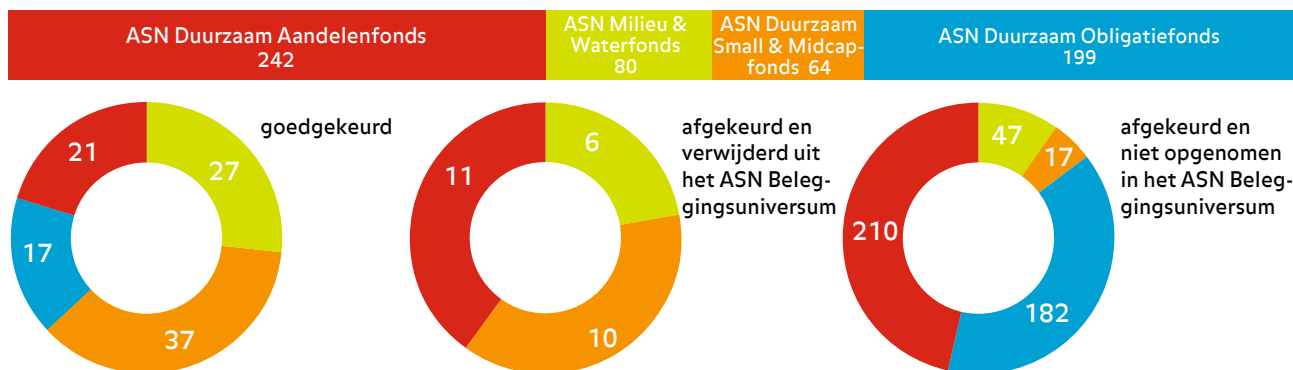
Instrumenten voor duurzame keuzes

Met behulp van drie instrumenten geven wij invulling aan duurzaam beleggen en financieren:

- A. de selectie van financieringen, ondernemingen, instellingen en de overheden van landen;
- B. engagement, ofwel de dialoog met de ondernemingen of instellingen waarin wij beleggen of mogelijk willen beleggen;
- C. het uitoefenen van stemrecht bij beleggingen in aandelen.

Elk van deze activiteiten vindt plaats volgens een vast proces, dat uiteindelijk leidt tot een bepaald resultaat: de goed- of afkeuring van een bedrijf, project, instelling of de overheid van een land; het uitbrengen van een stem op een aandeelhoudersvergadering; of de afronding

Onderzocht in 2014: ondernemingen* en landen voor het ASN Beleggingsuniversum

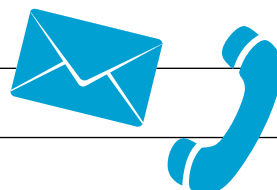

* 14 ondernemingen zijn voor meer dan één fonds onderzocht.

Engagement in 2014

Ondernemingen in het aandelenuniversum waarmee engagement is gevoerd

42

Stemmen in 2014

Aantal ondernemingen waarbij is gestemd

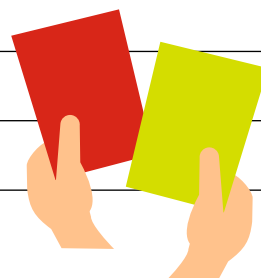
196*

Aantal aandeelhoudersvergaderingen waarbij is gestemd

220*

Aantal ondernemingen waarin de ASN Beleggingsfondsen eind 2014 belegden

167

* Deze cijfers verschillen van elkaar doordat:

- sommige ondernemingen meerdere aandeelhoudersvergaderingen hebben;
- we hebben gestemd op vergaderingen van bedrijven die zich aan het eind van het jaar niet meer in de fondsportefeuille bevinden, en andersom.

van een dialoog met een onderneming. We lichten deze processen hierna toe.

De afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek (DBO) is verantwoordelijk voor de formulering van het duurzaamheidsbeleid, het onderzoek, de dialoog met ondernemingen en de uitvoering van het stembeleid. Tevens nemen medewerkers van deze afdeling regelmatig deel aan (maatschappelijke) debatten over uiteenlopende duurzaamheidskwesties.

A. Selectie

Het selectieproces is een van de kernprocessen waarmee wij de missie van de ASN Bank voor onze klanten invullen. Het is een intensief, grondig proces, dat plaatsvindt volgens een vaste procedure. Wij onderzoeken continu of beleggingen voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Daarbij gebruiken we informatie van bedrijven of landen zelf, van gespecialiseerde onderzoeksinstituten, de media en niet-gouvernementele organisaties. De afgeronde onderzoeken bespreken we in de ASN Selectiecommissie. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging van de directie van de ASN Bank en van de directie van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., en het hoofd DBO. De laatste heeft een vetorecht. De commissie laat zich adviseren door de afdeling DBO. Zij kwam in 2014 zes maal bijeen. Alleen de ASN Selectiecommissie heeft de bevoegdheid om een onderneming, overheid of instelling goed of af te keuren voor het beleggingsuniversum.

Wij streven ernaar om elke onderneming en instelling in het universum binnen drie jaar opnieuw te toetsen. Als uit nieuwe informatie blijkt dat dit eerder moet plaatsvinden, vervroegen wij de toetsing.

Ondernemingen, instellingen en rijksoverheden die voldoen aan onze duurzaamheidscriteria, zijn opgenomen in de ASN Beleggingsuniversa. Hiermee creëren we een lijst met investeringsmogelijkheden die zijn goedgekeurd omdat ze bijdragen aan een duurzame samenleving. De vermogensbeheerders van de ASN Beleggingsfondsen, de beheerders die de spaargelden van de ASN Bank uitzetten en ASN Vermogensbeheer putten bij het samenstellen van hun portefeuille uit deze lijsten met goedgekeurde ondernemingen en instellingen. In 2014 is van vele, uiteenlopende investeringen onderzocht of ze voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. De tabel toont de aantallen beursgenoteerde ondernemingen die zijn onderzocht. Een andere omvangrijke categorie is die van staatsobligaties. Daarvoor hebben we in 2014 ongeveer tweehonderd landen onderzocht, waarvan we er zeventien goedkeurden.

B. Engagement

Regelmatig benaderen wij de ondernemingen en instellingen die we financieren of waarin onze fondsen beleggen, met een vraag of een verzoek. Ons doel is hen bewuster te maken van hun prestaties op het gebied

Engagement in 2014: Bangladesh

In 2013 startten we een engagementproces naar aanleiding van de ramp in de textielfabriek Rana Plaza in Bangladesh op 14 april van dat jaar.

Geen van de vijftien kledingproducenten die zich op dat moment in het ASN Beleggingsuniversum bevonden, was betrokken bij Rana Plaza. Zij zijn echter wel actief in lagelonenlanden. De praktijk wijst uit dat de kans op ongelukken daar groot is. Daarom vroegen wij hen, samen met andere beleggers, hun verantwoordelijkheid te nemen. De meeste ondernemingen antwoordden voldoende tot uitgebreid. Zeven ondertekenden het Bangladesh Safety Accord, andere namen eigen maatregelen. Met de vijf ondernemingen die niet of onvoldoende reageerden, namen wij in 2014 weer contact op. Drie daarvan konden hun standpunt voldoende uitleggen. Twee kledingbedrijven reageerden onvoldoende. Hier is verder engagement nodig. Als een afdoende reactie uitblijft, zullen zij uit het universum worden verwijderd.

De ASN Bank tekende in 2014 tevens een verklaring waarin beleggers de betrokken ondernemingen opriepen om werk te maken van de invoering van het Bangladesh Safety Agreement, en om geld te storten in het slachtofferfonds.

van mensenrechten, klimaat en biodiversiteit en deze te verbeteren. Ook krijgen wij hierdoor nog beter inzicht in de keuzes waarmee ondernemingen in de praktijk te kampen hebben. Dankzij dit regelmatige contact begrijpen zij beter wat wij – namens onze klanten – van hen verwachten.

Dit *engagement* passen wij voornamelijk toe in de volgende gevallen:

1. Als we vermoeden dat een onderneming in het beleggingsuniversum niet meer voldoet aan onze beleggingscriteria. Wij nemen daarover contact op met de onderneming. Als de gewenste reactie uitblijft, beslist de ASN Selectiecommissie of de onderneming uit het universum verwijderd moet worden.
2. Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds kan beleggen in ondernemingen die wel voldoen aan onze absolute duurzaamheidscriteria, maar nog niet voldoende scoren op alle relatieve duurzaamheidscriteria. Door actief met hen in dialoog te gaan sturen wij aan op verbeteringen.
3. Ondernemingen en instellingen stellen het op prijs als zij worden geselecteerd voor ons universum. Wij moedigen hen aan door hen zoveel mogelijk op de hoogte te stellen van hun toelating.

In 2015 gaan we een langetermijndoelstelling bepalen voor mensenrechten. De dialoog wordt een belangrijk middel om deze doelstelling te realiseren. De komende jaren gaan we minder, maar wel diepgaandere en effectievere dialogen voeren met ondernemingen.

C. Stemmen

De ASN Beleggingsfondsen hebben stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin zij beleggen. Daardoor kunnen zij invloed uitoefenen op het beleid en management van die ondernemingen. Bij het stemmen gaan de fondsen uit van de

Duurzaamheidsdilemma: de farmasector

Het begrip 'duurzaamheid' is veelomvattend. Dat leidt soms tot discussies wanneer wij het begrip in de praktijk brengen. Investeren we in een zonnepanelenfabrikant zonder mensenrechtenbeleid? Wat doen we bij een beschuldiging van corruptie die niet is bewezen? Door ons duurzaamheidsbeleid zo helder mogelijk te formuleren proberen we dergelijke dilemma's te ondervangen.

Een specifiek dilemma is dat van beleggen in de farmaceutische sector. Deze is (mede)verantwoordelijk voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van medicijnen. Medicijnen verhogen de levensstandaard en verbeteren de gezondheid. Farmabedrijven passen dus in een duurzame wereld. Zij komen echter veelvuldig in opspraak, onder meer vanwege misstanden bij klinische testprocedures in ontwikkelingslanden, vervalsing van testresultaten en illegaal op de markt brengen van medicijnen. Om onze effectiviteit te vergroten willen we focus aanbrengen in ons engagement door ons te richten op de implementatie van het mensenrechtenbeleid van farmaceutische bedrijven. Vaak hebben zij immers wel een goed beleid, maar hapert de uitvoering.

missie en duurzaamheidscriteria van de ASN Bank en ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Lobbyactiviteiten, belangenbehartiging en verklaringen

We nemen als belangenbehartiger deel aan nationale en internationale fora, zoals het Carbon Disclosure Project, UNEP FI, Global Compact, Caring for Climate Initiative, de Groene Zaak en de Duurzame Energie Koepel. We maken ons bij allerlei doelgroepen sterk voor maatregelen die het klimaat sparen. Ook zijn we lid van de PRI. In de hoofdstukken 3, 4 en 5 leest u hierover meer informatie.

Kennis uitwisselen

We nemen actief deel aan platforms, werkgroepen, seminars en allerlei andere bijeenkomsten waar we onze kennis over duurzaam bankieren delen. Onze missie is het verduurzamen van de samenleving en wij helpen graag andere banken en financiële instellingen met een soortgelijk doel. Omgekeerd willen wij ook leren van ideeën en initiatieven van stakeholders. Zo nemen we deel aan het Platform Duurzaamheid van de Nederlandse Vereniging van Banken en bijeenkomsten over onder meer duurzame energie en energiebesparing in de woningbouw, financieren van de zorgsector, en het klimaat. Regelmatig nemen we zelf het initiatief om kennis uit te wisselen, bijvoorbeeld op het gebied van biodiversiteit (zie hoofdstuk 5) en energiebesparing in de woningbouw (zie hoofdstuk 11). We doen dit zowel in Nederland als internationaal, in 2014 vooral over de onderwerpen klimaat en mensenrechten.

Duurzaamheid bevorderen

Op verschillende manieren initiëren we duurzame ontwikkelingen in de maatschappij en steunen initiatieven van anderen op dit gebied, bijvoorbeeld via onze maatschappelijke partners, de ASN Foundation en onze community Voor de Wereld van Morgen. Daarover leest u meer de hoofdstukken 10 en 11.

3 Mensenrechten

Mensenrechten zijn universele waarden die overal, altijd en voor iedereen gelden. Daarbij staan menselijke waardigheid, rechtvaardigheid, vrijheid en gelijkheid voorop. Mensenrechten hebben tot doel de menselijke waardigheid van ieder mens te beschermen.

Onder 'mensenrechten' verstaan wij alle soorten mensenrechten: burgerrechten, politieke rechten, economische, sociale en culturele rechten. Mensenrechten beschermen mensen tegen machtsmisbruik door overheden en organisaties, zoals discriminatie, schending van de privacy en martelen. Tevens leggen mensenrechten de overheid plichten op, bijvoorbeeld om te zorgen voor onderwijs en gezondheidszorg, vrijheid van meningsuiting en gelijke behandeling. Mensenrechten zijn neergelegd in internationale verdragen.

In ons beleidsdocument over mensenrechten beantwoorden we de vraag: hoe gaat de ASN Bank via haar financieringen, beleggingen en activiteiten om met mensen? De grondslag van ons mensenrechtenbeleid is de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens uit 1948, en de internationale standaarden die daarop zijn gebaseerd. Hiermee doelen we ook op de *Guiding principles on business & human rights* die de VN Mensenrechtenraad in juni 2011 heeft aangenomen. Deze zijn gebaseerd op het werk van de Amerikaanse hoogleraar John Ruggie als Speciaal Vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN. Zij zijn verwerkt in ons beleidsdocument.

Daarin stellen wij scherpe criteria voor de beoordeling van de bedrijven en instellingen waarin de ASN Bank, de ASN Beleggingsfondsen en ASN Vermogensbeheer investeren. Deze moeten zich fors inspannen om mensenrechtenschendingen te voorkomen. Wij toetsen bedrijven

Global Compact

Het Global Compact is een initiatief van de Verenigde Naties om ondernemingen te stimuleren tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptie in hun beleid op te nemen en uit te laten voeren. Algemeen directeur Ewoud Goudswaard: 'De ASN Bank heeft in 2007 het Global Compact ondertekend als uitdrukking van haar decennialange en voortdurende betrokkenheid bij de tien doelstellingen van dit internationale VN-initiatief. Die betrokkenheid is nog onverminderd aanwezig. Dit verslag laat zien hoe we daar in 2014 invulling aan hebben gegeven.'

en instellingen op uiteenlopende thema's, zoals non-discriminatie, kinderarbeid, vrijheid van meningsuiting en privacy, vakbondsvrijheid, respect voor de lokale samenleving en bevolking, en consumentenveiligheid.

Principles for Responsible Investment (PRI)

In 2010 ondertekenden wij de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties. Deze uitgangspunten zijn in 2006 geïntroduceerd als verzameling vrijwillige *best practice*-normen voor vermogensbezitters en -beheerders die in hun beleggingsproces rekening willen houden met milieu, maatschappij en goed bestuur (in het Engels ESG: *environmental, social and governance*). De PRI bieden beleggers een platform om samen – en daarmee met meer invloed – de dialoog aan te gaan met ondernemingen. In dit kader deden wij in 2014 mee aan een engagementtraject over de arbeidsrechten in de keten van voedingsbedrijven. Leden kunnen ook samen agendapunten indienen op aandeelhoudersvergaderingen, zogenaamde *shareholder resolutions*, bijvoorbeeld over klimaat en mensenrechten. Wij rapporteerden in 2014 aan PRI. De rapportages hebben het doel transparant te zijn over de manier waarop ESG-factoren onderdeel vormen van onze bedrijfsvoering, en hoe ze terugkomen in ons beleid, onze procedures en de afspraken met de beheerders die ons duurzaamheidsbeleid uitvoeren.

Arms Trade Treaty

Op 2 april 2013 werd een historische stap gezet voor de mensenrechten: de Verenigde Naties namen het Arms Trade Treaty aan. Op 24 december 2014 trad het verdrag in werking in alle landen die het hebben geratificeerd. Elk land moet jaarlijks een overzicht geven van de import, export en doorvoer van wapens. Dat betekent een enorme transparantieslag: er komt veel meer inzicht in de stromen wapens op de wereld. Ook geeft het verdrag duidelijke normen wanneer een land wapens mag exporteren en wanneer niet. Landen moeten 'de kans op omleiding' voorkomen: dat wapens via via in verkeerde handen komen. Bij de export van wapens is een risicoanalyse verplicht.

De ASN Bank steunde Control Arms Nederland, een coalitie van Amnesty International Nederland, PAX en Oxfam Novib, in haar strijd voor een sterk wapenhandelverdrag. We voerden een actieve lobby. Ook riepen we via onze website klanten op de wereldwijde petitie voor een sterk verdrag te tekenen.

Doelen voor sociale ontwikkeling na 2015

In 2000 stelden 189 lidstaten van de Verenigde Naties de acht Millenniumdoelen vast voor 2015. Zij moesten een einde maken aan extreme armoede, ongelijkheid, ziekte en honger in de wereld. Er is veel bereikt, maar de doelen zijn lang niet allemaal gehaald. Positief was

dat de doelen grote invloed hebben gehad op de inspanningen van de internationale gemeenschap voor duurzame ontwikkeling. Daarom is het initiatief genomen om de Millenniumdoelen op te laten volgen door de *Sustainable Development Goals*: doelstellingen voor sociale ontwikkeling en een rechtvaardige verdeling van de welvaart in de wereld.

Nieuw is dat niet alleen landen zich hieraan committeren, maar ook ondernemingen en non-gouvernementele organisaties (ngo's). Wij vinden dat samenwerking tussen ondernemingen en ngo's – zoals de ASN Bank

zelf ook doet – een belangrijke bijdrage kan leveren aan het bereiken van de doelen. De gesprekken leidden tot het *Charter on the role of business, civil society and cross-sector partnerships in the Post-2015 Development Agenda*. Met dit handvest willen ruim vijftig Nederlandse ondernemingen en ngo's laten zien dat een gezamenlijke aanpak werkt. De ASN Bank is een van de ondertekenaars. De Nederlandse overheid brengt het handvest in bij de onderhandelingen over de nieuwe agenda van de Sustainable Development Goals.

4 Klimaat

Wij zijn overtuigd van de urgentie van het klimaatprobleem. Daarom hebben wij een ambitieuze klimaatdoelstelling geformuleerd voor de lange termijn. Hieraan werken we in de eerste plaats als financier en belegger, maar ook als activist en aanjager, belangenbehartiger en werkgever.

Voor klimaatwetenschappers staat vast dat de uitstoot van broeikasgassen, vooral CO₂ (kooldioxide), de huidige snelle opwarming van de aarde veroorzaakt. Deze klimaatverandering heeft een negatieve invloed op de natuur en het welzijn van mensen. Overstromingen, langdurige perioden van droogte en andere weersextremen kunnen leiden tot regionale voedselonzeekerheid en ontheemding van grote groepen mensen. Er komen vluchtelingenstromen op gang waardoor vrede, openbare orde en veiligheid in gedrang kunnen komen. De delen van de wereld waar nu al armoede heerst, worden het hardst getroffen. Om te voorkomen dat de opwarming catastrofale proporties aanneemt, is het noodzakelijk dat de wereld uiterlijk in 2030 een omslag in de uitstoot bereikt. Daarna moet er zo snel mogelijk, maar zeker rond 2050, een netto CO₂-neutrale situatie zijn ontstaan, wat wil zeggen dat er geen extra CO₂ meer in de atmosfeer komt.

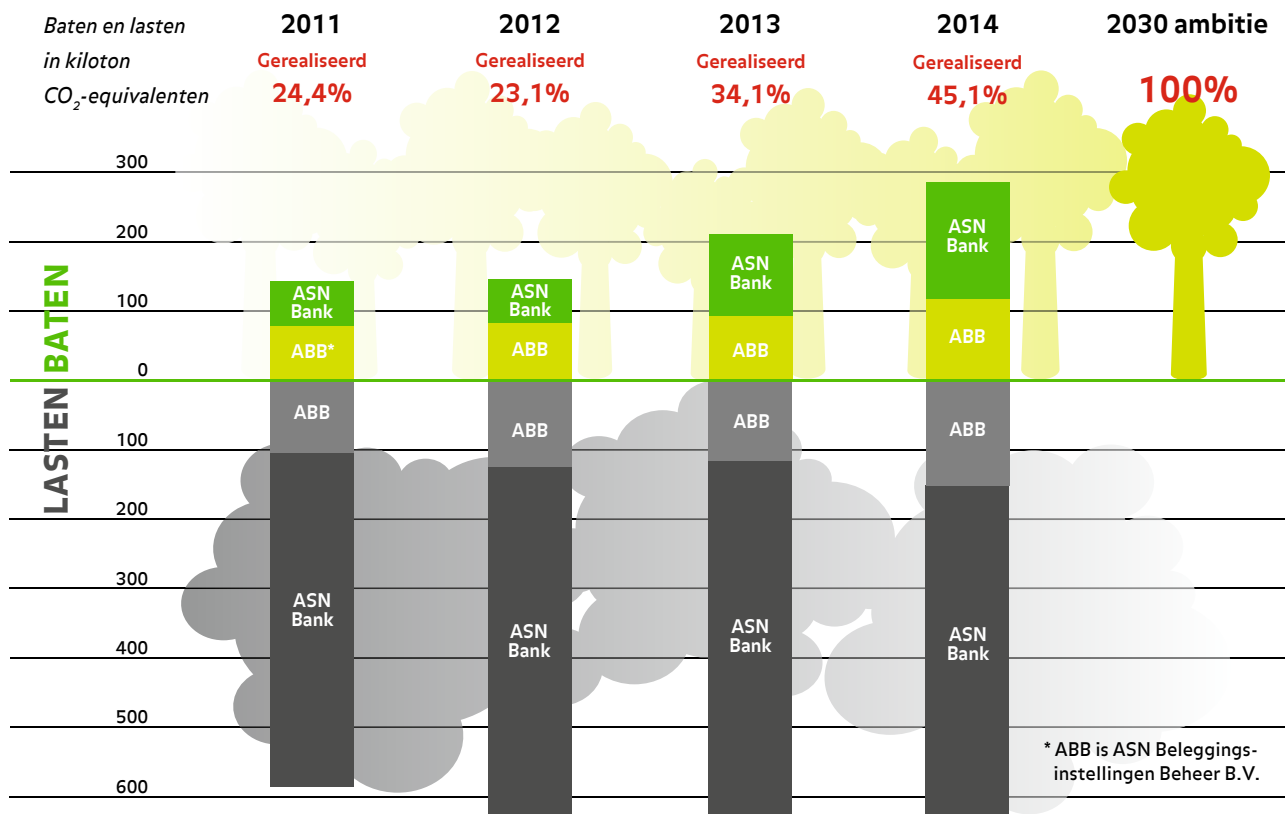
Klimaatneutraal in 2030

De ASN Bank wil daarin het voortouw nemen door als bank een maximale bijdrage te leveren aan het verminderen van de uitstoot. Daarom stellen wij ons tot doel dat al onze financieringen en beleggingen (bancaire activiteiten) in 2030 volledig netto klimaatneutraal moeten zijn. Met behulp van externe deskundigen hebben we voor de jaren 2011 tot en met 2014 uitgerekend in hoeverre we dit doel al hebben gerealiseerd. Daarbij maken we een onderscheid tussen de investeringen van de ASN Bank en van het beleggingsbedrijf ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB).

Wij realiseren de vermindering van de CO₂-uitstoot van onze bancaire activiteiten als volgt:

- We investeren niet in de winning en verwerking van fossiele-energiebronnen.
- We investeren zoveel mogelijk in energie uit hernieuwbare energiebronnen, evenals in energiebesparing, energiezuinige gebouwen en energie-efficiency.
- We mijden investeringen in energie-intensieve bedrijven en geven de voorkeur aan ondernemingen die energie-extensieve oplossingen leveren.

Gerealiseerd deel van de klimaatneutraaldoelstelling in %

- Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds hebben we een klimaatdoelstelling: we investeren minder in ondernemingen naarmate zij meer CO₂ uitstoten.

Als de CO₂-baten gelijk zijn aan de CO₂-lasten, hebben we de doelstelling volledig gerealiseerd. De methodologie om dit te berekenen, hebben we ook in 2014 samen met Ecofys verder ontwikkeld. Dat leidde tot de cijfers over de jaren 2011 tot en met 2014 die u op de vorige pagina ziet.

In 2014 hebben we een flinke nettoverbetering gerealiseerd. Zowel de bank als de ASN Beleggingsfondsen brachten meer CO₂-baten op, terwijl de nettolasten maar licht toenamen. De toename van de CO₂-lasten bij de beleggingsfondsen is vooral een gevolg van de absolute groei van de omvang van de fondsen. Hoewel ook de bank groeide, daalden haar lasten licht. De belangrijkste oorzaak van de nettoverbetering is dat de CO₂-baten bij de bank en, in mindere mate, bij de fondsen zijn toegenomen. Dat is te danken aan de groei van het volume aan investeringen in duurzame-energieprojecten en *greenbonds* met een focus op duurzame energie en energiebesparing.

Kennis delen

Op donderdag 16 oktober 2014 presenteerden we de klimaatneutraaldoelstelling tijdens de jaarvergadering van het United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI) in Genève. We hopen zo andere financiële instellingen, overheden en beleidsmakers te inspireren om ons voorbeeld te volgen. De directeur van UNEP FI, Charles Anderson, noemde de ASN Bank een belangrijk voorbeeld van hoe het anders kan en moet. Wij praten verder met vertegenwoordigers van UNEP FI over hoe we onze rol als aanjager nog beter kunnen invullen.

We deelden onze kennis op dit gebied ook met veel individuele partijen, waaronder diverse financiële in-

stellingen uit binnen- en buitenland. Er is veel belangstelling voor onze aanpak, die wordt gezien als grensverleggend in de rol die banken kunnen nemen bij het verminderen van de opwarming van de aarde.

Inzet voor het klimaat

Ook buiten onze financieringen en investeringen om zetten wij ons in voor het klimaat. Via posts op Facebook, Twitterberichten, klantenbijeenkomsten en artikelen in *Ideaal* willen we mensen bewuster maken van het belang van klimaatneutraal leven. In 2014 stelden we in *Ideaal* bijvoorbeeld de gevolgen van het gebruik van steenkool voor het klimaat en mensenrechten aan de kaak. In hetzelfde nummer was er aandacht voor de website www.thuisbaas.nl van Urgenda. Deze helpt consumenten hun woning energieneutraal te maken. Samen met Natuur & Milieu organiseerden we een wedstrijd waarbij scoutinggroepen zonnepanelen voor hun honk konden winnen. Tijdens ASN Live op 9 september in Nijmegen spraken we over het klimaat met onder meer weerman Reinier van den Berg, journalist Olaf Koens, Timmo Terpstra van Koffiebranderij Peeze en de aanwezige klanten en belangstellenden.

Klimaatcoalitie

In november sloten we ons aan bij de Nederlandse Klimaatcoalitie. Dit samenwerkingsverband is een initiatief van MVO Nederland, Klimaatverbond Nederland en Stichting Natuur & Milieu in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur & Milieu. De bedrijven, overheden, publieke instellingen en maatschappelijke organisaties in de coalitie nemen initiatieven om te werken aan een klimaatneutrale samenleving. In de aanloop naar de VN Klimaatop in december 2015 in Parijs bundelt de coalitie alle initiatieven, zodat Nederland als voorbeeld en inspiratie dient voor andere landen op weg naar een klimaatneutrale samenleving.

5 Biodiversiteit

Biodiversiteit is de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen. Als duurzame bank willen wij bijdragen aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit en van ecosystemen.

Biodiversiteit draagt bij aan onze welvaart. Dat is slechts gedeeltelijk in geld uit te drukken. Veel mensen genieten van de natuur, of hechten er esthetische, religieuze of culturele waarde aan. Maar biodiversiteit levert via ecosystemen ook waardevolle economische diensten. Bijvoorbeeld de productie van zuurstof, waterzuivering, voeding, brandstoffen, grondstoffen, medicijnen, bescherming en recreatie.

In de ecosystemen bestaat een balans tussen de verschillende dier-, plant- en micro-organismen. Verstoring ervan kan ernstige gevolgen hebben. Het is dus belangrijk de biodiversiteit te beschermen om te voorkomen dat die balans verstoord wordt.

De bescherming van biodiversiteit en ecosystemen is niet alleen gewenst om morele redenen. Zij is ook noodzakelijk vanuit economisch oogpunt. Veel diensten en producten, zoals voeding, zijn sterk afhankelijk van de biodiversiteit. Dat geldt in het bijzonder voor de armste mensen. Meer dan een miljard van hen zijn direct afhankelijk van natuurlijke hulpbronnen zoals voedsel, schoon water en hout.

Als duurzame bank willen wij bijdragen aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit en van ecosystemen. Daarom hebben wij onze beleggingscriteria voor biodiversiteit uitgewerkt in ons beleidsdocument over biodiversiteit. Wij passen deze criteria toe bij de keuze van ondernemingen, projecten en landen waarin wij beleggen en die we financieren.

Internationale samenwerking

We hebben ons aangesloten bij de Natural Capital Declaration (NCD). In deze verklaring zeggen banken, beleggers en verzekeringsmaatschappijen toe om het bedrijfsmodel van de financiële sector zo aan te passen dat het natuurlijk kapitaal omvat. De NCD ontwikkelt een methodologie waarmee de financiële sector biodiversiteit kan meten. Een kant-en-klare, bruikbare

meetmethode is er namelijk nog niet. Om de impact op biodiversiteit inzichtelijk te maken willen we onze criteria voor vervuiling, verandering van landgebruik en overexploitatie verder ontwikkelen.

Nederland: Community of Practice

We maken al enkele jaren deel uit van de Community of Practice (CoP) Bedrijven en Biodiversiteit van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). In dit gezelschap wisselen we van gedachten over de vraag wat we met dit onderwerp kunnen doen. Dat leidt tot nieuwe samenwerking. Doordat ondernemingen kennis delen en samen in actie komen, wordt de overgang naar beleid en acties die rekeninghouden met biodiversiteit versneld. De inzichten van de CoP leidden tot de uitgave *Bedrijven en Biodiversiteit*, die in 2014 verscheen en te vinden is op de website www.duurzaamdoor.nl. Daaraan leverde ook de ASN Bank een bijdrage. Omdat een bank geen fysieke producten heeft, hebben wij alleen indirect, via onze financieringen en beleggingen, invloed op de biodiversiteit. De CoP geeft ons echter wel inzicht in hoe ondernemingen met dit onderwerp omgaan. Op ons initiatief faciliteerde RVO in 2014 de start van een Community of Practice over biodiversiteit voor de financiële sector. Daarin spreken financiële instellingen vier maal per jaar met elkaar over biodiversiteit en wisselen ervaringen uit. Afgezien van enkele koplopers zijn de meeste banken net begonnen hierover na te denken.

Beleid dierenwelzijn

Dierenwelzijn is voor zowel onze klanten als de ASN Bank heel belangrijk. Daarom hebben wij ons herziene conceptbeleid voor dierenwelzijn in 2014 voorgelegd aan klanten en experts. In verschillende sessies bespraken wij met hen intensief het beleid zelf en de dilemma's en keuzes die eraan ten grondslag liggen. Deze gesprekken leverden interessante gezichtspunten op, die wij in het beleid hebben verwerkt.

Het beleidsstuk, dat als ondertitel draagt 'Voor een respectvolle omgang van mens met dier', behandelt de selectiecriteria voor ondernemingen als het gaat om dierproeven, genetische modificatie, bont, veehouderij, visserij, wilde dieren en dieren in gevangenschap. Begin 2015 is het beleid goedgekeurd.

6 Duurzaam kantoor

In ons kantoor in Den Haag werken ruim 140 medewerkers met passie aan een duurzame, leefbare wereld. Ook als kantoororganisatie geven we natuurlijk gehoor aan onze missie. Dat doen we door onze directe duurzaamheidsprestaties op allerlei manieren te verbeteren.

De ASN Bank is gehuisvest in een duurzaam gerenoveerd kantoorpand. In 2014 ontving dit EPBD-energielabel A (zie bijlage 3), onder meer dankzij de installatie voor zonne-energie op het dak. In 2014 legden we tevens een installatie voor warmte-koudeopslag (WKO) aan, waarmee het pand wordt verwarmd en gekoeld. Dankzij de vermindering van het energiegebruik die dat oplevert, ontvangen we naar verwachting in 2015 een nog hoger energielabel. Het kantoorpand heeft een grijswatercircuit voor het sanitair. In het bedrijfsrestaurant wordt gebruikgemaakt van duurzame producten. De belangrijkste milieubelasting van ons kantoor wordt gevormd door de CO₂-uitstoot van de (kantoor)activiteiten, zoals verwarming en reizen, en het papierverbruik. Bijlage 3 geeft een volledig overzicht van het verbruik in de afgelopen vijf jaar.

Uitstoot van broeikasgassen

We onderscheiden verschillende soorten uitstoot van broeikasgassen:

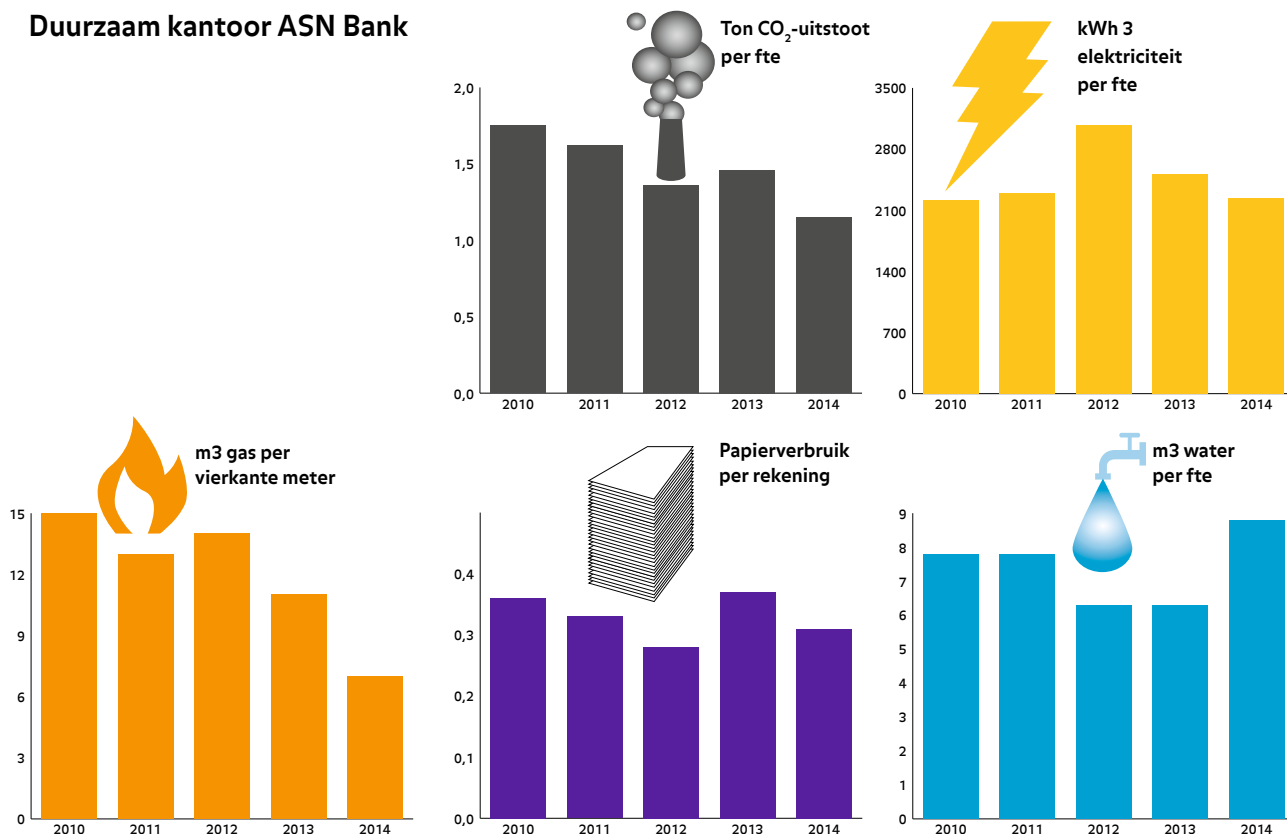
- scope 1-emissies: de directe uitstoot van broeikasgas door eigen activiteiten.

- scope 2-emissies: de indirecte uitstoot van broeikasgas van eigen activiteiten, bijvoorbeeld van de opwekking van de elektriciteit die we gebruiken.
- scope 3-emissies: de uitstoot van broeikasgas-emissies in de keten, zoals van het papier dat we gebruiken en de investeringen die we doen.

Het kantoor van de ASN Bank is klimaatneutraal voor scope 1 en 2; onze activiteiten zijn klimaatneutraal voor een gedeelte van scope 3.

Onze kantooractiviteiten leiden tot uitstoot van CO₂ doordat we fossiele brandstoffen gebruiken voor het vervoer van medewerkers, gas gebruiken via de stadsverwarming, en elektriciteit verbruiken. Op verschillende manieren brengen wij de netto-uitstoot van broeikasgassen terug. Ten eerste wordt al onze elektriciteit op duurzame manier opgewekt, onder meer via de zonnepanelen op het dak van ons nieuwe pand en doordat we gebruikmaken van een leverancier die elektriciteit volledig duurzaam opwekt. Ten tweede zijn wij voortdurend bezig het energieverbruik te verminderen, zowel in het kantoorpand als in het vervoer van medewerkers. Zo scherpen we jaarlijks het leasebeleid aan door scherpere emissie-eisen te stellen, met als doel de CO₂-uitstoot per gebruikte leaseauto gemiddeld te laten dalen. Per 2014 golden hiervoor opnieuw scherpere eisen. Alle nieuwe modellen moesten een uitstoot hebben van minder dan 125 gram per kilometer. Voor 2015 wordt dit 115 gram per kilometer. Ook onze terug-

Duurzaam kantoor ASN Bank

houdendheid tegenover vliegen draagt bij aan de lage CO₂-uitstoot per fte.

De absolute CO₂-uitstoot (scope 1 en 2) van het kantoor nam in 2014 af van 183 tot 153. Dat had twee belangrijke oorzaken. De uitstoot van woon-werkverkeer van auto's is flink gedaald doordat medewerkers in auto's rijden met minder uitstoot. Daarnaast is het energieverbruik voor verwarming fors gedaald doordat 2014 een warm jaar was. Het elektriciteitsverbruik in 2014 was zowel absoluut als per fte aanzienlijk lager dan in 2013 door toepassing van energiezuiniger apparatuur. Voor de aanleg van de WKO-installatie was veel water nodig. Hierdoor was het waterverbruik in 2014 hoger dan normaal.

Onze resterende CO₂-uitstoot compenseren we door projecten te steunen die een bredere doelstelling hebben dan bescherming van het klimaat. Sinds 2013 doen we dat via het project *Trees for All* in Bolivia. Dit project heeft een certificatie van Carbon Fix Gold Standard. Het houdt in dat de lokale bevolking in Bolivia nieuw bos plant. De betrokken boeren benutten dit als gebruiksbos. Dankzij verbeterde landbouwmethoden en veehouderij onder de (fruit)bomen kunnen de boeren hun inkomen vergroten. Tevens beschermen zij natuurbossen en verbinden deze met elkaar. Met dit project compenseren we voor 2014 348 ton CO₂-uitstoot voor verwarming en vervoer, alsmede de CO₂-uitstoot die samenhangt met het papierverbruik, het afval en het waterverbruik van het kantoor.

Terugdringen papierverbruik

Het kost veel papier om de ruim 600.000 klanten van de ASN Bank te informeren via rekeningafschriften, brieven, flyers en ons klantenmagazine *Ideaal*. Onze strategie is het gebruik van papier en enveloppen voortdurend terug te dringen. Dit is mede mogelijk doordat we ons steeds verder ontwikkelen als internetbank, waardoor klanten met minder papieren rekeningafschriften toekunnen. Tegelijkertijd willen we gehoor geven aan het verzoek van klanten die prijs stellen op schriftelijke informatie. We sporen klanten aan – bijvoorbeeld in *Ideaal* – te bankieren via hun laptop, tablet of mobiele telefoon. Zij kunnen zelf het aantal rekening-

afschriften dat ze ontvangen, verminderen. Beleggende klanten werden ook in 2014 geconfronteerd met de grote hoeveelheden afschriften per transactie die de administratieve systemen van Binck genereren. Het werd in 2014 mogelijk dat klanten deze afschriften uit zetten door een verzoek naar de ASN Bank te mailen. Sinds begin 2012 bieden we een online versie van *Ideaal*. Zo willen we samen met onze klanten het papiergebruik verder reduceren. Bijna iedereen die zich abonneert op de online versie, zegt de papieren versie op. Het verslag van de ASN Bank verschijnt in een kleine oplage op papier.

Leveranciersbeleid

De derde belangrijke manier om op het kantoor onze missie te realiseren is de inkoop. Wij beoordelen alle leveranciers op ons leveranciersbeleid. De sociale en milieu-impact van de vele honderden producten die wij inkopen, loopt sterk uiteen. Daarom hebben wij alle producten in drie categorieën ingedeeld:

Categorie	Omvat	Beleid
A: hoge prioriteit	Producten waarvan wij grote aantallen kopen, en die een hoog risico hebben of eenvoudig te verduurzamen zijn	Wij doen op basis van onze duurzaamheidscriteria onderzoek naar deze producten
B: gemiddelde prioriteit	Producten met een groot inkoopvolume die geen hoog risico hebben of lastig te verduurzamen zijn, zoals it-diensten en postbezorging	Bedrijven moeten onze duurzaamheidsverklaring onderschrijven
C: lage prioriteit	Producten in kleine aantallen met een geringe inkoopwaarde of een laag risico, zoals kantoorbenodigdheden	Basale toetsing

Mensenrechten

‘Mensenrechten’ is een breed begrip: burgerrechten, politieke rechten, economische, sociale en culturele rechten vallen eronder. We beoordelen de instellingen, ondernemingen en overheden waarin we investeren scherp op hoe ze omgaan met mensenrechten. Daarnaast zetten we ons op andere manieren in voor mensenrechten, zoals u hier ziet.

Wapenhandelverdrag

In april 2014 namen de Verenigde Naties het Arms Trade Treaty aan, en op 24 december trad het verdrag in werking. De Control Arms Coalitie, die in Nederland bestaat uit Amnesty International Nederland, PAX en Oxfam Novib, had daar hard voor gevochten. De ASN Bank steunde hen met een brief die door diverse partijen mede werd ondertekend.

Better Life Option Program

In het kader van ons duurzame thema ‘tegen kinderarbeid’ steunen we vanaf medio 2014 het Better Life Option Program van Plan in Nepal. Dit project richt zich op Kamaiya-kinderen die op het land werken. Met steun van de ASN Bank wil Plan zesduizend jongeren, vooral meisjes, zelfbewuster maken en meer gemotiveerd om door te leren.

Foto: Sven Torfinn van Enckevort / Hollandse Hoogte

Hall of Fame

PAX publiceerde in 2014 twee rapporten over de miljardeninvesteringen van financiële instellingen in kernwapens en in clustermunitie. De ASN Bank steekt geen geld in wat voor wapens dan ook. Dat leverde ons in beide rapporten een plaats in de ‘Hall of Fame’ op.

25 jaar Kinderrechten

Op 20 november 2014 bestond het VN Kinderrechtenverdrag 25 jaar. In dat kader konden alle ASN-klanten gratis het e-boek *Kinderen die de wereld hebben veranderd* downloaden. Dit boek bevat 22 verhalen van kinderen als Malala Yousafai, Anne Frank en Kim Phuc. Zij onderstrepen het belang van kinderrechten en wijzen erop dat de strijd nog niet is gestreden.

Kernwapens uit Nederland

Al 115 landen in de wereld hebben kernwapens verboden. Nederland is daar nog niet bij. Met een burgerinitiatief wil PAX het verbod op kernwapens in Nederland op de politieke agenda krijgen. Via onze website en ons magazine *Ideaal* riepen wij klanten op hun handtekening te zetten onder dit initiatief.

Herdenkingsmagazine Nelson Mandela

Op 5 december 2013 overleed Nelson Mandela. In een speciale uitgave, *De toekomst van Nelson Mandela*, schetste ZAM Magazine een beeld van hem als voorvechter van de mensenrechten, mens en politicus. Ook de anti-apartheidsbeweging waarvan de ASN Bank deel uitmaakte, kreeg daarin aandacht. Wij deden al onze klanten een bewaar-exemplaar van het magazine cadeau.

C Belanghebbenden

7 Consultatie en dialoog

Wij rapporteren over 2014 voor het eerst volgens de G4-richtlijnen van het Global Reporting Initiative.

De G4-richtlijnen leggen nadruk op de materialiteitsanalyse: de manier waarop wij hebben bepaald welke duurzaamheidsonderwerpen voor ons van (materieel) belang zijn.

Onderzoek

In onze materialiteitsanalyse hebben we in kaart gebracht hoe wij de dialoog met belanghebbenden voeren in relatie tot onze duurzame missie. U vindt de uitkomst hiervan schematisch weergegeven in bijlage 6. Dit schema toont de hiërarchie van het duurzaamheidsbeleid. Per niveau ziet u wat het doel is en welke rol de externe belanghebbenden hierbij spelen.

In 2014 hebben we een intern onderzoek uitgevoerd om onze belanghebbenden beter in kaart te brengen. Daarbij kwamen ook de medewerkers van de ASN Bank – een belangrijke groep belanghebbenden – aan het woord over hun kennis van en betrokkenheid bij het duurzaamheidsbeleid, en het belang hiervan in contacten met hun stakeholders.

Belanghebbenden

Wij onderscheiden de volgende belanghebbenden (stakeholders):

- Klanten en ambassadeurs
- De aandeelhouder: SNS Bank N.V.
- Medewerkers en directie ASN Bank
- Maatschappelijke partners
- Experts en expertorganisaties
- Bedrijven, sectoren, projecten
- Raad van advies
- Raad van commissarissen
- Overheid

De invloed van belanghebbenden

Consultatie van belanghebbenden heeft een centrale rol bij de totstandkoming en invulling van ons beleid en onze activiteiten. Via onze reguliere contacten met

stakeholders zijn wij structureel met hen in gesprek over materiële onderwerpen. Hun meningen en reacties zijn zeer belangrijk bij de formulering van ons beleid en bij de toetsing van bestaand beleid. Een voorbeeld in 2014 was de crowdsourcing voor het beleid voor dierenwelzijn (zie hoofdstuk 5).

Hierna leest u kort waarover wij met de verschillende groepen belanghebbenden in gesprek zijn:

- Onze visie op de duurzame samenleving vormt de reden van het bestaan van de ASN Bank. Deze visie is onderwerp van gesprekken van de directie met de raad van commissarissen en met raad van advies.
- Onze missie geeft aan hoe wij onze visie willen realiseren. Wij bespreken deze missie met klanten, directies, medewerkers, maatschappelijke partners, de raad van commissarissen en raad van advies.
- Ons duurzaamheidsbeleid geeft richtlijnen en toetsingscriteria voor onze activiteiten, beleggingen en financieringen. Het beleid geldt voor de ASN Bank, de ASN Beleggingsfondsen en ASN Vermogensbeheer. Het bestaat uit beleid voor onze drie duurzaamheidspijlers: mensen-rechten, klimaat en biodiversiteit. Dit wordt uitgewerkt voor specifieke sectoren en thema's. Dit beleid is onderwerp van gesprek met al onze belanghebbenden.
- De duurzame thema's maken het ons mogelijk een bredere rol te spelen in de verduurzaming van de samenleving, onder meer via steun aan maatschappelijke partners en doelen. De vier thema's – eerlijke handel, duurzame energie, tegen kinderarbeid en tegen wapens – zijn gekozen op basis van onderzoek onder klanten. Wij communiceren over deze thema's met alle belanghebbenden, behalve met belanghebbenden die vallen in de categorie 'ondernemingen, projecten en sectoren'.

In de volgende hoofdstukken (8 tot en met 12) leest u meer over onze communicatie met de belangrijkste groepen belanghebbenden.

8 Klanten

De ruim 600 duizend particuliere en zakelijke klanten van de ASN Bank zijn onze voornaamste belanghebbenden. Zij maken ons bestaan mogelijk. En ze maken het mogelijk dat wij een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de samenleving.

De ASN Bank wil als financieel dienstverlener bijdragen aan de realisatie van een duurzame samenleving. Dat betekent dat we niet alleen actief duurzaamheid bevorderen, maar onszelf ook strikte eisen opleggen als het gaat om de omgang met onze klanten. Daarin staan eerlijkheid, transparantie, deskundigheid en betrouwbaarheid centraal. Wij bieden begrijpelijke bankproducten en een goede service, en communiceren daar helder over. Maar de communicatie met klanten is beslist geen eenrichtingsverkeer. Wij hechten grote waarde aan de mening van klanten en betrekken hen bij onze missie en de formulering van ons duurzaamheidsbeleid. Dat doen we onder meer tijdens bijeenkomsten, met behulp van onderzoek en via gesprekken over concrete duurzaamheidsonderwerpen. Ook signalen die we via onze klantenservice en webcare ontvangen, nemen we mee in de formulering van ons duurzaamheidsbeleid en de praktische invulling van onze bancaire diensten. De betrokkenheid van klanten die met ons in gesprek gaan, die wij ontmoeten op bijeenkomsten en die een reactie aan ons sturen, waarderen wij zeer.

Een belangrijke graadmeter voor de intentie van klanten om een bedrijf aan te bevelen, is de *net promoter score* (NPS). Om deze score te berekenen, wordt aan klanten de vraag gesteld: *Hoe waarschijnlijk is het dat u, op een schaal van 0 tot 10, de ASN Bank zult aanbevelen aan familie, vrienden of collega's?* De ASN Bank behaalde eind 2014 een NPS van +12%. Dat wil zeggen dat het aandeel klanten dat een 9 of 10 geeft, het aandeel klanten dat een 0 tot en met 6 geeft, met 12% overtreft. Eind 2013 was dit percentage 15%. Hoewel het niet eenvoudig is om een eenduidige verklaring te geven voor deze bescheiden daling, zijn er wel enkele oorzaken aan te wijzen: aanhoudende rentedalingen op spaartegoeden, verstoringen in betalingsverkeer, papieren afschriften bij beleggen en aanscherping van administratieve processen.

Service

Onze klanten kunnen met vragen en opmerkingen terecht bij de medewerkers van de ASN Klantenservice. Zij behandelden in 2014 ruim 284 duizend telefoontjes die via het gratis servicenummer binnenkwamen, evenals ruim 77 duizend e-mails en 9 duizend brieven. Een groot deel van de vragen van klanten ging over hun rekening, bijvoorbeeld over online bankieren, overboekingsopdrachten, wijziging van een tegenrekening en activeren van de ASN Wereldpas. De ASN Klantenservice hielp

ongeveer 4.500 mensen met de overstap van hun betaalrekening naar de ASN Bank. Helaas waren de wachttijden voor klanten soms langer dan gewenst. We nemen maatregelen om de pieken in 2015 beter op te kunnen vangen.

Producten en diensten

Particuliere klanten kunnen bij de ASN Bank betalen, sparen en beleggen; zakelijke klanten kunnen sparen en beleggen. We besteedden in 2014 veel aandacht aan de ontwikkeling van mobiel bankieren, mede naar aanleiding van opmerkingen en suggesties van klanten. De app ASN Mobiel Bankieren werd uitgebreid met een kasboek. Daarin kan de gebruiker de uitgaven vanaf zijn betaalrekening bijhouden. Dat biedt klanten een overzicht hoeveel geld ze iedere maand uitgeven in elke categorie. Deze functie gaan we in 2015 ook via online bankieren ter beschikking stellen. Het werd tevens mogelijk om in de app betaalopdrachten periodiek in te plannen en naar onbekende derde partijen over te boeken. De daglimiet van overboekingen met de mobiele pincode werd verruimd. Op verzoek van klanten voorzagen we de app van een saldocheck, waarmee zij het saldo van een geselecteerde rekening kunnen zien zonder te hoeven inloggen.

Het online openen van nieuwe rekeningen is verbeterd. Klanten die zijn ingelogd kunnen nu eenvoudig een nieuwe rekening openen, zonder al hun gegevens opnieuw in te vullen.

Het aantal storingen in online bankieren was in 2014 groter dan in eerdere jaren, wat leidde tot negatieve ervaringen van klanten. De beschikbaarheid van ASN Online Bankieren was in 2014 99,7%, ruim boven de doelstelling van 99,0%.

Na een aanlooperperiode ging Nederland per 1 augustus over van de traditionele rekeningnummers op IBAN (International Bank Account Number). Voor veel klanten was dat wennen, bleek uit de reacties bij de ASN Klantenservice. Het grote voordeel van IBAN is dat betalingen binnen Europa nu net zo eenvoudig zijn als binnen Nederland.

Wet- en regelgeving

Gedurende heel 2014 ging er veel aandacht naar de klantintegriteit van de particuliere en zakelijke klanten. Klantintegriteitsbeleid heeft tot doel dat de bank weet wie haar klanten zijn, en voorkomt dat zij wordt misbruikt voor criminele activiteiten, zoals witwassen en terrorisme. Zij moet klanten al bij hun binnenkomst kennen: wat zijn hun wensen en eigenschappen, en welke risico's brengt de relatie met zich mee? Banken moeten al deze vragen niet alleen beantwoorden, maar dit ook aantoonbaar vastleggen. Om dit te realiseren is het administratieve proces in verband met nieuwe klanten aangescherpt. Ook hebben we een deel van de bestaande particuliere en zakelijke klanten gevraagd

zich opnieuw te legitimeren in het kader van de wet- en regelgeving. Dankzij de medewerking van klanten resteerde eind 2014 slechts een klein aantal zakelijke en particuliere klanten die verder geïdentificeerd moesten worden. Wij realiseren ons goed dat dit proces voor de betrokken klanten ongemak opleverde en soms – terecht – tot irritatie leidde, zeker bij mensen die al vele jaren klant waren. Gelukkig ontvingen wij ook veel begrip voor de wettelijke noodzaak die eraan ten grondslag ligt. Daar zijn wij dankbaar voor.

Raadpleging van klanten

De ASN Bank wil in het belang van haar klanten handelen. Door frequent contact met onze klanten kunnen we van henzelf vernemen hoe zij denken over vraagstukken waarin hun belang aan de orde is. We doen al veel aan klantconsultatie, maar nog niet overal structureel. Daarom hebben wij beleid ontwikkeld op basis waarvan we onze klanten op verantwoorde, gestructureerde wijze consulteren over:

- de prioriteiten die de ASN Bank stelt bij de ontwikkeling van haar dienstverlening;
- nieuwe producten en diensten waaraan klanten behoefte hebben;
- de begrijpelijkheid, vindbaarheid en volledigheid van de informatie over producten en diensten.

In 2015 voeren wij deze processen in. We raadplegen klanten eveneens over ons duurzaamheidsbeleid, maar dat valt buiten de reikwijdte van deze processen.

Communicatie

Wij willen in dialoog staan met al onze klanten, of zij nu de voorkeur geven aan papier, internet, telefoon of mobiel bankieren. Tegelijkertijd zoeken we naar nieuwe manieren om informatie over het voetlicht te brengen. Waar mogelijk laten we 'oude' en 'nieuwe' media naast elkaar bestaan, zoals papier en internet. Ons belangrijkste online medium is onze website, asnbank.nl. Daar kunnen klanten internetbankieren en vinden zij informatie over de ASN Bank. De informatie over sparen, betalen en beleggen op de website werd in 2014 veel overzichtelijker door het gebruik van verschillende tabs per product.

Online: webcare en social media

In de communicatie met klanten en andere belanghebbenden spelen *social media* als Facebook, Twitter en LinkedIn een steeds belangrijker rol. De communicatie via deze media is zowel bondig en direct als wederzijds. Geïnteresseerden plaatsen positieve, maar ook kritische berichten over de ASN Bank. Doordat deze berichten worden herhaald, kunnen zij een groot bereik hebben. Daarom monitoren wij actief het berichtenverkeer en beantwoorden vragen over onze dienstverlening en de bank. Het aantal berichten over de ASN Bank nam in 2014 toe met 32% van ruim 36 duizend tot 48 duizend.

Er waren 91% meer berichten die vroegen om een reactie omdat klanten vragen stelden of opmerkingen maakten. Daarnaast initiëren we zelf berichten, discussies en acties in de social media.

In december passeerden we de grens van tienduizend volgers op Twitter. We sloten 2014 af met 37 duizend fans op Facebook. We vulden onze commerciële acties aan met campagnes op Facebook. Een voorbeeld van een geslaagde Facebookactie was 'Doe puppyexamen en win een hondleiding', in het kader van onze spaaractie met KNGF Geleidehonden. De campagne leverde 13 duizend interacties op en er deden 4.800 mensen aan mee. In december 2013 startte de Facebookcampagne *Krant voor morgen*. Samen met en voor fans op Facebook creëerden we een digitale krant met fictief, maar positief en inspirerend nieuws. De krant verscheen begin 2014 online. Ons internetplatform Voor de Wereld van Morgen heeft ruim negenduizend volgers op Twitter en bijna 24 duizend fans op Facebook.

Klantenmagazine

Ons klantenmagazine *Ideaal* verscheen in 2014 vijfmaal, zowel op papier als online. De inhoud van beide versies komt vrijwel overeen. Klanten kunnen kiezen welk van de twee versies zij ontvangen; ze kunnen ook voor beide kiezen. De online versie is ook beschikbaar voor geïnteresseerden die (nog) geen klant van zijn de ASN Bank. Eind 2014 had de online versie ongeveer vijftienduizend abonnees, van wie veertienduizend de papieren versie hebben opgezegd.

(Jaar)verslagen

In de (jaar)verslagen van de ASN Bank, de ASN Beleggingsfondsen en de ASN Foundation informeren we klanten en belanghebbenden over ons beleid en onze activiteiten.

Ontmoetingen met klanten

We zijn ervan overtuigd dat we alleen succesvol kunnen zijn als we in voortdurende dialoog staan met onze klanten en open met hen spreken over de keuzes die gepaard gaan met duurzaam bankieren. Daarom intensiveren wij in 2014 de persoonlijke ontmoetingen met klanten. We organiseerden verschillende bijeenkomsten voor klanten en andere geïnteresseerden. Daarin gaven onder meer klanten en medewerkers, jonge sociale ondernemers en mensen uit het bedrijfsleven, de wetenschap, journalistiek, politiek en maatschappelijke organisaties in een ontspannen sfeer hun visie op een duurzame samenleving.

ASN Live

Onder de titel ASN Live vonden bijeenkomsten plaats in Nijmegen en Zwolle. In Nijmegen stond het onderwerp kleding centraal; in Zwolle praatten we over het

André Kuipers spreekt
tijdens MorgenVandaag

klimaat. Een Nijmeegse bezoeker zei: ‘Een van de meest inspirerende bijeenkomsten waar ik naartoe ben geweest. Ik kwam thuis met het boek van Marieke Eyskoot (*Talking Dress*, red.) en allerlei ideeën om mijn leven nog meer te verduurzamen.’

MorgenVandaag

Na dertien maal de Dag van het Ethisch Beleggen sloegen we een nieuwe weg in met MorgenVandaag. Deze naam heeft de volgende achtergrond: de ASN Bank streeft naar een leefbare wereld van morgen voor toekomstige generaties; daarvoor moeten we vandaag de juiste keuzes maken. Tijdens MorgenVandaag gingen we in gesprek hierover aan de hand van thema's die ons en onze klanten en relaties na aan het hart liggen. Deze bijeenkomst op zaterdag 11 oktober in de Westergasfabriek in Amsterdam trok zo'n duizend bezoekers, zowel klanten als andere geïnteresseerden. Sprekers waren onder anderen wetenschapper en astronaut André Kuipers, econoom Bas Jacobs, Daan Weddepohl, initiatiefnemer van Peerby, journaliste Rena Netjes en presentator Eric Corton.

Op de website morgen-vandaag.nl plaatsen we verslagen en filmcompilaties van de bijeenkomsten. Op social media (#morgenvandaag) wakkeren we een positieve berichtenstroom rond de evenementen aan om online publiek te creëren en daarmee een grotere doelgroep

bekend te maken met de ASN Bank en haar thema's. Dit was in 2014 erg succesvol. Tijdens MorgenVandaag stond de hashtag #morgenvandaag een groot deel van de middag in de top 5 trending topics van Twitter. Op het hoogtepunt was er een bereik van 350.000 twitteraars.

Aandeelhoudersvergaderingen

Zoals elk jaar ontvingen we honderden beleggende klanten bij de vergaderingen van aandeelhouders en participanten van de ASN Beleggingsfondsen op vrijdag 25 april. In een apart vragenuur beantwoordde de directie van de ASN Bank vragen over de bank. Dit bleek aan een grote behoefte te voldoen.

ASN Vermogensbeheer

ASN Vermogensbeheer organiseert regelmatig kleinschalige evenementen voor zijn klanten. Daarnaast startte ASN Vermogensbeheer met bijeenkomsten over specifieke duurzame thema's, met veel ruimte voor discussie. Op 24 oktober vond de eerste bijeenkomst plaats, met het thema klimaat.

WAAR(de) op de kaart

In 2013 lanceerden wij de webpagina *WAAR(de) op de kaart*. Daarop is te zien hoe de ASN Bank haar missie in de praktijk brengt en wat zij doet met het geld dat klanten haar toevertrouwen. De kaart staat op asnbank.nl, de

website van onze internetcommunity Voor de Wereld van Morgen, en verscheen in de loop van 2014 ook op onze Facebookpagina. De kaart toont een selectie van activiteiten: uitzettingen van de ASN Bank, beleggingen van de ASN Beleggingsfondsen en projecten die we steunen via sponsoring, samenwerking, Voor de Wereld van Morgen en de ASN Foundation. Eind 2014 stonden er tweehonderd activiteiten op de kaart. Per maand bezochten gemiddeld minstens 1.300 bezoekers de website.

Vier duurzame thema's

'Duurzaamheid' is een breed begrip. Ruim de helft van de Nederlanders heeft geen concreet beeld bij duurzaam en maatschappelijk investeren. Bij 'duurzaamheid' denken zij vooral aan 'milieu', aan 'groen'. Andere aspecten, zoals mensenrechten, volgen op grote afstand, hoewel Nederlanders dit desgevraagd een net zo belangrijk thema vinden. De sociale, mensgerichte kant van duurzaamheid is voor de ASN Bank en haar klanten essentieel.

Sinds 2010 maken wij het begrip 'duurzaamheid' tastbaarder voor onze (potentiële) klanten door ons in de communicatie te concentreren op vier thema's. Uit onderzoek is gebleken dat onze klanten deze thema's het belangrijkste vinden in relatie tot hun spaargeld. De vier thema's maken de pijlers van ons duurzaamheidsbeleid concreter voor klanten en andere belanghebbenden:

<i>Dit duurzame thema:</i>	<i>ondersteunt de communicatie over deze pijlers van het duurzaamheidsbeleid:</i>
Eerlijke handel	mensenrechten, biodiversiteit
Tegen kinderarbeid	mensenrechten
Duurzame energie	klimaat
Tegen wapens	mensenrechten

Aan onze klanten bieden de thema's de kans om hun persoonlijke voorkeuren uit te spreken. De thema's zijn gekoppeld aan de ASN Creditcard en ASN Ideaalsparen. De klant die deze producten afneemt, kan kiezen voor een of meer van de thema's. Wie niet kiest, geeft daarmee automatisch een voorkeur voor alle vier de thema's aan. Aan elk thema zijn twee maatschappelijke partners gekoppeld, met een project in het kader van het thema. Voor elke uitgave die de klant met de ASN Creditcard doet, gaat een bijdrage van de vergoeding die de ASN Bank van Interchange ontvangt, naar de projecten. De totale bijdrage namens klanten met een rekening ASN Ideaalsparen is een vast bedrag; hoe meer spaarsaldo de klanten hebben die voor een bepaald thema hebben gekozen, des te hoger de bijdrage van de ASN Bank aan de bijbehorende projecten is. Via Ideaal, sociale media en onze website houden we onze klanten op de hoogte van de resultaten van de steun aan deze projecten.

Eind 2014 steunden wij namens onze klanten de volgende projecten:

<i>Thema</i>	<i>Organisatie</i>	<i>Project</i>
Eerlijke handel	Solidaridad	Textielindustrie in Azië
	Oxfam Novib	Duurzame cacao uit Nigeria
Tegen kinderarbeid	Plan Nederland en Plan Bangladesh	Toekomst voor huislavinnen in Bangladesh (tot medio 2014) Stop kinderarbeid op het platteland van Nepal (vanaf medio 2014)
	Cordaid Kinderstem	Hulp aan kinderen in Oeganda en Congo
Duurzame energie	Natuur & Milieu	'Zet scouting in de zon' en de campagne voor windenergie
	Urgenda	Texel energieneutraal
Tegen wapenindustrie	Amnesty International Nederland	Speciaal Programma voor Afrika
	War Child	Hulp aan oorlogskinderen in Congo

9 Aandeelhouder

De ASN Bank maakt deel uit van SNS Bank N.V., die daarmee de enige aandeelhouder van de ASN Bank is.

Ontvlechting van SNS Bank

De ontvlechting van de holding, bank- en verzekeringsactiviteiten van SNS REAAL in 2014 vergde organisatorische aanpassingen. Zo is de topstructuur van de groep gewijzigd, is voor de bank een nieuwe statutaire directie benoemd en is een deel van de stafmedewerkers van SNS REAAL in de loop van 2014 overgegaan naar de bank. Er zijn nog steeds onderlinge verbanden tussen bank en verzekeraar, onder meer op het gebied van leningen, solvabiliteit, financiën en ICT. Naar verwacht wordt de ontvlechting in de loop van 2015 voltooid.

In februari 2015 heeft SNS REAAL overeenstemming bereikt over de voorwaardelijke verkoop van de verzekeringsactiviteiten aan het Chinese verzekeringsbedrijf Anbang. De verkoop die, onder voorwaarde van goedkeuring van de toezichthoudende autoriteiten, naar verwachting in het derde kwartaal van 2015 wordt voltooid, zal worden gevolgd door de overdracht van SNS Bank vanuit SNS REAAL naar de Nederlandse Staat. SNS Bank zal daarna geen onderdeel meer uitmaken van SNS REAAL. Op termijn zal SNS Bank weer worden geprivatiseerd.

Manifest

Vijf SNS-merken werken samen onder de noemer SNS Bank N.V.: ASN Bank, BLG Wonen, RegioBank, SNS en Zwitserleven Bank. Deze vijf merken delen dezelfde uitgangspunten en gemeenschappelijke waarden. De kern daarvan is: 'mens voor mens': bankieren met de menselijke maat. De merken hebben dit neergelegd in hun Manifest. Vanuit onze sociale oorsprong nemen wij de verantwoordelijkheid om bij onze financiële dienstverlening uit te gaan van wat de klanten echt nodig hebben. Wij willen de klanten helpen financieel weerbaar te zijn. Dat betekent dat de financiële dienstverlening uitgaat van nut in plaats van rendement. De vijf merken van SNS Bank N.V. bieden mensen inzicht, overzicht en vooruitzicht in geldzaken. Wij willen 'goed

wonen' toegankelijk maken en persoonlijk contact de basis laten zijn voor bankieren. Bovendien kiest elk merk er op zijn manier voor duurzaamheid als uitgangspunt te nemen voor de toekomst. Meer over de uitgangspunten en strategie van SNS Bank N.V. leest u in het jaarverslag van SNS Bank N.V. over 2014.

Duurzaamheid bij SNS Bank N.V.

De vijf merken van SNS Bank N.V. kiezen er samen – maar ieder op hun eigen manier – voor om duurzaamheid als uitgangspunt te nemen voor de toekomst. Duurzaamheid betekent voor SNS Bank N.V. dat zij doet wat goed is voor nu én voor toekomstige generaties, zoals duurzaam beleggen en financieren, het bewaken van het belang van de klant door hypotheekchecks en het stimuleren van duurzaam wonen.

Als het om duurzaamheid gaat, speelt de ASN Bank een voortrekkersrol binnen SNS Bank N.V. Zo hebben wij in 2014 uitgebreid gesproken over de verduurzaming van de hypotheekportefeuille van de samenwerkende banken. Omdat de ASN Bank in deze hypotheek belegt, is er ons veel aan gelegen dat zij zo duurzaam mogelijk zijn. Wij verwachten dat er in 2015 concrete plannen worden geformuleerd om dit op termijn te realiseren. Een belangrijk resultaat van onze samenwerking is dat SNS Bank N.V. de ambitie van de ASN Bank om een klimaatneutrale balans te realiseren, zal overnemen.

Samenwerking met SNS Bank N.V.

SNS Bank N.V. is niet alleen aandeelhouder van de ASN Bank, maar we werken op diverse terreinen nauw samen. Door gebruik te maken van dezelfde it-infrastructuur en bijbehorende beveiliging, en door samen te werken met de it-specialisten en met stafafdelingen zoals Juridische en Fiscale Zaken besparen we kosten. Doordat de ASN Bank opereert binnen de risicobeheerorganisatie van SNS Bank N.V., kan zij ook blijven voldoen aan de steeds strengere eisen van de toezichthouders. De organisatie van de ASN Bank zelf blijft daardoor relatief klein en overzichtelijk, zodat we ons volledig kunnen blijven focussen op onze duurzame missie.

10 Maatschappelijke partners

Om onze missie te realiseren werken wij waar mogelijk samen met maatschappelijke partners. Wij dragen positief bij aan elkaars doelstellingen en vergroten zo onze daadkracht.

Onze partners zijn voornamelijk maatschappelijke organisaties, maar ook duurzaam opererende bedrijven. Ook hebben wij zeer regelmatig overleg met maatschappelijke organisaties in uiteenlopende forums en zijn aanwezig bij evenementen en seminars. Wij werken op verschillende manieren met partners samen. De volgende organisaties zijn strategische partners waarmee wij ook samenwerken in het kader van de vier duurzame thema's (zie hoofdstuk 8): Amnesty International, Cordaid Kinderstem en Cordaid Memisa, Natuur & Milieu, Oxfam Novib, Plan, Solidaridad, Urgenda en War Child. Met andere partners werken we tijdelijk samen in het kader van marketingacties. Dit waren in 2014 FNV Mondiaal, KNGF Geleidehonden en Stichting Goed Bezig. Twee partners zijn gekoppeld aan renteschenking via spaarproducten: Cordaid Microkrediet en de Waddenvereniging.

Nieuwe partner: Nationaal Fonds Kinderhulp

Namens spaarders met ASN Jeugdsparen steunen we met ingang van 2014 Nationaal Fonds Kinderhulp. Bijna 400.000 kinderen in Nederland groeien op in armoede. Met bescheiden financiële bijdragen maakt Nationaal Fonds Kinderhulp wat meer geluk mogelijk voor deze kinderen, zodat zij bijvoorbeeld lid kunnen worden van een (sport)vereniging. We doneren aan Nationaal Fonds Kinderhulp een bedrag per nieuwe geopende rekening ASN Jeugdsparen, en een percentage van de totale inleg op deze rekeningen. Nationaal Fonds Kinderhulp is de tweede organisatie die we steunen met ASN Jeugdsparen. Dankzij de groei van het aantal rekeningen en het saldo daarop stijgt de financiële bijdrage die jaarlijks beschikbaar komt via ASN Jeugdsparen. Tot 2014 ging deze bijdrage geheel naar kinderprojecten van Cordaid. De steun aan Nationaal Fonds Kinderhulp betekent dat we met ASN Jeugdsparen bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen in binnen- én buitenland.

FNV

Met de FNV heeft de ASN Bank goede banden. We zetten de actie die we in 2012 begonnen met FNV Voordeel voort. Elk FNV-lid dat een rekening opende bij de ASN Bank, ontving een welkomstpremie van € 15. Voor iedere nieuwe klant ontving FNV Mondiaal € 10. Schooluitval tegengaan is een van de beste manieren om kinderarbeid te voorkomen. FNV Mondiaal en de Algemene Onderwijsbond (AOB) werken samen met onderwijsbonden in landen als Marokko, Albanië, Turkije en Oeganda om te voorkomen dat kinderen

vroegtijdig school verlaten om te gaan werken.

In 2013 maakten we de film *Dapper in de kinderschoenen* mede mogelijk. De film gaat over kinderarbeid in de leer-industrie in Turkije. De film maakte grote indruk tijdens de aandeelhoudersvergadering van de ASN Beleggingsfondsen op 25 april 2014.

Stichting Goed Bezig

In 2014 ondersteunden we voor het tweede jaar Stichting Goed Bezig. Deze plaatst op basisscholen kauwgomballenautomaten die zijn gevuld met 'Goed Bezig-buttons'. Kinderen kunnen elkaar via de buttons complimenten geven, wat positief gedrag stimuleert en pesten tegengaat. Het doel is dat kinderen uiteindelijk 25.000 complimenten aan elkaar geven. Basisschool CBS de Borg heeft met de complimentenmachine de Nationale Onderwijsprijs van de provincie Groningen gewonnen.

Kinderen die de wereld hebben veranderd

Op 20 november bestond het VN Kinderrechtenverdrag 25 jaar. Ter gelegenheid daarvan sponsorde de ASN Bank het boek *Kinderen die de wereld hebben veranderd* van fotograaf en uitgever Peter de Ruiter. Het boek portretteert twintig kinderen die de aandacht hebben gevestigd op ernstige schendingen van kinderrechten en zo onze wereld wat mooier hebben gemaakt, zoals Malala en Anne Frank. Wij besteedden aandacht aan dit onrecht samen met onze vijf themapartners die zich ook inzetten voor kinderrechten: Amnesty International, War Child, Cordaid Kinderstem, Nationaal Fonds Kinderhulp en Plan Nederland. Klanten van de ASN Bank en de donateurs van deze vijf maatschappelijke organisaties kregen de e-bookversie van het boek cadeau. De ASN Bank sponsorde ook de expositie van de foto's en verhalen uit het boek die langs bibliotheken reist.

Maatschappelijke bijdragen

Wij bieden twee depositorekeningen met de mogelijkheid om de rente, die 0,25% hoger is dan van een vergelijkbaar deposito, te schenken. Klanten met een ASN Vrouwenspaardeposito schenken aan Cordaid Microkrediet; klanten met een ASN Waddendeposito aan de Waddenvereniging. Sinds 5 juni 2014 is het om administratieve redenen voorlopig niet mogelijk om nieuwe ASN Vrouwenspaar- en Waddendeposito's te openen.

In bijlage 2 vindt u een overzicht van de schenkingen en sponsoring door de ASN Bank, die in totaal € 2,8 miljoen

bedroegen. De belangrijkste schenking ging naar de acht themapartners; zij ontvingen samen € 1,5 miljoen voor hun projecten in het kader van eerlijke handel, duurzame energie, de strijd tegen kinderarbeid en de strijd tegen wapens. In het kader van ASN Jeugdsparen ontvingen Cordaid Kinderstem, Cordaid Memisa en Nationaal Fonds Kinderhulp € 330.000 voor kinderprojecten. Wij droegen € 210.000 bij aan de opvoeding van pups van KNGF Geleidehonden. Tevens doneerde de ASN Bank € 300.000 aan de ASN Foundation. De winnaars van de ASN Bank Wereldprijs ontvingen samen € 40.000.

Cordaid

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

**Natuur
en
Milieu**

Oxfam Novib
ambassadeurs van het zelfdoen.

Girls first

Solidaridad

urgenda
samen sneller duurzaam

**WAR
child**

**NATIONAAL FONDS
Kinderhulp**
Maakt geluk mogelijk

**nationaal
ouderen
fonds**

FNV Mondiaal

Waddenvereniging

11 Maatschappij

Door onze missie breed uit te dragen willen we anderen stimuleren om zich in te zetten voor een rechtvaardige, duurzame wereld. Een ander middel om dat te doen is via steun aan en sponsoring van groene en sociale initiatieven.

Hoorzitting Tweede Kamer

Op 3 september vond in de Tweede Kamer een hoorzitting plaats over duurzaam bankieren. Banken, investeerders, wetenschappers en experts gingen met de Kamerleden in gesprek over de kenmerken en het belang van duurzaam bankieren. Ewoud Goudswaard vertelde de Tweede Kamer dat voor de ASN Bank duurzaam bankieren gaat over stabiliteit, dienstbaarheid en betrouwbaarheid; over het centraal stellen van de belangen van klanten en de samenleving. Hij legde ook uit dat duurzaam bankieren rekening houdt met wat sociaal en ecologisch voor de lange termijn houdbaar is. De ASN Bank geeft daar vorm aan door:

- duurzaamheidscriteria te gebruiken bij de selectie van de financieringen en beleggingen van de bank en de ASN Beleggingsfondsen;
- de klanten te betrekken bij het duurzaamheidsbeleid, zodat zij begrijpen wat wij doen, en zodat wij doen wat zij willen;
- het goede voorbeeld te geven door te matigen in beloning, niet te streven naar winstmaximalisatie en door begrijpelijke producten en absolute transparantie.

Ewoud Goudswaard vroeg de politiek bij te dragen aan de verduurzaming van de samenleving door de circulaire economie in een nieuw belastingstelsel een belangrijke plaats te geven. Daarbij gaat gebruik boven bezit en wordt grondstoffenverbruik meer belast dan arbeid. Hij benadrukte het belang van denken op lange termijn in plaats van korte termijn, en van maatschappelijk naast financieel rendement.

Betrokkenheid bij duurzame ontwikkeling

Bijna zestig Nederlandse bedrijven en maatschappelijke organisaties tekenden op 29 september 2014 het *Charter on the role of business, civil society and cross-sector partnerships in the Post-2015 Development Agenda*. Daarmee committeren ze zich aan meer samenwerking en inzet om de nieuwe ontwikkelingsdoelen te behalen. Namens de ASN Bank ondertekende algemeen directeur Ewoud Goudswaard het convenant. De ondertekenaars van het convenant vinden dat bedrijven en niet-gouvernementele organisaties (ngo's) een belangrijke rol spelen in duurzame ontwikkeling. Het convenant beschrijft wat bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen bijdragen. De ondertekenaars verplichten zich samen actie te ondernemen in de vorm van samenwerking tussen verschillende sectoren. Ons land neemt hiermee een voortrekkersrol in de wereld. Het ministerie van

Buitenlandse Zaken gebruikt dit signaal bij de onderhandelingen in de Verenigde Naties.

Expertmeeting verduurzaming woningbouw en vastgoed

Op 26 juni vond het tweede overleg plaats over de wijze waarop de financiële sector effectief bij kan dragen aan het verduurzamen van de woningbouw en vastgoedsector. Dit was het vervolg van de ontmoeting in april 2013. Het overleg werd georganiseerd door SNS en de ASN Bank, samen met Rabobank en de Eerlijke Bankwijzer. Ruim zestig vertegenwoordigers van de financiële sector, bouwsector, energiesector, makelaardij, woningcorporaties, onafhankelijke onderzoeksbureaus, hypotheekadviseurs, maatschappelijke organisaties en andere partijen waren aanwezig. De nadruk lag op de stappen die zijn gemaakt in het verduurzamen van de sector, met als doel elkaar te informeren en inspireren.

Voor de Wereld van Morgen

Met onze internetcommunity Voor de Wereld van Morgen richten wij ons steeds meer op startende duurzame ondernemers: mensen die in actie komen om een bijdrage te leveren aan de oplossing van een maatschappelijk probleem in Nederland of daarbuiten. De community helpt hen initiatieven te ontwikkelen en ideeën te realiseren, informatie te delen en contacten te leggen. Eind 2014 had Voor de Wereld van Morgen ruim 55 duizend leden (eind 2013: ongeveer 53 duizend). Op Voor de Wereld van Morgen voeren wij tevens acties waarmee wij invulling geven aan onze missie. Leden van de site en strategische partners van de ASN Bank kunnen zelf acties starten en berichten plaatsen. We ondersteunen deze acties via de netwerksites Facebook en Twitter. Zo bereiken we een steeds groter publiek.

De ASN Bank Wereldprijs

Voor de Wereld van Morgen organiseerde voor de zevende maal de ASN Bank Wereldprijs. Uit de honderd beste inzendingen koos de jury per thema tien projecten voor de volgende ronde. Deze initiatiefnemers ontvingen coaching en workshops om hun plan verder te ontwikkelen. Na een stemronde waaraan

*Winnaars ASN Bank Wereldprijs 2014*SlimBreken maakt nieuw cement uit oud beton, wat veel CO₂-uitstoot voorkomt.

FoodSharing wil een community opzetten die het delen van voedsel stimuleert.

Yoni gaat een biologisch – en dus gezonder en milieuvriendelijker – alternatief bieden voor maandverband en tampons.

IK circuleER vertaalt ervaringen met duurzaamheid vanuit de praktijk en het hoger onderwijs voor het beroepsonderwijs.

Duurzaam thema:

Duurzame energie, natuur en milieu

Veiligheid en sociale cohesie

Eerlijke handel, eerlijke mode en eerlijke voeding

Kinderrechten, onderwijs en de strijd tegen kinderarbeid

25 duizend mensen deelnamen werden de winnaars gekozen door de jury.

Wij bedanken graag de juryleden, die al enkele jaren een grote bijdrage leveren aan het realiseren van de ASN Bank Wereldprijs: Jeroen Jansen (directeur ASN Bank en juryvoorzitter), Ineke van Zanten (Greenwisch en IdealenKompas), Ynzo van Zanten (GreenInc.), Olof van der Gaag (Natuur & Milieu), Lisette Kreischer (Veggie in Pumps), Rudolf Scheffer (Oxfam Novib), Tom van de Beek (Butch & Sundance Media en Stichting Tipping Point), Gerd Junne (War Child), Davina Feelus (Plan Nederland) en Marieke Eyskoot (Talking Dress).

Sponsoring

De ASN Bank sponsort bijzondere projecten die passen bij onze visie en die wij willen stimuleren. Daarmee beogen we zowel onze naamsbekendheid te vergroten als duurzaamheid bij een breder, en zo mogelijk jong publiek onder de aandacht te brengen. We sponsoren daarom elk jaar bijzondere projecten, zowel klein als groot. Enkele voorbeelden:

Movies that Matter

In 2014 sponsorden wij weer het jaarlijkse Movies that Matter Festival. Hiermee wil Amnesty International door middel van films, documentaires en debatten de ogen openen voor mensenrechten. We ontvingen klanten bij de vertoning van *Inequality for all*, een documentaire over de enorme inkomensongelijkheid in de Verenigde Staten.

Afvalproject Festival Mundial

Festival Mundial in Tilburg wil binnen drie jaar een volledig afvalvrij festival zijn, mede dankzij de inzet van de bezoekers. De ASN Bank sponsorde dit project. Van de tien ton afval van het festival in juni werd zeven ton plastic gescheiden ingezameld voor hergebruik, dankzij ludieke acties als de Afvaltoren.

Smiles4Sale

Via de website Smiles4Sale verkopen mensen die ogenschijnlijk weinig te bieden hebben, goede daden. Omdat de ontvangers van de goede daden ook arm zijn, worden de 'smiles' betaald door mensen die wel geld hebben. De koper geeft een goede daad van de ene aan de andere kwetsbare mens cadeau. Als dank ontvangt hij er een verslag van.

Poolexpeditie

Nederlands bekendste poolreiziger en klimaatjournalist Bernice Notenboom probeerde in het voorjaar op ski's de Noordpool te bereiken. Haar doel: de zichtbare gevolgen van de klimaatveranderingen documenteren en in een film uitbrengen. Wij steunden Bernice, die tijdens MorgenVandaag indruk maakte met haar verhaal over de barre tocht.

Welkom namens de ASN Bank bij

MOVIES THAT MATTER

Inequality for All

ASN BANK
VOOR DE WERELD VAN MORGEN

ASN Foundation

De ASN Bank verstrekt al jaren giften aan projecten en organisaties die bijdragen aan onze missie. Dit doen wij via de Stichting ASN Foundation. Deze stelt geld beschikbaar aan organisaties en projecten om duurzame initiatieven mogelijk te maken. Wij steunen projecten over de gehele wereld. De organisatie die de gift aanvraagt, moet in Nederland zijn gevestigd. In 2014 schonk de ASN Bank € 300.000 aan de ASN Foundation; deze ondersteunde hiermee 109 projecten voor een totaalbedrag van € 295.571. De donaties liepen uiteen van € 100 tot € 25.000. Grote giften gingen in 2014 onder meer naar Movies that Matter, Stichting Gered Gereedschap en Vereniging Nederlands Cultuurland. Meer informatie vindt u in het jaarverslag van de ASN Foundation en op onze website.

Erkenning

In 2014 ontvingen wij diverse eervolle vermeldingen en prijzen. Wij bedanken iedereen die hier een bijdrage aan heeft geleverd.

Goede algemene score Eerlijke Bankwijzer

Op 22 april publiceerde de Eerlijke Bankwijzer de veertiende geactualiseerde versie van het duurzaamheidsbeleid van de Nederlandse banken. Ook dit jaar behaalde de ASN Bank goede scores. We kregen een 10 voor ons beleid op gebied van mensenrechten, arbeidsrechten en wapens, natuur (biodiversiteit), belastingen en corruptie. Onze score bij 'Woningbouw en vastgoed' was aanzienlijk beter dan in 2013 dankzij ons nieuwe beleid voor 'Wonen en werken'. Dit sectorbeleid bevat onze keuzes bij het investeren in en financieren van woningen en gebouwen.

Hall of Fame van PAX

PAX publiceerde in 2014 een rapport over de miljardeninvesteringen van financiële instellingen in kernwapens en een rapport over de financiering van clusterminitie. De ASN Bank steekt geen geld in wat voor wapens dan ook. Dat leverde ons in beide rapporten een plaats in de 'Hall of Fame' op.

Marketingprijs voor 'ASN Bank klimaatneutraal in 2030'

De ASN Bank heeft de Ridder/Amazone Award gewonnen met haar doelstelling om in 2030 per saldo klimaatneutraal te zijn. Deze prijs wordt uitgereikt aan een persoon of organisatie die baanbrekend werk doet in de financiële sector – die mensen wakker schudt, uitdagingen signaleert en oplossingen aandraagt. Volgens de jury laten we met onze klimaatdoelstelling zien dat het anders moet. Ook al is nog niet helemaal duidelijk hoe we de

doelstelling precies moeten bereiken, daar laten we ons niet door tegenhouden. De 'we gaan het gewoon doen-mentaliteit' is opvallend in de financiële sector, aldus de jury.

Klantvriendelijkste bank

Voor de vijfde achtereenvolgende keer is de ASN Bank verkozen tot klantvriendelijkste bank van Nederland. Dat maakte onderzoeksbureau Marketresponse op 23 september 2014 bekend. Marketresponse voert jaarlijks een representatief online onderzoek uit onder ruim 4.000 Nederlandse consumenten.

Financiële website van het jaar 2014

Voor het vierde jaar op rij wonnen we de prijs voor de Beste Financiële Website van het Jaar. Deze publieksprijs wordt jaarlijks uitgereikt. MetrixLab organiseert de verkiezing, in samenwerking met Emerce. Zij meten zowel de populariteit als de kwaliteit van de genomineerde websites.

Groene Stier voor het ASN Milieu & Waterfonds

Op 13 november won het ASN Milieu & Waterfonds de Groene Stier voor het beste duurzame beleggingsfonds van Nederland. Het fonds won deze prijs al vijf maal eerder, namelijk van 2007 tot en met 2011. De jury prees het fonds en de ASN Bank om de heldere criteria, de transparantie, de aandacht op de website en het beleggen in de reële economie. De jury prees ook de ambitie van de ASN Bank om, onder meer via het ASN Milieu & Waterfonds, in 2030 per saldo klimaatneutraal te zijn.

Nominaties Morningstar

Op 4 februari nomineerde Morningstar twee ASN-fondsen voor de jaarlijkse Morningstar Awards: het ASN Duurzaam Aandelenfonds in de categorie 'aandelen wereldwijd' en het ASN Duurzaam Mixfonds in de categorie 'mixfondsen neutraal'. Hoewel we de prijzen niet wonnen, hebben deze nominaties grote betekenis. Morningstar is immers wereldwijd dé autoriteit die beleggers onafhankelijke informatie biedt over beleggingsfondsen.

Boom aan de leiderschapslaan

Trees for All nodigde directeuren van Nederlandse bedrijven uit om eind november een boom te planten als symbool van hun inzet voor een duurzame wereld. Namens de ASN Bank plantte Jeroen Jansen een boom langs de 'leiderschapslaan' in het sponsorbos Bentwoud. De laan wordt elk jaar verlengd en zal uitgroeien tot een pad waarvan generaties lang genoten kan worden.

12 Medewerkers

In ons kantoor in Den Haag werken ruim 140 medewerkers met passie voor een duurzame, leefbare wereld.

De medewerkers van de ASN Bank zijn – ieder op zijn of haar eigen werkterrein – actief bezig de duurzame samenleving te realiseren. Zij voeren de duurzame missie van de ASN Bank uit. Ook dragen zij de missie uit tegenover klanten en andere betrokkenen. Daarmee zijn zij belangrijke ambassadeurs van de ASN Bank en de idealen waar wij gezamenlijk voor staan. Onze missie komt ook tot uiting in de manier waarop management en medewerkers met elkaar omgaan. Daarbij staan wederzijdse betrokkenheid, open dialoog en interactie centraal, zowel verticaal als horizontaal in de organisatie. We creëren een positieve sfeer, waarin mensen ontwikkelingskansen en verantwoordelijkheden krijgen. Ook stimuleren we waar mogelijk dat medewerkers zelf een bijdrage aan de duurzame samenleving kunnen leveren via bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

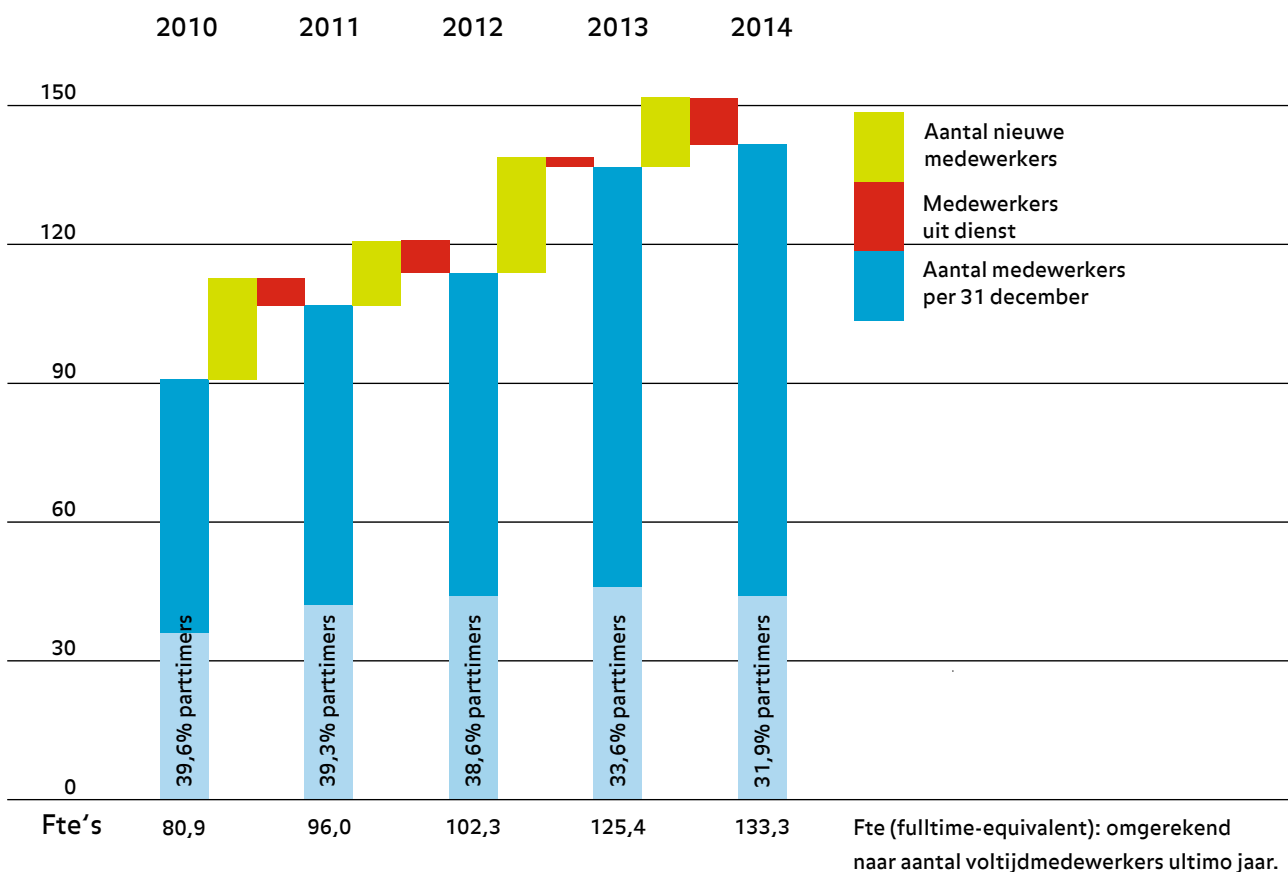
Beloning, doelstellingen, competenties en ontwikkeling

Het beloningsbeleid van de ASN Bank is geënt op dat van

SNS Bank N.V. De cao van SNS Bank N.V., die goede, marktconforme primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden bevat, geldt ook voor onze bank.

We bieden medewerkers goede ontwikkelingsmogelijkheden en we willen toegankelijk zijn voor iedereen op de arbeidsmarkt. Het medewerkersbeleid is gebaseerd op volwassen arbeidsverhoudingen: op beginselen van wederzijdse verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en zorgvuldigheid. Dat komt bijvoorbeeld tot uiting in de prestatie- en competentiebeoordelingscyclus. In het jaarlijkse planningsgesprek geeft de medewerker in concrete doelstellingen aan wat hij het komende jaar wil bereiken, hoe hij het wil bereiken en welke opleidingen daarvoor nodig zijn. Ook wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van competenties met het oog op de huidige functie en de ambities van de medewerker. In onze prestatie- en competentiebeoordelingscyclus sturen we deels op generieke competenties, en deels op competenties die zijn toegespitst op de individuele medewerkers. Als bedrijf hanteert de ASN Bank een specifieke competentie: samenwerken. Door samen te werken – zowel binnen de afdeling als tussen verschillende afdelingen van de bank – komen we tot betere prestaties.

Medewerkers

Tevredenheid van medewerkers

Jaarlijks voert SNS Bank N.V. een medewerkersonderzoek uit. In 2014 vulde bijna 85% van de ASN-medewerkers dit onderzoek in. De algemene tevredenheid was 7,8 (op een schaal van tien): een goed cijfer, maar lager dan de 8,6 van 2013. Daarmee behaalden we niet de doelstelling die de directie zichzelf permanent stelt: een cijfer van minstens 8. De medewerkers geven aan dat ze tevreden zijn over hun werkzaamheden, trots op de ASN Bank en veel weten over de duurzame missie. Minder scoorden efficiënt werken, samenwerking binnen de bank en het openlijk bespreken van fouten en feedback. De uitslagen zijn besproken in de teams. Het managementteam zal de verbeterpunten in 2015 doorvoeren.

Een negen voor het bedrijfsrestaurant

In het kader van een reeks artikelen over bedrijfskantines bezocht een journaliste van NRC Handelsblad de kantine van de ASN Bank. Zij roemde de goede sfeer en de lekkere gerechten en gaf de kantine het cijfer 9. Een welverdiend compliment aan de vaste medewerkers, Bas van Bastienfoods en Ada, die elke werkdag gezonde lunches maken van eerlijke, duurzame ingrediënten.

Communicatie met medewerkers

Sinds eind 2013 is er een Programma Interne Communicatie. Daarin staat hoe wij interne communicatie definiëren, wie daarin welke rollen vervullen en waar de focus voor de komende tijd op ligt. Het belangrijkste doel van interne communicatie is de ASN-cultuur behouden door kennis te delen en ervaring en inspiratie te stimuleren.

Dit gebeurde in 2014 onder andere in de vorm van zeven lunchsessies met onder meer presentaties van collega's en samenwerkingspartners als Oxfam Novib en Amnesty International. Arvind Ganesan van Human

Rights Watch gaf een inspirerende lezing. Ook vertelden jongerenvertegenwoordigers van de VN over het werk dat zij doen. In november wandelden zo'n vijftien collega's met de boswachter door het Haagse Bos nabij ons kantoorpand en leerden over de geschiedenis van dit oerbos. Er was eveneens aandacht voor de collega's die Fairfood International steunden door de 'Damloop by Night' te rennen. Ten slotte startten we in 2014 met een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.

Medewerkersbijeenkomsten

Er zijn in 2014 vier bijeenkomsten voor alle medewerkers georganiseerd. Tijdens twee bijeenkomsten deelden collega's, onder wie de directie, actuele onderwerpen met de hele organisatie. Daarbij kwamen onder meer de resultaten, actuele vraagstukken rond het beleggingsbedrijf, de klimaatambitie en vrijwilligersactiviteiten aan bod. In een speciale bijeenkomst, met de titel *Blik op de toekomst*, bespraken directie en medewerkers de doelen voor langere termijn en de toekomstplannen van de ASN Bank.

Vertegenwoordiging

De ondernemingsraad van SNS Bank N.V. vertegenwoordigt ook de medewerkers van de ASN Bank. Drie OR-leden hebben de ASN Bank als aandachtsgebied.

Bestand interne medewerkers

Het aantal medewerkers steeg met 7 tot 144. Het aantal fte's nam toe tot 133,3.

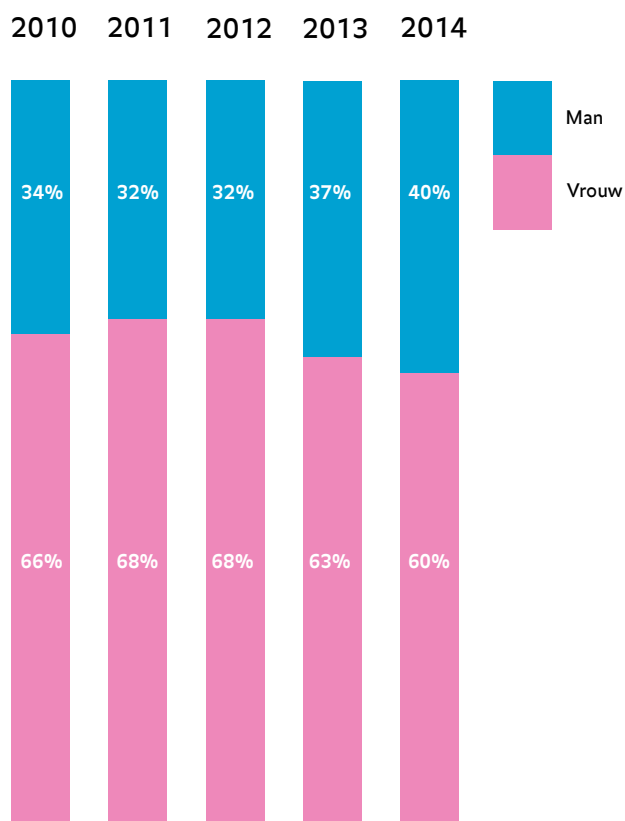
Het ziekteverzuim was in 2014 laag: 2,7%. Ziekteverzuimgesprekken en, indien nodig, een goede begeleiding door de bedrijfsarts staan centraal in het verzuimbeleid.

In de statutaire directie van de ASN Bank is er formeel geen sprake van een evenwichtige verdeling van de zetels over mannen en vrouwen. Doordat de directie ook een vrouw bevat, is er materieel wel sprake van een evenwichtige verdeling.

	2014	2013	2012	2011	2010
Aantal fte's* per 31 december	133,3	125,4	102,3	96,0	80,9
Parttimers (in %)	31,0%	33,6%	38,6%	39,3%	39,6%
Ziekteverzuim (in %)	2,7%	3,9%	2,6%	3,2%	2,9%
Kosten arbozorg (in euro's)	39.520	33.262	24.273	25.530	27.316
Kosten opleidingen (in euro's)	140.801	104.981	79.256	68.208	87.592

* Fte (fulltime-equivalent): omgerekend naar aantal voltijdmedewerkers.

Verdeling man/vrouw

VOOR DE WERELD VAN VANDAAG

Onder de naam *VOOR DE WERELD VAN VANDAAG* doen medewerkers van de ASN Bank vrijwilligersactiviteiten in en rond Den Haag, waar de bank is gevestigd. Ook in 2014 waren we actief met het vrijwilligersprogramma voor woon-zorgcentrum Het Anker te Voorburg. In 2014 namen zestig medewerkers deel aan dit programma. Zij namen een 'maatje' uit Het Anker een dagje mee uit. We gingen naar het Binnenhof, de Keukenhof, Avifauna, Blijdorp, Madurodam en het Museon. Onvergetelijke dagen voor de ouderen, maar ook voor ons. In 2015 gaan we ons inzetten voor de Surfrider Foundation. Daarmee leveren we een Haagse bijdrage aan de vermindering van de plastic soep in de oceanen.

Biodiversiteit

Biodiversiteit – de variatie aan levende organismen en hun relaties in ecosystemen – draagt bij aan ons welzijn en aan onze welvaart. Zij is onmisbaar voor waardevolle zaken als zuurstof, drinkwater en voeding. Deze pagina toont voorbeelden van hoe wij ons in 2014 hebben ingezet om de biodiversiteit te behouden.

Foto: Immeke

Cursus stadsimkeren

Ons platform Voor de Wereld van Morgen organiseerde voor klanten een introductiecursus stadsimkeren in Amsterdam en Rotterdam. We waren verrast door de vele aanmeldingen en het enthousiasme onder de deelnemers.

Foto: Walter Sretinga

Seepje

Het project haalde de finale van de ASN Bank Wereldprijs, maar won net niet: Seepje. Een volledig natuurlijk wasmiddel van schillen van de vrucht van de Sapindus-boom uit Nepal, hypoallergeen en zonder chemische ingrediënten. Deelname aan de Wereldprijs was een stap naar de introductie van Seepje Vloeibaar.

A Seed Europe

De ASN Foundation gaf in 2014 een donatie aan A Seed Europe. Doel van dit jaarlijkse 'zadenweekend' is mensen te betrekken bij de strijd voor agrarische biodiversiteit. De organisatie achter het weekend, Reclaim the Seeds, streeft naar een robuuste, duurzame landbouw, onafhankelijk van de machtsconcentratie in de zadenhandel.

Foto: Cor Kuyvenhoven

Plastic Whale

Een boot bouwen van zwerfplastic om het probleem van de 'plastic soep' onder de aandacht te brengen én aan te pakken. Die uitdaging stelde Marius Smit zich. Hij mobiliseerde mensen om plastic te gaan vissen in de Amsterdamse grachten. Dat was zo'n succes dat de boot er kwam: de Plastic Whale. Mede dankzij financiële steun van de ASN Bank.

Steun aan de eekhoorn

2014 was het Jaar van de Eekhoorn, het symbool van de ASN Bank. In 2013 deed de ASN Foundation daarom een schenking aan de Zoogdierverseniging om in 2014 de eekhoorn extra aandacht te kunnen geven. De vereniging stelde een lespakket en zoekkaart samen en liet burgers en overheden zien wat zij voor eekhoorns kunnen doen.

Foto: Hielco Kuipers

Naturalis after dark

Biodiversiteit, evolutie, klimaatverandering, dierenwelzijn: deze onderwerpen boeien niet alleen biologen, maar ook andere wetenschappers. In een reeks 'flitscolleges' kwamen zes van hen aan het woord. Met als doel: nieuwe ideeën krijgen door bekende thema's van een heel andere kant te bekijken. De ASN Bank sponsorde de reeks lezingen.

D Economische prestaties

13 Aantrekken van vermogen

Wij willen groeien om meer geld te kunnen steken in duurzame ondernemingen, overheden en projecten. En om als bank een gezonde financiële basis te houden, die ons voortbestaan waarborgt.

In 2014 mochten we 39.896 nieuwe klanten verwelkomen. Daarmee kwam het totale aantal klanten uit op 603.496: 4.177 klanten minder dan eind 2013 werd gerapporteerd. We moesten namelijk van een behoorlijk aantal klanten afscheid nemen. Volgens de Wwft (Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme) zijn banken verplicht de identificatie van hun klanten te controleren; ook moeten de klanten-

dossiers voldoen aan de wettelijke eisen. Dat betekent dat de administratie volledig op orde moet zijn. We hebben in 2014 contact opgenomen met iedere klant van wie de identificatie niet goed in het bestand stond, of van wie het dossier niet volledig was. De relatie met klanten die zich na herhaaldelijk vragen niet konden legitimeren, is beëindigd. In veel gevallen ging dit om een 'slapende rekening'. Hierdoor zijn 15.496 relaties met klanten beëindigd en worden 7.641 klanten niet meegenomen in het aantal klanten per ultimo 2014. Tenslotte hebben we van 20.936 klanten afscheid genomen omdat ze zelf hun contractrelatie hebben beëindigd of zijn overleden. Vanaf 2014 voldoen de dossiers van de klanten over wie we rapporteren, aan alle eisen.

	2014	2013	2012	2011	2010
Aantal klanten	603.496	607.673	587.549	575.344	516.902

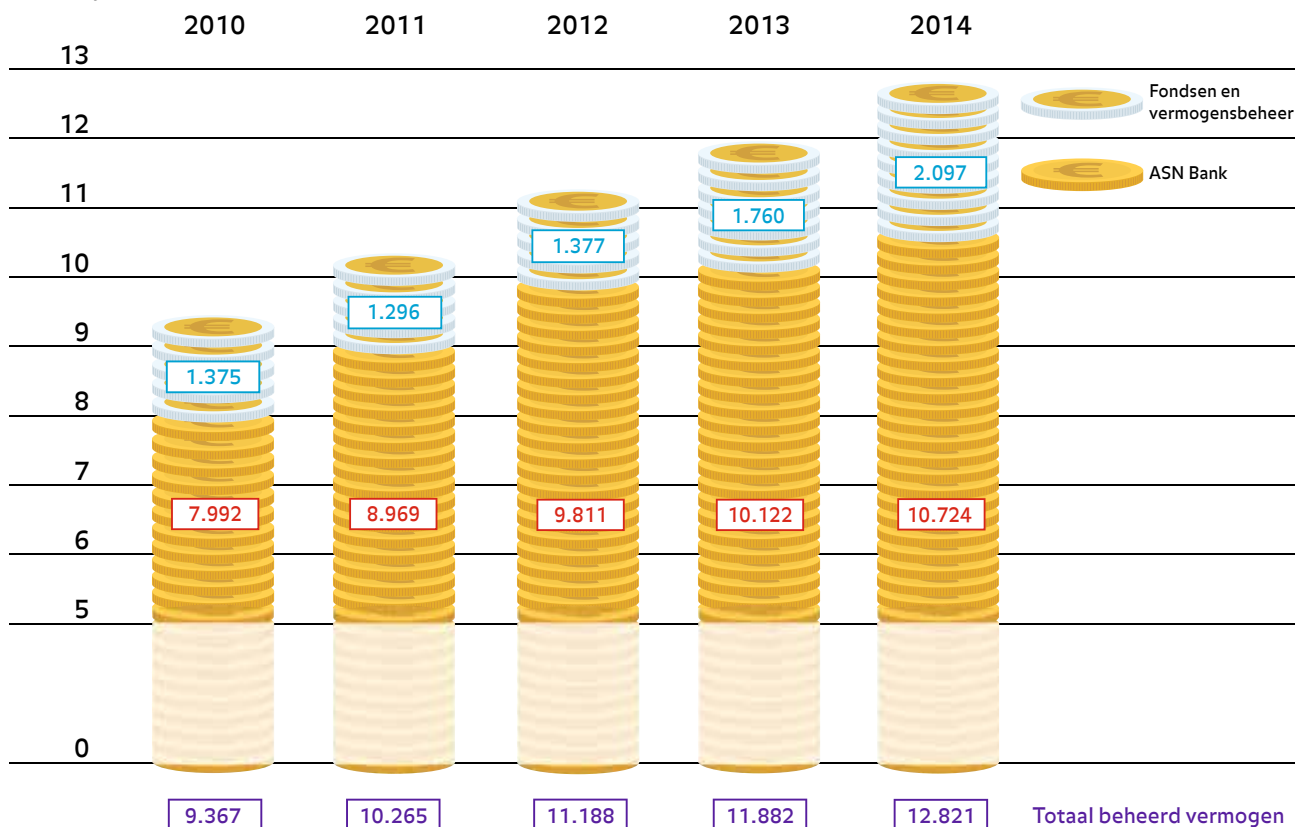
Marktaandeel duurzaam sparen en beleggen

Bij het schrijven van dit verslag waren de cijfers over de duurzame spaar- en beleggingsmarkt in Nederland voor 2014 nog niet bekend. In 2013 steeg de totale particuliere markt voor duurzame spaar- en beleggingsproducten tot 25,1 miljard euro. In 2013 was ons aandeel in de totale duurzame spaarmarkt 63,5%. Ons aandeel

in de totale markt van duurzame beleggingen was 26,7%. Deze cijfers zijn afkomstig van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO). VBDO heeft de definitie voor duurzaam sparen en beleggen in 2013 verruimd. Daarom noemen wij hier niet de vergelijkende cijfers over 2012 en eerder.

Beheerd vermogen

in miljoenen euro's

Sparen

Hoewel de Nederlandse spaarmarkt stagneerde, namen de spaargelden van de ASN Bank met 4,9% toe van € 9,3 miljard tot € 9,7 miljard. Deze groei

kwam voornamelijk tot stand in onze direct opvraagbare spaarvormen voor de particuliere markt (ASN Ideaalsparen) en de zakelijke markt (ASN Sparen Zakelijk). Ook ASN Jeugdsparen groeide weer flink.

	2014	2013	2012	2011	2010
Marktaandeel sparen	2,9%	2,8%	2,8%	2,7%	2,5%

Bron: CBS

ASN Ideaalsparen

Met ASN Ideaalsparen steunen wij actief vier duurzame thema's: vóór eerlijke handel en duurzame energie, en tegen kinderarbeid en wapenindustrie (zie hoofdstuk 8 en 10).

Puppy-actie

Van 1 februari tot en met 15 april liep de actie 'Help KNGF-pups opvoeden'. Voor elke nieuwe rekening ASN Ideaalsparen of storting van € 1.000 op een bestaande rekening ASN Ideaalsparen steunden wij de basisopvoeding van KNGF-geleidehonden. Dat leverde € 130.000 op voor KNGF Geleidehonden, voldoende voor de opvoeding van 26 pups. Nog eens 16 pups kregen een opvoeding dankzij klanten die wij anschreven met het verzoek zich opnieuw te legitimeren (zie hoofdstuk 8). Als tegemoetkoming konden zij

kieszen uit een geldbedrag, een dvd of een donatie voor de KNGF-pups. Meer dan tienduizend klanten kozen de donatie.

ASN Jeugdsparen

In 2014 werden 4.464 nieuwe rekeningen ASN Jeugdsparen geopend. De inleg groeide met 16,9% van € 222 miljoen tot € 259 miljoen. Met ASN Jeugdsparen investeren onze klanten in de toekomst van hun (klein) kind én van vele kinderen in minder goede omstandigheden. Want voor elke nieuwe rekening ASN Jeugdsparen schenkt de ASN Bank € 5 aan Cordaid en € 5 aan Nationaal Fonds Kinderhulp. Bovendien doneren we aan beide organisaties jaarlijks een bedrag op basis van het totale saldo van alle ASN Jeugdspaarders. In 2014 bedroeg de totale donatie € 333.000. Sinds de start van ASN Jeugdsparen in 2002 hebben we zo ruim € 2,5 miljoen

V.l.n.r.: Karlijn Kuipers en Peter van der Heijden van KNGF Geleidehonden ontvangen de donatie uit handen van Micky Bakker en Henk de Lig van de ASN Bank.

geschonken voor kwetsbare kinderen. Cordaid investeert dit in kinderprojecten in de Centraal-Afrikaanse Republiek en Congo die ervoor zorgen dat kinderen naar school kunnen én hun school afmaken. Ook helpt Cordaid kinderen aan onderdak, (medische) zorg en voldoende voeding. Per 1 januari 2014 is ook Nationaal Fonds Kinderhulp onze partner voor ASN Jeugdsparen. Het fonds helpt kinderen in Nederland die in armoede opgroeien en daardoor aan de zijlijn van de samenleving staan.

Betaalrekeningen

Begin 2009 introduceerden we onze betaalrekening voor particulieren, de ASN Bankrekening. Dit is een volledige, voordelige online betaalrekening voor klanten vanaf achttien jaar. Klanten ontvangen rente over een positief tegoed, terwijl ze slechts lage maandelijkse kosten betalen. In 2014 groeide het aantal rekeningen (netto) met 11.372. Mede hierdoor stonden er eind 2014 in totaal 120.425 ASN Bankrekeningen in onze boeken. Daarnaast is er sinds mei 2011, speciaal voor jongeren van 12 tot 25 jaar, de ASN Jongerenrekening. Hiermee kunnen jongeren betalen, maar niet rood staan. De rekening is gratis. Eind 2014 stonden er 17.029 van deze rekeningen geregistreerd. In totaal waren er eind 2014 157.271 klanten rekeninghouder of mederekeninghouder van een of meer betaalrekeningen.

ASN Creditcard

De ASN Creditcard is een Visa Card die wordt geadministreerd door creditcardspecialist ICS. Eind 2014 waren er bijna 27 duizend cards in gebruik. Net als bij ASN Ideaalsparen steunt de houder van een ASN Creditcard naar keuze de duurzame thema's waarvoor de ASN Bank zich sterk maakt: vóór eerlijke handel en duurzame energie, en tegen kinderarbeid en wapenindustrie. Bij iedere betaling met de card gaat een klein percentage daarvan naar de themaprojecten van onze maatschappelijke partners. Dit bedrag komt uit de inkomsten van de ASN Bank; het kost de klant niets extra. Dat leverde over geheel 2014 € 129.282 op voor de betreffende projecten.

ASN Beleggingsfondsen

In 2014 realiseerden onze beleggingsfondsen een sterke groei. Dit gebeurde mede dankzij de historisch

lage spaarrente, onze beleggingscampagnes, sterke beleggingsresultaten en het herkenbare duurzame profiel van onze beleggingsfondsen. We sloten 2014 succesvol af met een totale groei van onze fondsen van ruim € 348 miljoen, ofwel 21,7%.

Campagne duurzaam beleggen

In november 2014 introduceerden wij ter ondersteuning van onze beleggingscampagnes de website eenanderrendement.nl. Op deze site kunnen beleggers en andere geïnteresseerden checken wat duurzaam beleggen in de ASN Beleggingsfondsen voor hen kan betekenen. Centraal daarbij staat dat de ASN Beleggingsfondsen kans bieden op 'een ander rendement': een rendement dat is verdiend met respect voor mens, klimaat en natuur. In het kader van deze campagne plaatsten we op onze Facebookpagina in november en december een app die merken beoordeelde op duurzaamheid. Zo maakten we duidelijk dat de ASN Beleggingsfondsen alleen beleggen in bedrijven die aan alle criteria voldoen. Het spel werd zestigduizend keer bezocht, waardoor veel mensen kennismaakten met onze duurzaamheidscriteria.

ASN Groenprojectenfonds

Het ASN Groenprojectenfonds is als enige ASN Beleggingsfonds fiscaal gefaciliteerd. Eind 2014 kreeg het te maken met een onverwacht grote instroom van gelden. Als gevolg daarvan dreigde het deel van de beleggingsportefeuille dat in groenprojecten was belegd, kleiner te worden dan zeventig procent. Wanneer dit zou gebeuren, zou het fonds zijn status van groene instelling kunnen verliezen. Op 25 november moesten wij het fonds dan ook tijdelijk sluiten voor nieuwe inleg.

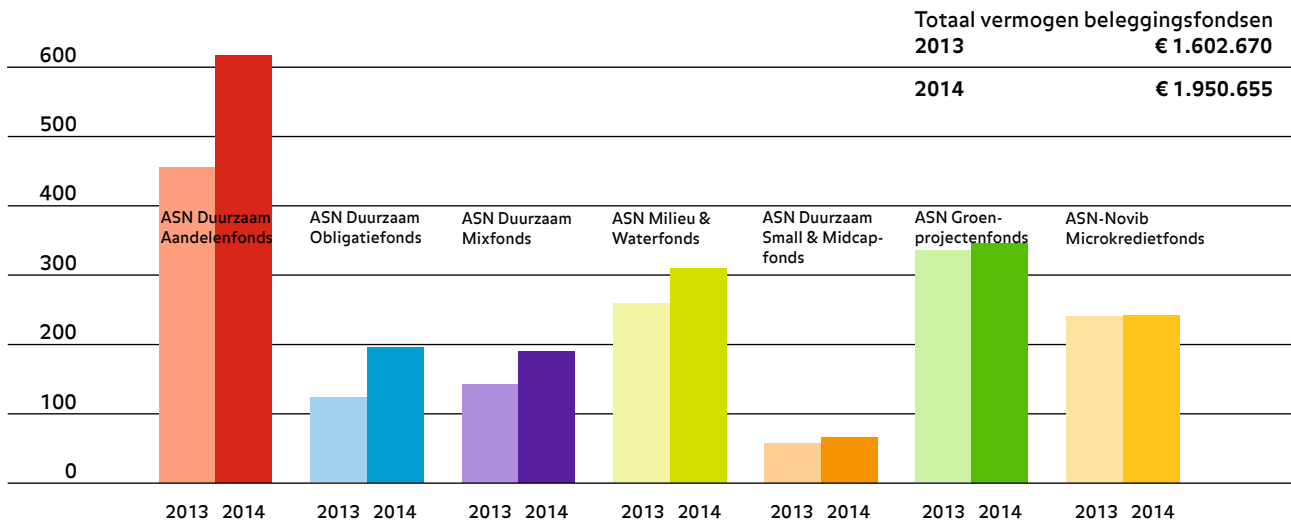
ASN Vermogensbeheer

ASN Vermogensbeheer is bestemd voor particulieren, stichtingen, verenigingen en maatschappelijke instellingen die hun beleggingsportefeuille niet zelf willen beheren. De dienstverlening is gericht op klanten met een vrij belegbaar vermogen van € 250.000 of meer. ASN Vermogensbeheer belegt deze vermogens op basis van het duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank. 2014 was voor ASN Vermogensbeheer een goed jaar. Het klantenbestand groeide tot 214 particulieren en instellingen ultimo 2014. Ook het vermogen onder beheer groeide goed. De beleggingsresultaten stemden tot tevredenheid.

Ontwikkeling ASN Beleggingsfondsen

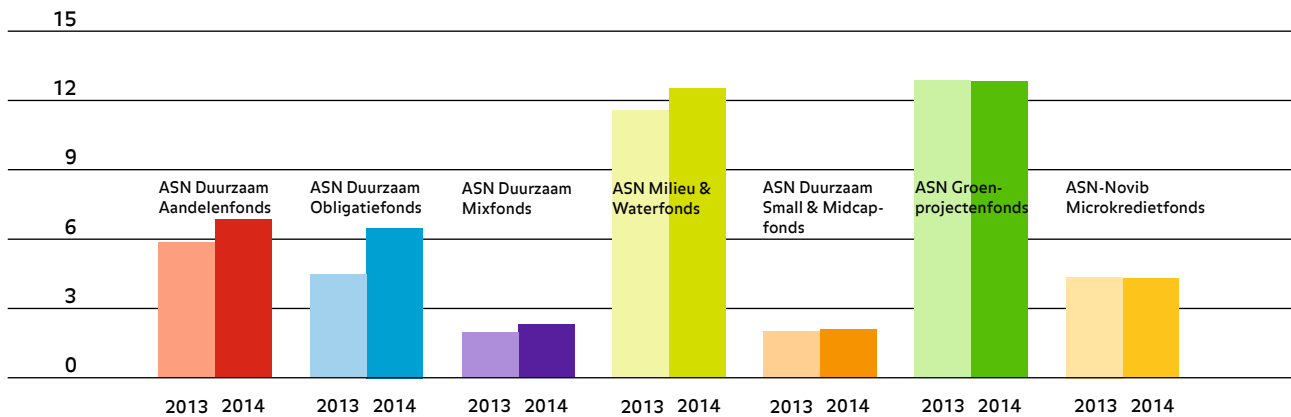
Bedragen in duizenden euro's

Fondsvermogen

Aantallen x 1000

Aantal aandelen/participaties

14 Uitzettingen: financieringen en beleggingen

Uit de missie van de ASN Bank vloeit voort dat wij een sociale, rechtvaardige en duurzame samenleving helpen realiseren.

De ASN Bank bestaat bij de gratie van het vertrouwen van haar klanten. De bank zet het spaargeld van klanten uit, terwijl de ASN Beleggingsfondsen beleggingsgeld van klanten uitzetten. De klanten moeten ervan op aan kunnen dat wij hun geld op een zorgvuldige, risicomijdende manier uitzetten. Belangrijke categorieën van de ASN Bank zijn obligaties en onderhandse leningen aan overheden (landen, provincies en gemeenten), evenals woninghypotheken, waterschappen, energiebedrijven, zorginstellingen, woningcorporaties, onderwijs, cultuur en recreatie, en duurzame energie. Deze spreiding leidt tot een goede balans tussen verschillende sectoren en voor spreiding van de risico's. In bijlage 1 van dit verslag ziet u waarin wij uw geld investeren; in hoofdstuk 15, bij de *Toelichting op de balans*, vindt u de verdeling over sectoren van onze beleggingen en leningen. Een toelichting op de belangrijkste categorieën leest u hier.

Uitgangspunten en beleid

Onze doelstelling is als bank bij te dragen aan een rechtvaardige, duurzame samenleving. Dat wil zeggen dat wij handelen binnen de kaders die we als bank hebben. Daarbij houden we rekening met twee belangrijke uitgangspunten. Ten eerste zetten we het geld van onze klanten alleen uit op een manier waar zij achter kunnen staan. Ten tweede moeten wij ons houden aan de eisen van de toezichthouders. De eisen die de toezichthouders stellen aan ons kapitaal, bepalen voor een groot deel de kaders van ons investeringsbeleid. Daarbij kunnen wij zelf voornamelijk de mate van risico en liquiditeit bepalen. Hoe meer liquide de investeringen zijn, hoe sneller uw spaargeld beschikbaar is als u dat wilt opnemen. De mate van risico is een complexer vraagstuk. Deze hangt samen met de risico's die gepaard gaan met een investering en de hoeveelheid kapitaal die we moeten aanhouden om deze risico's af te dekken. Wij kiezen voor investeringen met een laag risicoprofiel, die aan onze duurzaamheidscriteria voldoen.

Zoals uit de lijst met onze uitzettingen blijkt, zijn particuliere woningfinancieringen de grootste categorie. Via een lening aan Woonhuishypotheken B.V. financieren we namelijk hypotheken die voldoen aan onze duurzaamheidscriteria (zie het ASN Bank-beleidsdocument *Wonen en Werken*). Door zulke hypotheken te financieren maken we de aankoop van een eigen huis voor mensen mogelijk – net als bij financieringen in de sector sociale woningbouw. Daarbij sturen we steeds sterker op vermindering en verduurzaming van het energieverbruik van deze woningen. Daarbij is zowel het klimaat gebaat als het besteedbare inkomen van de bewoners. In samenwerking met derde partijen hebben we in 2014 het energieverbruik van de woningen in onze portefeuille gemeten. Op basis van deze nulmeting hebben we plannen uitgewerkt om in 2015 de verduurzaming van het woningbestand te starten.

Uitzettingen in de sector duurzame energie hebben onze speciale aandacht. Rekening houdend met ons lage risicoprofiel kunnen wij jaarlijks een beperkt aantal projecten direct in deze sector financieren. We vinden duurzame-energieprojecten belangrijk. Daarom zoeken we naast deze projectfinancieringen naar andere financieringsvormen die de financiële risico's beheersbaar houden, zoals greenbonds. Greenbonds hebben een lager risico en vormen tegelijkertijd een investering in duurzame energie.

Kwaliteitsonderzoek

Ter voorbereiding op de overgang naar het Europese banktoezicht werd een *asset quality* review uitgevoerd: de kwaliteit van alle leningen op de balans is doorgelicht. Het projectplan hiervoor, dat voor heel SNS Bank N.V. gold, is eerst voorgelegd aan De Nederlandsche Bank. In de loop van 2014 heeft de ASN Bank de dossiers van al haar zakelijke klanten doorgenomen en zonodig aangevuld.

Ontwikkelingen in 2014

Onze uitzettingen zijn in 2014 met € 569 miljoen toegenomen van € 10.299 miljoen tot € 10.868 miljoen. De uitzettingen van de ASN Bank bestaan uit vorderingen op klanten (leningen en kredieten) en beleggingen (obligaties en een kleine aandelenportefeuille). De beleggingen namen in 2014 met € 749 miljoen toe, de vorderingen op klanten daalden met € 180 miljoen.

(In miljoenen euro's)	31-12-2014	31-12-2013	Mutatie
Vordering op klanten	6.414	6.594	- 180
Beleggingen	4.454	3.705	+ 749
Totaal uitzettingen	10.868	10.299	+ 569

Vorderingen op klanten

De vorderingen op klanten bestaan uit zakelijke kredieten, onderhandse leningen en (hypotheaire) vorderingen op particulieren.

Mutatie vordering op klanten (in miljoenen euro's)		
Zakelijke kredietverlening	+	8
Onderhandse leningen	-	181
Vorderingen op particulieren	-	7
Woninghypotheeken	-	-
Mutatie vordering op klanten	-	180

Zakelijke kredietverlening

We verstrekken zakelijke kredieten voor de ASN Bank zelf en, in opdracht van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., voor het ASN Groenprojectenfonds en Energiefonds Overijssel.

Marktontwikkelingen

In de visie van de ASN Bank is de duurzame samenleving ook een zorgzame samenleving. Het past daarom bij onze bank om deze sector te financieren. Hoewel we dat al sinds onze oprichting doen, hebben we besloten de kredietverstrekking aan de zorgsector te intensiveren. Daarom werkten we in 2014 een eigen propositie voor deze sector uit. Ook verstrekten we diverse financieringen aan zorginstellingen. Het is de bedoeling het aantal financieringen aan deze sector in 2015 te vergroten.

We hadden er in 2014 last van dat de rente daalde en de marges krap waren. Bovendien ervoeren we dat de concurrentie tussen banken groot is, zeker in het geval van duurzame projecten die ook financieel haalbaar zijn. Hierdoor is er een forse druk op de marges ontstaan. Daar kwam bij dat bepaalde sectoren, zoals woningcorporaties, behoefte hebben aan zeer lang lopende leningen. Gecombineerd met de huidige lage rente leidde dat er soms toe dat we niet aan de financieringsvraag konden voldoen.

Nieuwe kredieten van de ASN Bank

In 2014 tekende de ASN Bank voor ruim € 98 miljoen aan kredietovereenkomsten. Al met al stegen de uitzettingen in zakelijke kredieten met € 8,4 miljoen tot € 348,4 miljoen. Daarnaast staan er commitments open van ruim € 74 miljoen. Belangrijke nieuwe kredieten in 2014 waren:

- **Nationaal Energiebespaarfonds**
De ASN Bank committeerde zich om € 50 miljoen te financieren van het Nationaal Energiebespaarfonds. Dit is in het leven geroepen om particuliere huizenbezitters in staat te stellen dankzij een goedkope lening energiebesparende maatregelen te treffen. De kostenbesparing op de energienota die

daaruit resulteert, moet minimaal gelijk zijn aan de kosten van de lening. Ook het Rijk en de Rabobank doen mee in dit fonds, dat in totaal € 300 miljoen in kas heeft. Helaas hebben particuliere leners tot op heden nog weinig van het fonds gebruikgemaakt.

- **Westermeerwind B.V.**
De ASN Bank neemt deel aan een consortium van vijf financiële instellingen die samen de bouw en exploitatie mogelijk maken van het grootste nearshore windproject in Nederland: Westermeerwind. Het project bestaat uit 48 Siemens windturbines die 520 meter uit de kust worden geplaatst in het IJsselmeer. Siemens levert, installeert en onderhoudt de windturbines. Het deel van de financiering waarvoor de ASN Bank zich heeft geëngageerd, bedraagt ruim € 36,5 miljoen. Van dit bedrag is in 2014 ruim € 12 miljoen uitbetaald.
- **Stichting Beheer Gebouw 3X Factoren**
We gingen een kredietovereenkomst aan met Stichting Beheer Gebouw 3X Factoren, gelieerd aan het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM). Het betreft een financiering van € 4,8 miljoen voor de uitbreiding van het gebouw. 3X Factoren is de eigenaar van dit pand, dat zich bevindt op de Maastricht Health Campus. Het gebouw is voor 90% in gebruik bij de afdeling Klinische Genetica

Equator Principles

De *Equator Principles* voor grote projectfinancieringen verlangen dat deze financieringen voldoen aan de sociale en milieucriteria van de International Finance Corporation (IFC). De ASN Bank onderschrijft de Equator Principles. Daarmee bevestigen wij ons beleid om uitsluitend leningen te verschaffen aan projecten die worden ontwikkeld op een maatschappelijk verantwoorde wijze, en in overeenstemming met de eisen voor een goed duurzaamheidsbeleid. Wij passen de Equator Principles – naast onze eigen duurzaamheidscriteria – toe op alle projecten die wij financieren die in totaal groter zijn dan \$ 10 miljoen (wij hanteren omgerekend een grens van € 8 miljoen). De Equator Principles onderscheiden drie categorieën projecten, variërend van een hoge mogelijke negatieve invloed op milieu en mensenrechten (categorie A) tot een lage invloed (C).

Doordat wij onze eigen duurzaamheidscriteria hanteren, financieren en toetsen we geen projecten uit categorie A. Wel toetsten we in 2014 één project in categorie B, dat we goedkeurden.

van het AZM en voor 10% bij de Trombosedienst van Maastricht.

- **RW OG B.V.**

In Almere wordt een voormalig kantoorpand verbouwd tot een verzorgingshuis. In deze nieuwe zorginstelling voor ouderen werken private ondernemers en zorgaanbieder Reedewaard samen. Het betreft een financiering van € 3,2 miljoen.

- **Stichting Eemhoven Beheer**

In Stichting Eemhoven Beheer wordt het Verpleeg- en Gasthuis St. Elisabeth te Amersfoort geëxploiteerd. In 2014 hebben wij de aflopende lening in overleg met enkele jaren verlengd. Het gaat om een bedrag van ruim € 2,6 miljoen.

Onderhandse leningen

In 2014 werd er in totaal € 181 miljoen afgelost op de portefeuille onderhandse leningen. Er werden geen nieuwe onderhandse leningen verstrekt in 2014. Via onderhandse leningen financiert de ASN Bank bedrijven en instellingen in onder meer de onderstaande projectcategorieën:

- **Waterbeheer**

In Nederland is waterbeheer van groot belang. Water speelt een belangrijke rol bij de inrichting van onze leefomgeving, bijvoorbeeld bij wonen, werken, natuurbeheer en recreatie. Als het om milieu gaat, verdiepen sommige waterschappen

sinds 2007 hun activiteiten op het gebied van onder meer klimaatverandering, waterkwaliteit, natuurbeheer en biodiversiteit en export van kennis naar derdewereldlanden. Omdat de waterschappen sterk uniform opereren, toetsen wij de sector als geheel op mensenrechten en milieu.

- **Gezondheidszorg en ouderenzorg**

Goede gezondheidszorg zien wij als een essentieel onderdeel van een rechtvaardige samenleving. Het is een belangrijk mensenrecht. Wij willen daar met onze financieringen een bijdrage aan leveren. Zorginstellingen vervullen een belangrijke sociale rol doordat zij zorg realiseren, met aandacht voor de kwaliteit en veiligheid van patiënten en werknemers. Wij toetsen of de zorginstellingen zo zijn ingericht dat zij een bijdrage leveren aan goede zorg, nu en in de toekomst.

- **Woningcorporaties**

Woningcorporaties hebben een maatschappelijke doelstelling: zij zorgen voor goede, betaalbare huisvesting, juist voor mensen met een lager inkomen. Deze sociale doelstelling vullen zij steeds meer aan met milieudoelstellingen. Daarom komen zij in aanmerking voor een financiering van de ASN Bank.

Woninghypotheken

Met een aanzienlijk deel van het spaargeld dat ons is toevertrouwd, financieren wij woninghypotheken. Dit past in onze visie op een duurzame toekomst, want dan

Waterschappen zorgen voor onder meer de kwantiteit en kwaliteit van het water en de het onderhoud van dijken.

zullen mensen in goede, betaalbare en energiezuinige woningen willen wonen. Aangezien de ASN Bank zelf geen woninghypotheken aanbiedt, financieren we hypothekenportefeuilles via onderhandse leningen aan Woonhuishypotheken B.V. Hierin zijn hypotheken ondergebracht die zijn verstrekt door Regiobank, SNS en BLG Wonen. Samen met hen werken we aan een verduurzaming van de portefeuille. Deze portefeuilles selecteren we op basis van onze eigen criteria. Die criteria zijn momenteel voornamelijk sociaal.

Het liefst financieren we energiezuinige woningen die zijn gebouwd van duurzame materialen. Dat is in de praktijk echter nog niet op grote schaal mogelijk. Daarom dragen we ook op andere manieren bij aan het verduurzamen van de woningen in Nederland.

We leveren een bijdrage aan initiatieven waarmee hypotheekverstrekkers hun klanten de mogelijkheid bieden hun woning te verduurzamen. Daarvoor hebben we een financiering verstrekt aan het Nationaal Energiebespaarfonds, dat in 2014 van start is gegaan. Dankzij dit fonds kunnen huizenbezitters een goedkope lening afsluiten om energiebesparende maatregelen aan hun woning te financieren.

Beleggingen

In 2014 nam de kostprijs van de beleggingen toe met € 460 miljoen. Beleggingen worden conform IFRS-richtlijnen op marktwaarde gewaardeerd. In 2014 nam de marktwaarde van de beleggingen met € 289 miljoen toe. Samen leidt dit tot een stijging van de beleggingen met € 749 miljoen.

<i>Mutatie beleggingen (in miljoenen euro's)</i>	<i>Mutatie kostprijs</i>	<i>Mutatie marktwaarde</i>
Staatsobligaties	+ 304	+ 239
Greenbonds en sustainable bonds	+ 141	+ 10
Overige beleggingen	+ 15	+ 40
Totaal	+ 460	+ 289

Staatsobligaties

De Nederlandsche Bank verplicht alle banken een deel van hun vermogen aan te houden in goed verkoopbare beleggingen, zoals staatsobligaties. Staatsobligaties zijn leningen aan overheden van landen. Deze spelen een belangrijke rol in verduurzaming en het functioneren van een rechtvaardige samenleving. Zij zorgen voor basisvoorzieningen als wonen, onderwijs en gezondheidszorg en regels voor bijvoorbeeld natuurbescherming. Wij investeren in staatsobligaties van landen die voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Omdat wij geen valutarisico willen lopen op onze beleggingen in staatsobligaties, komen alleen staatsobligaties in euro's in aanmerking voor ons beleggingsuniversum. De landen die deze uitgeven, beoordelen wij eerst op basis van onze absolute criteria voor mensenrechten, klimaat en biodiversiteit. Bepaalde landen vallen dan direct af. De duurzaamheidsprestaties van de landen die voldoen aan onze absolute criteria, beoordelen we aan de hand zestien relatieve indicatoren. Het beleidsdocument Staatsobligaties, dat op onze website is gepubliceerd, bevat een toelichting op deze indicatoren. De landen waarvan de ASN Bank per 31 december 2014 staatsobligaties aanhield, zijn vermeld in bijlage 1.

In 2014 nam de portefeuille staatsleningen met ruim € 300 miljoen toe. We breidden vooral de belangen uit in België (+ € 113 miljoen), Duitsland (+ € 94 miljoen), Frankrijk (+ € 72 miljoen) en Nederland (+ € 96 miljoen). Bovendien kochten we voor € 20 miljoen Zweedse

staatsleningen. We bouwden het belang in Oostenrijk af met circa € 89 miljoen.

Lokale en regionale overheden

Net als nationale overheden spelen lokale en regionale overheden een belangrijke rol in het functioneren van de samenleving. Als wij de staatsobligaties van een land hebben goedgekeurd op basis van de criteria in de ASN Bank Issuepaper Staatobligaties, dan zijn daarmee ook de lokale overheden goedgekeurd. In deze categorie beleggen wij voornamelijk in obligaties van Nederlandse gemeenten en provincies.

Greenbonds en sustainable bonds

Via *greenbonds* kunnen wij beleggen in vastrentende waarden op het gebied van duurzame energie, energiebesparing en biodiversiteit. Deze vrij nieuwe categorie vormt een welkome aanvulling op de balans van de bank. Deze bonds leveren een aanzienlijke bijdrage aan het bereiken van de doelstelling om in 2030 volledig CO₂-neutraal te zijn.

In 2014 heeft de ASN Bank voor € 141 miljoen greenbonds en sustainable bonds gekocht van met name NRW Bank en de Europese Investeringsbank (EIB). De EIB is eigendom van de 28 Europese lidstaten en heeft daarmee een AAA-rating. De EIB financiert projecten die de klimaatverandering aanpakken, zoals projecten op het gebied van wind-, getijde- en zonne-energie en energie-efficiëntie. NRW Bank is een ontwikkelingsbank van de Duitse deelstaat

Noordrijn-Westfalen. Met de greenbonds financiert NRW Bank milieuvriendelijke projecten op het gebied van water en energie.

ASN Beleggingsfondsen

Tot het vermogen onder beheer van de ASN Bank rekenen wij ook het vermogen van de zeven ASN Beleggingsfondsen. Dit wordt beheerd door ACTIAM N.V. als AIF-beheerder. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) stelt hiervoor het beleid vast, inclusief de richtlijnen en criteria op het gebied van duurzaamheid. Hieronder leest u hoe deze fondsen met hun beleggingen bijdragen aan de duurzame samenleving. Meer informatie over de fondsen vindt u in de jaarverslagen van ASN Beleggingsfondsen N.V., het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds.

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt wereldwijd in aandelen van circa 150, voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen. De beheerder selecteert ondernemingen die voldoen aan de duurzaamheidscriteria én goede financiële vooruitzichten hebben. Het beleid is vooral gericht op koersstijging. De beheerder stuurt tevens op de klimaatprestaties van ondernemingen: hij bepaalt de omvang van zijn belang in duurzame ondernemingen mede op basis van hun CO₂-uitstoot.

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in euro-obligaties die zijn uitgegeven door overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van de ASN Beleggingsfondsen. Het fonds is uniek omdat de overheden worden getoetst op zowel hun sociale en milieuprestaties, als op een fundamenteel financieel criterium, namelijk hun terugbetaalcapaciteit (de verhouding tussen belastinginkomsten en renteverplichtingen van een land). Zo worden overheden getoetst op bijvoorbeeld de hoeveelheid beschermd natuurgebied, de CO₂-uitstoot per bewoner en de inkomensongelijkheid in het land.

ASN Duurzaam Mixfonds

De portefeuille van het ASN Duurzaam Mixfonds bestaat uit aandelen uit het universum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds en obligaties uit het universum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds. Deze voldoen aan de duurzaamheidscriteria van de ASN Beleggingsfondsen. De verdeling over beide beleggingscategorieën is in principe 55% obligaties en 45% aandelen. De beheerder kan hiervan beperkt afwijken naar aanleiding van actuele marktomstandigheden.

ASN Milieu & Waterfonds

Het ASN Milieu & Waterfonds is een sectorfonds. Het belegt wereldwijd in circa zestig aandelen van

beursgenoteerde ondernemingen die veelal technologisch geavanceerde oplossingen bieden voor milieuproblemen. Het fonds belegt in ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, afval en duurzame energie. Bijvoorbeeld ondernemingen die zonnecellen en ledlampen maken, water zuiveren, gebouwen energiezuiniger maken en duurzame energie produceren.

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen van Europese kleine tot middelgrote beursgenoteerde ondernemingen. Deze ondernemingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria van de ASN Beleggingsfondsen of moeten daar binnen drie jaar na toelating tot het ASN Beleggingsuniversum aan voldoen. De beheerder zet de bedrijven actief aan om meer werk te maken van maatschappelijk verantwoord ondernemen. In de portefeuille bevinden zich uiteenlopende ondernemingen, zoals transportbedrijven, zorgverleners, producenten van elektronica en it-bedrijven.

ASN-Novib Microkredietfonds

In ontwikkelingslanden stellen reguliere banken veelal nauwelijks geld beschikbaar voor de financiering van kleinschalige projecten in de informele sector. Het ASN-Novib Microkredietfonds leent gelden uit aan, of neemt deel in microfinancieringsinstellingen (MFI's). Daarmee stelt het de MFI's in staat kredieten te verlenen aan kleine en middelgrote lokale ondernemers. Zo draagt het fonds bij aan armoedebestrijding. Speciale aandacht gaat uit naar de sociale aspecten die zijn verbonden aan de leningen die het fonds verstrekt.

ASN Groenprojectenfonds

Het ASN Groenprojectenfonds draagt belangrijk bij aan onze klimaatdoelstelling. Dit fonds verleent kredieten in de sectoren duurzaam bouwen en duurzame energie, zoals energie uit windmolens en decentrale energievoorzieningen (warmte-koudeopslag, warmtekrachtkoppeling en zonne-energie).

Energiefonds Overijssel

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), het beleggingsbedrijf van de ASN Bank, is sinds 2012 de beheerder van Energiefonds Overijssel van € 250 miljoen. In 2014 is het beheer overgedragen aan de ASN Bank vanwege een organisatiewijziging als gevolg van de nieuwe Europese richtlijn voor beheerders van beleggingsinstellingen, de Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD). Met dit fonds werkt de provincie Overijssel aan haar ambitie dat duurzame vormen van energie in 2020 voor 20% voorzien in de totale energiebehoefte van de provincie. Energiefonds Overijssel biedt ondernemers, woningcorporaties en andere maatschappelijke organisaties de mogelijkheid

Bio-energieproject Overijssel, Emptyro BV.

om hun projecten op het gebied van energiebesparing en het produceren van nieuwe energie te financieren. Niet op de traditionele manier met subsidies, maar

door participaties, leningen en garanties. De ASN Bank beheert Energiefonds Overijssel in samenwerking met Royal HaskoningDHV en Start Green Venture Capital.

Zorg en welzijn

Een duurzame samenleving is ook een zorgzame samenleving. Solidariteit, zorgen voor elkaar, sociale cohesie en aandacht voor menselijk welzijn in de breedste zin van het woord beschouwen wij als het fundament van een zorgzame samenleving. Daar dragen wij op allerlei manieren aan bij.

42 pups voor KNGF-geleidehonden

Dankzij ASN-kanten voedt KNGF Geleidehonden 42 pups op. In verband met een geslaagde actie voor ASN Ideaalsparen doneerden wij geld voor 26 pups. Ruim tienduizend klanten verkozen een donatie aan KNGF Geleidehonden boven een kleine tegenprestatie voor zichzelf als bedankje voor hun reactie op ons administratieve verzoek. Dat was goed voor nog 16 pups.

ZorgSaam Twenterand

De ASN Foundation doneerde een bedrag aan ZorgSaam Twenterand voor Eetmee. Onder het motto 'Samen eten is gezellig' brengt Eetmee een gezonde maaltijd voor weinig geld op vier locaties in de gemeente Twenterand. Het project wordt gerund door vrijwilligers. De donatie ging onder meer naar de Eetmee-moestuinen in Vroomshoop en de Dorpstuin in Den Ham.

Nationaal Fonds Kinderhulp

Met ingang van 2014 doneert de ASN Bank jaarlijks een bedrag aan Nationaal Fonds Kinderhulp, namens ASN Jeugdspaarders. Bijna 400.000 kinderen in Nederland dreigen door armoede en ernstige problemen thuis buiten de boot te vallen. Met bescheiden financiële bijdragen maakt Nationaal Fonds Kinderhulp wat meer geluk mogelijk voor deze kinderen.

Foto: Walter Sietinga

Yoni

Yoni zet de wereld van tampons, maandverband en inlegkruisjes op zijn kop met producten van biologisch katoen, zonder plastic en andere synthetische stoffen, chloor en sporen van pesticiden. Het biedt vrouwen een gezonder, milieuvriendelijker alternatief voor de gangbare producten. Yoni was een van de winnaars van de ASN Bank Wereldprijs 2014.

Foto: Josje Deekens

Complimentenmachine

Als leerlingen complimenten krijgen, draagt dat bij aan een positief schoolklimaat. Ook gaat het pesten tegen. Daarom plaatst Stichting Collectief Goed bezig op basisscholen kauwgomballenapparaten gevuld met 'Goed bezig-buttons', als tastbare bewijzen van een compliment. De ASN Bank sponsorde in 2014 tienduizend Goed bezig-buttons. We zetten de sponsoring in 2015 voort.

Foto: Josje Deekens

Woon-zorgcentrum Het Anker

In 2014 waren in totaal zestig medewerkers van de ASN Bank actief als vrijwilligers voor woon-zorgcentrum Het Anker in Voorburg. Zij ondernamen zes dagjes uit met bewoners van WZH Het Anker naar onder meer Avifauna, Madurodam en Blijdorp. Elke vrijwilliger werd aan een oudere gekoppeld. Dat intensieve contact zorgde voor betrokkenheid en een mooie dag voor beiden.

E Financiële verantwoording

15 Financiële resultaten

Balans

<i>Voor winstverdeling, in duizenden euro's</i>	<i>Toelichting</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2013</i>
Activa			
Kas en kasequivalenten	1	677.017	329.448
Vordering op klanten	2	6.413.991	6.594.030
Beleggingen	3	4.453.749	3.705.135
Materiële vaste activa	4	9.883	9.973
Geassocieerde deelnemingen	5	1.101	-
Latente belastingvorderingen	6	1.887	3.935
Overige activa	7	78.576	106.378
Totaal activa		11.636.204	10.748.899
Passiva			
Spaargelden	8	9.708.491	9.255.867
Overige schulden aan klanten	9	951.194	886.138
Latente belastingverplichtingen	6	65.396	49
Overige verplichtingen	10	232.884	205.861
Overige voorzieningen		121	-
Aandelenkapitaal		11.350	11.350
Overige reserves		608.187	322.817
Resultaat boekjaar		58.582	66.817
Eigen vermogen	11	678.119	400.984
Totaal passiva		11.636.204	10.748.899

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Toelichting</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Baten			
Rentemarge	13	137.348	113.030
Nettoprovisies	14	15.946	14.483
Resultaat uit beleggingen		403	57
Bijzondere baten		344	-
Totaal baten		154.041	127.570
Lasten			
Personeelskosten	15	13.106	11.464
Afschrijving op materiële vaste activa	4	528	503
Overige operationele kosten	16	31.665	24.060
Bijzondere waardevermindering	17	1.266	1.112
Overige lasten	18	22.025	1.287
Totaal lasten		68.590	38.426
Resultaat voor belastingen		85.451	89.144
Belastingen	19	26.869	22.298
Nettoresultaat over de periode		58.582	66.846
Belang derden		-	29
Nettoresultaat toewijsbaar aan aandeelhouders		58.582	66.817

Overzicht mutaties eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Aandelen- kapitaal</i>	<i>Agio</i>	<i>Herwaar- derings- reserve</i>	<i>Overige reserves</i>	<i>Resultaat lopend boekjaar</i>	<i>Belang derden</i>	<i>Totaal</i>
Stand 01-01-2013	11.350	115.886	99.054	154.927	34.920	-125	416.012
Overboeking nettoresultaat 2012				34.920	-34.920		
Overboeking 2012				34.920	-34.920		
Mutatie herwaarderingsreserve			-81.970				-81.970
Overige mutaties						125	125
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen			-81.970			125	-81.845
Nettoresultaat 2013					66.817		66.817
Totaal resultaat 2013					66.817		66.817
Totaal mutaties eigen vermogen 2013			-81.970	34.920	31.897	125	-15.028
Stand per 31-12-2013	11.350	115.886	17.084	189.847	66.817	-	400.984
Stand 01-01-2014	11.350	115.886	17.084	189.847	66.817	-	400.984
Overboeking nettoresultaat 2013				66.817	-66.817		
Overboeking 2013				66.817	-66.817		
Mutatie herwaarderingsreserve			218.553				218.553
Overige mutaties							
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen			218.553				218.553
Nettoresultaat 2014					58.582		58.582
Totaal resultaat 2014					58.582		58.582
Totaal mutaties eigen vermogen 2014			218.553	66.817	-8.235		277.135
Stand 31-12-2014	11.350	115.886	235.637	256.664	58.582	-	678.119

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	2014	2013
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor belastingen	85.451	89.144
Aanpassingen voor:		
- Afschrijving materiële en immateriële vaste activa	528	503
- Mutaties overige voorzieningen	121	-
- Bijzondere waardeverminderingen	1.266	1.112
(Betaalde)/ontvangen belastingen	42.952	-41.438
Mutaties in operationele activa en passiva:		
- Mutatie vorderingen op en schulden aan klanten	244.495	-4.530.093
- Mutatie vorderingen op banken	-	4.453.027
Mutatie spaargelden	452.624	310.645
Mutatie beleggingen	-94.798	28.654
Mutatie overige operationele activiteiten	52.397	6.349
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten	785.036	317.902
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Verkoop en aflossingen van beleggingen	1.480.183	1.328.576
Investerings in beleggingen	-1.917.212	-1.935.328
Verwerving van immateriële vaste activa	-	-323
Verwerving van materiële vaste activa	-438	-179
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-437.467	-607.254
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Belang derden	-	96
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	-	96
Kas en kasequivalenten op 1 januari	329.448	618.704
Mutatie van kas en kasequivalenten	347.569	-289.256
Kas en kasequivalenten op 31 december	677.017	329.448

Grondslagen voor de financiële resultaten

Algemene informatie

ASN Bank N.V., opgericht en gevestigd in Nederland, is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Het adres van de statutaire zetel van ASN Bank N.V. is Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG Den Haag.

ASN Bank N.V. is sinds 5 januari 1998 een 100%-deelneming van SNS Bank N.V., waarvan de jaarrekening wordt gedeponneerd bij het Handelsregister te Utrecht.

De gegevens van de vennootschap zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V. Op basis van de garantie die SNS Bank N.V. heeft afgegeven conform artikel 403 Boek 2 BW, is er op de zelfstandige jaarrekening van ASN Bank N.V. geen accountantscontrole toegepast.

In de financiële resultaten van ASN Bank N.V. zijn de volgende deelnemingen geconsolideerd:

- ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (100%)
- ASN Vermogensbeheer B.V. (100%)

In het vervolg van dit verslag wordt gesproken over 'de ASN Bank', ook als het de deelnemingen betreft.

Gehanteerde grondslagen

De gegevens van de ASN Bank zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V. De geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V. is opgesteld conform de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard in de Europese Unie (EU).

Voor de zelfstandige financiële resultaten van ASN Bank N.V. is gebruikgemaakt van de gegevens die zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V. In de zelfstandige financiële resultaten van de ASN Bank zijn de belangrijkste gegevens opgenomen. Voor de volledige financiële resultaten

verwijzen wij naar de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V.

De financiële resultaten van de ASN Bank voor het jaar dat eindigt op 31 december 2014, zijn door de directie van de ASN Bank vrijgegeven na goedkeuring door de raad van commissarissen op 10 april maart 2015.

Veranderingen in grondslagen, schattingen en presentatie

Hierna worden alleen de voor de ASN Bank relevante wijzigingen uiteengezet.

Presentatiewijziging

Er zijn enkele aanpassingen geweest in de rubricering van de balansposten.

- *Schulden aan banken* werden vorig jaar nog apart opgenomen op de balans. Dit betreft een rekening-courant met SNS. Deze balanspost is dit jaar gesaldeerd met de post *kas en kasequivalenten*, waaronder ook de overige rekeningcourant-verhoudingen met SNS zijn opgenomen. In de cijfers van 2013 is dit eveneens aangepast.
- Vorig jaar was er een balanspost *toevertrouwde middelen*. Deze post bestond uit spaargelden en overige toevertrouwde middelen. De post spaargelden is dit jaar een aparte balanspost. De overige toevertrouwde middelen zijn nu opgenomen onder de balanspost *overige schulden aan klanten* onder direct opvraagbare tegoeden. In de cijfers van 2013 is dit eveneens aangepast.

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de financiële resultaten

Hierna worden alleen de belangrijkste grondslagen voor de ASN Bank uiteengezet. Voor een volledig overzicht van de grondslagen verwijzen wij naar de geconsolideerde jaarrekening van SNS Bank N.V.

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast voor alle gepresenteerde perioden in deze financiële resultaten.

Waarderingsgrondslagen balansposten

Bij het opstellen van de financiële resultaten worden als waarderingsgrondslagen de reële waarde, de geamortiseerde kostprijs en de historische kostprijs gehanteerd. De reële waarde wordt gebruikt voor:

- onroerend goed in eigen gebruik;
- voor verkoop beschikbare beleggingen.

Overige financiële activa (met inbegrip van kredieten en vorderingen) en verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Niet-financiële activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen historische kostprijs. Behalve de kasstroominformatie worden de financiële resultaten opgesteld op basis van het toerekeningsbeginsel.

Functionele en rapporteringsvaluta

De financiële resultaten luiden in duizenden euro's (€). De euro fungeert als functionele valuta van ASN Bank N.V. Alle financiële informatie gepresenteerd in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde miljoen, tenzij anders aangegeven.

Belangrijkste waarderingsgrondslagen, schattingen en veronderstellingen

Gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de opstelling van de financiële resultaten

Het opstellen van de financiële resultaten vereist dat de ASN Bank schattingen en veronderstellingen maakt, gebaseerd op complexe en subjectieve aannames en inschattingen. Deze schattingen zijn van materiële invloed op de omvang van de gerapporteerde activa en verplichtingen en de voorwaardelijke activa en verplichtingen op de datum van de financiële resultaten en de gerapporteerde baten en lasten over de verslagperiode. Hierbij beoordeelt het management situaties op basis van beschikbare informatie en financiële gegevens die in de toekomst kunnen wijzigen. Hoewel deze schattingen naar beste weten van het management worden gemaakt, kunnen de feitelijke uitkomsten afwijken van die schattingen en het gebruik van andere veronderstellingen of gegevens kan resulteren in materieel andere resultaten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden periodiek beoordeeld. De impact hiervan wordt opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, of in de periode van herziening én toekomstige perioden, als de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden. De belangrijkste waarderingsgrondslagen waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen betreffen de regels voor het vaststellen van de voorziening op vorderingen, het bepalen van reële waarden van financiële activa en verplichtingen en het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen.

Voor gedetailleerde informatie en toelichting op de schattingen en veronderstellingen verwijzen we naar de volgende paragrafen en de toelichting op de financiële resultaten.

Voorziening op vorderingen

Voor kredieten wordt een voorziening uit hoofde van bijzondere waardevermindering getroffen indien er

objectieve aanwijzingen bestaan dat de ASN Bank niet in staat zal zijn om alle bedragen te incasseren die volgens de oorspronkelijke contractuele leningsvoorwaarden moeten worden ontvangen. Voor kredieten die individueel belangrijk zijn, is het bedrag van de voorziening gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is gelijk aan de verwachte toekomstige kasstromen, inclusief de bedragen die uit hoofde van garanties en onderpand worden gerealiseerd, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van de kredieten. De criteria voor bijzondere waardevermindering worden toegepast op de gehele kredietportefeuille. Homogene leninggroepen met een kleinere omvang per individuele lening (en overeenkomstig kredietrisico) worden op collectieve basis getoetst op bijzondere waardevermindering. De voorziening op basis van de collectieve benadering wordt bepaald met behulp van modellen. De verliesfactoren die met behulp van dergelijke modellen worden ontwikkeld zijn gebaseerd op historische verliesgegevens van de ASN Bank en worden aangepast op basis van actuele waargenomen gegevens die, naar het oordeel van het management, van invloed zijn op de inbaarheid van de portefeuille op de beoordelingsdatum.

De voorziening voor waardeverminderingen dekt tevens verliezen in gevallen waar objectieve aanwijzingen erop duiden dat in onderdelen van de kredietportefeuille waarschijnlijke verliezen schuilen. Deze verliezen worden bepaald op basis van historische verliespatronen en de kredietwaardigheid van de kredietnemers.

Indien het bedrag van de bijzondere waardevermindering vervolgens daalt als gevolg van een gebeurtenis na de afboeking, wordt de vrijval van de voorziening ten gunste gebracht, van de winst-en-verliesrekening. Wanneer een krediet oninbaar is, wordt dit afgeschreven ten laste van de hiermee verband houdende voorziening voor bijzondere waardeverminderingen. Bedragen die daarna alsnog worden geïnd, worden in mindering gebracht op de dotatie aan de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen in de winst-en-verliesrekening.

Reële waarden van financiële activa en verplichtingen

De reële waarde van financiële activa en verplichtingen worden bepaald aan de hand van beurskoersen als deze beschikbaar zijn. Zulke beurskoersen worden primair verkregen van handelsprijzen voor genoteerde instrumenten. Wanneer een handelsprijs niet beschikbaar is worden marktprijzen gebruikt van onafhankelijke marktpartijen of andere deskundigen. De ASN Bank gaat bij het bepalen van de reële waarde uit van een overdrachtprijs; derhalve worden financiële activa in eerste instantie gewaardeerd tegen de biedprijs en financiële verplichtingen tegen de laatprijs. In markten die minder actief of inactief zijn geworden

kan voor dezelfde belegging de bandbreedte van de koersen uit verschillende bronnen significant zijn. Het selecteren van de meest geschikte koers voor de waardering vereist inschattingsvermogen. Hierbij wordt de beschikbare marktinformatie over de reële waarde van het instrument meegenomen. Voor bepaalde financiële activa en verplichtingen is geen marktprijs beschikbaar. Voor deze financiële activa en verplichtingen wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken. Deze waarderingstechnieken variëren van de berekening van de netto contante waarde tot waarderingmodellen die gebruikmaken van aanvaarde economische methoden. Input voor de modellen is zoveel mogelijk gebaseerd op in de markt waarneembare parameters. Alle gebruikte waarderingstechnieken worden intern beoordeeld en goedgekeurd volgens de governanceprocedures van SNS Bank N.V.

Bijzondere waardeverminderingen van beleggingen in financiële instrumenten

De ASN Bank beoordeelt op iedere rapportagedatum of er objectieve aanwijzingen bestaan dat de beleggingen die zijn geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar, een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Bijzondere waardeverminderingen worden direct in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post bijzondere waardeverminderingen. Bij voor verkoop beschikbare beleggingen wordt eerst een eventuele positieve herwaarderingsreserve in het eigen vermogen afgeboekt.

Specifieke grondslagen balans

Kas en kasequivalenten

Onder kas en kasequivalenten zijn begrepen de vorderingen op kredietinstellingen met een resterende looptijd korter dan één maand.

Vorderingen op klanten

De kredieten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Er wordt een voorziening uit hoofde van bijzondere waardevermindering getroffen indien er objectieve aanwijzingen bestaan dat de ASN Bank niet in staat zal zijn om alle bedragen te incasseren die volgens de oorspronkelijke contractuele leningsvoorwaarden zijn verschuldigd. Voor kredieten die individueel belangrijk zijn, is het bedrag van de voorziening gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Homogene leninggroepen met een kleinere omvang per individuele lening (en overeenkomstig kredietrisico) worden op collectieve basis getoetst op bijzondere waardevermindering.

Beleggingen

De ASN Bank heeft alleen beleggingen die worden geclassificeerd als 'voor verkoop beschikbaar'. Voor verkoop beschikbare beleggingen worden na de eerste opname in de balans geherwaardeerd op reële waarde. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit reële waardeveranderingen van deze beleggingen worden, rekening houdend met uitgestelde belastingverplichtingen, in de overige reserves (eigen vermogen) verwerkt. De beleggingen worden opgenomen tegen reële waarde. Wanneer de beleggingen worden verkocht, worden aanpassingen van de reële waarde die hiermee verband houden, verwerkt in de winst-en-verliesrekening als resultaat uit beleggingen. De ASN Bank hanteert de gemiddelde kostprijsmethode voor de bepaling van het gerealiseerde resultaat. De rente die is verdiend op aangehouden effecten, wordt opgenomen als rentebate onder de rentemarge. Ontvangen dividend wordt opgenomen onder het resultaat uit beleggingen.

Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen in eigen gebruik

Vastgoed in eigen gebruik is het kantoor waarin de ASN Bank gehuisvest is. Dit wordt gewaardeerd tegen de reële waarde (herwaarderingsmodel) gebaseerd op jaarlijkse taxaties, uitgevoerd door externe, onafhankelijke taxateurs met voldoende vakbekwaamheid en ervaring in de specifieke locatie en categorie van het vastgoed. Toename van de reële waarde boven de kostprijs wordt toegevoegd aan de herwaarderingsreserve in het eigen vermogen, onder aftrek van uitgestelde belastingverplichtingen. Positieve herwaarderingsreserves worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, voor zover deze een terugname van eerdere bijzondere waardeverminderingen op hetzelfde actief vormen. Dalingen in de reële waarde worden ten laste van de herwaarderingsreserve gebracht, voor zover ze de terugname van eerdere positieve herwaarderingsreserves op hetzelfde actief vormen. De herwaarderingsreserve kan niet negatief zijn. Alle andere dalingen in de reële waarde worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Op gebouwen wordt lineair afgeschreven gedurende de economische levensduur, met een maximum van vijftig jaar, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Periodiek wordt beoordeeld of de terreinen en gebouwen een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Reparatie- en onderhoudskosten worden opgenomen in de overige operationele lasten op het moment dat de uitgaven worden gedaan. Uitgaven die worden gedaan na verwerving van een actief en die de toekomstige economische voordelen van terreinen en gebouwen in

eigen gebruik vergroten of verlengen ten opzichte van het oorspronkelijke gebruik, worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven.

Bij verkoop wordt het deel van de herwaarderingsreserve dat is gerelateerd aan het verkochte onroerend goed, binnen het vermogen overgeboekt naar de overige reserves.

Informatieverwerkende apparatuur en materiële vaste activa

De onder dit hoofd opgenomen overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat de uitgaven die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving van de activa en wordt lineair afgeschreven gedurende de gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De geschatte gebruiksduur kan variëren van 3 tot 10 jaar. Periodiek wordt beoordeeld of de overige materiële vaste activa een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan.

Belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen

Voor voorwaartse verliescompensatie en voor tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van activa en verplichtingen en de boekwaarde worden uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen gevormd. Hierbij wordt uitgegaan van de belastingtarieven die gelden per balansdatum en de tarieven die zullen gelden in de periode waarin de uitgestelde belastingvorderingen of -verplichtingen worden afgewikkeld. De uitgestelde belastingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Uitgestelde belastingvorderingen worden alleen opgenomen indien verwacht wordt dat in de nabije toekomst voldoende fiscale winsten worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen.

Uitgestelde belastingverplichtingen

De uitgestelde belastingverplichtingen betreffen de belastingbedragen die in toekomstige perioden moeten worden betaald met betrekking tot belastbare tijdelijke verschillen. De behandeling is overeenkomstig de toelichting in de vorige paragraaf.

Overige activa

De overige activa bestaan uit btw, overige vorderingen en overlopende activa. Het nettobedrag van vorderingen en voorzieningen in het kader van het depositogarantiestelsel is geboekt onder overige vorderingen.

Spaargelden, schulden aan klanten en schulden aan banken

Spaargelden bestaan uit saldi op (bank)spaarrekeningen,

spaardeposito's en termijndeposito's van particuliere klanten. Schulden aan klanten hebben voornamelijk betrekking op direct opvraagbare tegoeden en kasgelden van zakelijke klanten voor zover het geen kredietinstellingen betreft.

Spaargelden, schulden aan klanten en schulden aan banken worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de eerste opname de reële waarde, inclusief de gemaakte transactiekosten is. Een verschil tussen de eerste waardering en de aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rentemethode opgenomen in de winst-en-verliesrekening onder de rubriek rentelasten gedurende de looptijd van deze spaargelden en schulden.

Overige verplichtingen

De overige verplichtingen bestaan voornamelijk uit opgebouwde rente op financiële instrumenten die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Deze post omvat tevens crediteuren, overige belastingen en overlopende passiva.

Specifieke grondslagen winst-en-verliesrekening

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Kosten worden verantwoord in de kostencategorie waarop deze betrekking hebben.

Rente

Onder de rentebaten wordt de rente op vorderingen en beleggingen geboekt die aan de periode is toe te rekenen. Onder de rentelasten wordt de rente op spaargelden en overige schulden aan klanten geboekt die aan de periode is toe te rekenen. SNS Bank N.V. dekt renterisico's af voor de ASN Bank. De verrekening van de kosten voor het afdekken van renterisico's wordt verwerkt in het renteresultaat.

Provisie en beheervergoedingen

De ontvangen provisie en beheervergoedingen omvatten de opbrengsten uit hoofde van effectentransacties voor klanten, fondsbeheer en vermogensbeheer. Deze worden opgenomen in de verslagperiode waarin de dienstverlening plaatsvindt.

Onder verschuldigde provisie en beheervergoedingen worden de betaalde provisies en beheervergoedingen opgenomen die verschuldigd zijn. De kosten worden opgenomen in de verslagperiode waarin de dienstverlening is ontvangen.

Resultaat uit beleggingen

Het resultaat uit beleggingen bestaat uit dividend en gerealiseerde verkoopresultaten.

Lasten

Lasten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord op basis van een rechtstreeks verband tussen de gemaakte kosten en de bijbehorende economische voordelen. Wanneer wordt verwacht dat de economische voordelen verspreid over verschillende verslagperiodes zullen ontstaan, worden lasten in de winst-en-verliesrekening verwerkt op basis van een systematische toerekeningsmethodiek. Een kostenpost wordt onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer hij geen toekomstige economische voordelen genereert.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen zijn verplichtingen die niet worden opgenomen in de balans, omdat het bestaan afhankelijk is van het zich in de toekomst al dan niet voordoen van een of meer onzekere gebeurtenissen zonder dat de ASN Bank daarop doorslaggevende invloed kan uitoefenen. Het is niet mogelijk om een betrouwbare schatting van de verplichting te maken. Het maximale potentiële kredietrisico uit hoofde van borgtochten en garanties wordt in de toelichting vermeld. Voor de bepaling van het maximale potentiële kredietrisico wordt verondersteld dat alle tegenpartijen hun contractuele verplichtingen niet meer nakomen en alle bestaande zekerheden geen waarde hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit bedrijfs-, investerings- en financieringsactiviteiten. Bij de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten wordt het resultaat voor belastingen gecorrigeerd voor baten en lasten die niet hebben geresulteerd in ontvangsten en uitgaven in hetzelfde boekjaar en voor wijzigingen in voorzieningen en overlopende posten. Investerings- en (geconsolideerde) deelnemingen worden vermeld onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De hierin op acquisitiedatum aanwezige liquide middelen worden op de aankoopprijs in mindering gebracht.

In het kader van het kasstroomoverzicht zijn de kas en kasequivalenten gedefinieerd conform de balanspost kas en kasequivalenten.

Toelichting balans

1. Kas en kasequivalenten

De kas en kasequivalenten bestaan geheel uit direct opvraagbare banktegoeden.

2. Vorderingen op klanten

De vorderingen op klanten worden op twee manieren ingedeeld:

- volgens tegenpartij: deze indeling is gebaseerd op de aard of kernactiviteit van de onderneming of organisatie;

- volgens financieringsobject: deze indeling is gebaseerd op de aard van het project. Veelal is deze aard gelijk aan de aard van het bedrijf of de instelling, maar er zijn uitzonderingen.

Verdeling volgens tegenpartijen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Financiële instellingen	4.509.142	4.510.005
Lagere overheden	443.558	543.389
Gezondheids- en welzijnszorg	357.438	395.050
Woningbouw	469.905	472.012
Waterwinning en -beheer	290.083	322.311
Energie	250.399	246.151
Particulieren	35.877	43.050
Onderwijs, cultuur en recreatie	14.911	19.280
Diversen	42.678	42.782
Totaal vorderingen op klanten	6.413.991	6.594.030

Verdeling volgens financieringsobjecten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Woningfinancieringen	4.535.878	4.541.826
Woningbouw	475.893	478.226
Lagere overheden	443.558	543.389
Gezondheids- en welzijnszorg	360.373	398.289
Waterwinning en -beheer	290.297	322.525
Duurzame energie	271.406	252.859
Onderwijs, cultuur en recreatie	16.371	20.800
Diversen	20.215	36.116
Totaal vorderingen op klanten	6.413.991	6.594.030

Onder de woningfinancieringen is de onderhandse lening ad € 4,5 miljard opgenomen die de ASN Bank heeft verstrekt aan Woonhuishypotheken B.V. met een

hypothecair onderpand ter waarde van € 4,5 miljard.

Het verloop van de vorderingen op klanten is als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Balanswaarde begin van het jaar	6.594.030	2.073.274
Verstrekkingsen	34.184	4.707.497
Verkopen/aflossingen	-210.655	-182.909
Amortisatie	-3.050	-2.661
Overige mutaties	-518	-1.171
Balanswaarde eind van het jaar	6.413.991	6.594.030

3. Beleggingen

De beleggingen worden – evenals de vorderingen op klanten – zowel ingedeeld volgens tegenpartijen als volgens financieringsobjecten.

Verdeling volgens tegenpartijen

<i>In duizenden euro's</i>	2014	2013
Staatsleningen	3.649.759	3.106.119
Financiële instellingen	385.153	240.156
Lagere overheden	190.391	148.898
Railvervoer	202.666	186.384
Energie	25.780	23.578
Totaal beleggingen	4.453.749	3.705.135

Verdeling volgens financieringsobjecten

<i>In duizenden euro's</i>	2014	2013
Staatsleningen	3.649.759	3.106.119
Lagere overheden	162.039	148.898
Railvervoer	202.666	186.384
Duurzame energie	242.127	109.468
Ontwikkelingssamenwerking	87.221	70.873
Diversen	109.937	83.393
Totaal beleggingen	4.453.749	3.705.135

Notering beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Aandelen</i>		<i>Vastrentende waarden</i>		<i>Totaal</i>	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ter beurse genoteerd	-	-	4.445.041	3.694.066	4.445.041	3.694.066
Niet ter beurse genoteerd	8.708	11.069	-	-	8.708	11.069
Totaal	8.708	11.069	4.445.041	3.694.066	4.453.749	3.705.135

Waardering beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Aandelen</i>		<i>Vastrentende waarden</i>		<i>Totaal</i>	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
(Geamortiseerde) kostprijs	10.096	9.845	4.079.931	3.619.827	4.090.027	3.629.672
Herwaardering	-1.388	1.224	312.926	21.555	311.538	22.779
Lopende rente	-	-	52.184	52.684	52.184	52.684
Totaal	8.708	11.069	4.445.041	3.694.066	4.453.749	3.705.135

Verloop beleggingen

In duizenden euro's	Aandelen		Vastrentende waarden		Totaal	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Balanswaarde begin van het jaar	11.069	10.350	3.694.066	3.199.423	3.705.135	3.209.773
Aankopen	541	814	1.916.671	1.934.514	1.917.212	1.935.328
Verkopen	-1.168	-	-1.480.183	-1.328.576	-1.481.350	-1.328.576
Herwaarderingen	33	672	324.847	-109.965	324.879	-109.293
Impairment	-665	-767	-	-	-665	-767
Amortisatie	-	-	-9.860	-10.065	-9.860	-10.065
Overige mutaties	-1.102	-	-500	8.735	-1.602	8.735
Balanswaarde eind van het jaar	8.708	11.069	4.445.041	3.694.066	4.453.749	3.705.135

4. Materiële vaste activa

In duizenden euro's	2014	2013
Gebouwen	7.532	7.664
Informatieverwerkende apparatuur	46	11
Overige materiële vaste activa	2.305	2.298
	9.883	9.973

Eind maart 2012 betrok de ASN Bank het gerenoveerde pand aan de Bezuidenhoutseweg 153. Vanaf april 2012 wordt op het gebouw afgeschreven. In het verslag van vorig jaar waren de verbouwingskosten en kosten van installaties opgenomen onder de post gebouwen. Dit jaar zijn deze kosten opgenomen onder de overige materiële vaste activa. De cijfers van 2013 zijn aangepast.

Verloop materiële vaste activa

In duizenden euro's	Gebouwen	Informatieverwerkende apparatuur	Overig
Cumulatieve aanschaffingswaarden	7.895	74	3.260
Cumulatieve afschrijving	-363	-28	-955
	7.532	46	2.305
Balanswaarde begin van het jaar	7.664	11	2.298
Investerings	-	61	384
Desinvesteringen	-	-7	-
Afschrijvingen	-132	-19	-377
Balanswaarde eind van het jaar	7.532	46	2.305

5. Geassocieerde deelnemingen

De ASN Bank heeft een 25%-belang in Triple Jump. Tot en met 2013 was deze deelneming opgenomen onder de beleggingen.

6. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Latente belastingvordering	1.887	3.935
Latente belastingverplichting	65.396	49
Totaal	-63.509	3.886

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen als gevolg van verschillen tussen balanswaarde en fiscale waarde worden gewaardeerd op nominale waarde.

7. Overige activa

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Lopende rente	27.649	31.076
Overige overlopende activa	29.022	67.898
Overlopende activa	56.671	98.974
Overige vorderingen	21.905	7.404
Totaal	78.576	106.378

8. Spaargelden

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Direct opvraagbaar	9.305.907	8.864.774
Overig	402.584	391.093
Totaal	9.708.491	9.255.867

Spaargelden bestaan uit saldi op spaarrekeningen, bankspaarrekeningen, spaardeposito's en termijndeposito's van particuliere klanten. Te betalen rente op spaargelden is opgenomen onder de overige verplichtingen.

9. Overige schulden aan klanten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Langlopende schulden	50	100
Direct opvraagbare tegoeden	932.572	866.214
Hypotheekdepots	11.795	13.014
Spaardepots	6.777	6.810
Totaal	951.194	886.138

De direct opvraagbare tegoeden bestaan uit tegoeden van zakelijke klanten voor zover het geen kredietinstellingen betreft.

10. Overige verplichtingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Overige schulden	74.004	25.281
Lopende rente	158.880	180.580
Totaal	232.884	205.861

11. Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar het 'overzicht mutaties eigen vermogen' eerder in dit hoofdstuk. De mutatie bestaat uit het netto resultaat 2014 en de mutatie herwaarderingsreserve. In deze reserve worden ongerealiseerde winsten en verliezen als gevolg van veranderingen in de reële waarde van voor verkoop beschikbare activa verwerkt, onder aftrek van belastingen.

12. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>
Verplichtingen wegens verstrekte borgtochten en garanties	29.598
Verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke faciliteiten	74.373

Om tegemoet te komen aan de wensen van haar financieringsklanten biedt de ASN Bank producten als borgtochten en garanties aan. Wij nemen de onderliggende waarden van deze producten niet als activa of passiva in de balans op. Het hierboven genoemde bedrag geeft het maximale potentiële kredietrisico van de ASN Bank voor deze producten aan. Daarbij gaan we uit van de veronderstelling dat al onze tegenpartijen hun contractuele verplichtingen niet meer nakomen en alle bestaande zekerheden geen waarde zouden hebben.

De onherroepelijke faciliteiten bestaan voornamelijk uit kredietfaciliteiten die zijn toegezegd aan klanten, maar waarop nog geen beroep is gedaan. Deze faciliteiten zijn toegezegd voor een vastgestelde tijdsduur en tegen een variabel rentepercentage. Voor het merendeel van de onherroepelijke kredietfaciliteiten zijn zekerheden gesteld.

13. Rentemarge

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Rentebaten	308.212	307.108
Rentelasten	170.864	194.078
Totaal rentemarge	137.348	113.030

Onder rentebaten zijn opgenomen de opbrengsten die voortvloeien uit het uitlenen van gelden en daarmee samenhangende transacties, alsmede hiermee verband houdende provisies en andere baten die het karakter hebben van rente.

Onder rentelasten wordt de rente op spaargelden en overige schulden aan klanten geboekt die aan de periode is toe te rekenen.

De afdekking van het renterisico vindt volledig op groepsniveau plaats.

14. Provisie en beheervergoedingen

Inkomsten uit provisie en beheervergoedingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Betalings- en beleggingsverkeer	3.371	2.166
Beheervergoedingen	24.851	23.832
Totaal inkomsten uit provisie en beheervergoedingen	28.222	25.998
Verschuldigde provisie en beheervergoedingen	12.276	11.515
Totaal	15.946	14.483

Onder de inkomsten uit betalings- en beleggingsverkeer zijn de opbrengsten opgenomen van de betaal- en beleggingsrekeningen van klanten. Onder beheervergoedingen zijn de inkomsten uit het beheer van beleggingsfondsen opgenomen.

15. Personeelskosten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Salarissen	7.682	6.807
Pensioenkosten	1.393	1.231
Sociale lasten	1.119	910
Overige personeelskosten	2.912	2.516
Totaal personeelskosten	13.106	11.464

De personeelskosten zijn gestegen doordat het aantal fte's toenam. Het gemiddelde aantal fte's in 2014 was 132,6 (in 2013: 117,1). Alle personeelsleden zijn werkzaam in Nederland.

Overige personeelskosten bestaan grotendeels uit kosten van tijdelijk ingehuurd personeel, het wagenpark, reiskosten en opleidingskosten.

De beloning van de individuele directieleden en de leden van de raad van commissarissen van de ASN Bank worden toegelicht in hoofdstuk 17 in de paragraaf 'Remuneratierapport'.

16. Overige operationele kosten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Huisvestingskosten	1.132	1.207
Automatiseringskosten	5.083	4.978
Kosten marketing en public relations	7.227	6.575
Kosten externe adviseurs	617	694
Overige kosten	17.606	10.606
Totaal overige operationele kosten	31.665	24.060

De stijging van de overige kosten is vooral toe te schrijven aan de toename van doorbelastingen van stafafdelingen. Daarnaast namen de overige kosten toe door de toegenomen activiteiten van de ASN Bank.

17. Bijzondere waardeverminderingen (terugnemingen)

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Goodwill	-	323
Beleggingen	665	767
Vorderingen op klanten	601	23
Totaal	1.266	1.112

18. Overige lasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Bankenbelasting	1.109	1.287
Resolutieheffing	20.916	-
Totaal	22.025	1.287

De bankenbelasting wordt vanaf 2012 geheven bij bancaire instellingen die in Nederland actief zijn.
De Resolutieheffing is in 2014 geheven als bijdrage van de bedrijfstak aan de redding van SNS REAAL.

19. Belastingen

ASN Bank N.V. en haar deelnemingen maken onderdeel uit van de fiscale eenheid van SNS REAAL N.V. en dragen jaarlijks de aldus berekende vennootschapsbelasting af. De bankenbelasting en de resolutieheffing zijn geen aftrekbare kosten voor de vennootschapsbelasting.

16 Risicobeheer

Aan de activiteiten van de ASN Bank zijn risico's verbonden. De ASN Bank onderkent deze risico's; zij worden beheerst door de risicobeheerorganisatie van SNS Bank N.V.

Governance

De ASN Bank is integraal onderdeel van de risicobeheerorganisatie van SNS Bank N.V. Als gevolg van de nieuwe inrichting van de organisatie van SNS Bank N.V. is per juli 2014 een nieuwe, op de bank toegespitste risk governance- en risicomangementorganisatie ingericht. De risicomangementorganisatie van SNS REAAL was georganiseerd op basis van het *three lines of defence*-model. Deze inrichting is doorvertaald naar en verbeterd in de risicomangementorganisatie van SNS Bank N.V. De ASN Bank heeft op basis van artikel 7 CRR een zogenaamde *solo waiver* ontvangen van De Nederlandsche Bank. Op basis daarvan heeft zij een vrijstelling solo-toezicht (vrijstelling van zelfstandige rapportageplicht over solvabiliteitseisen, stresstesten, etc.). Voor een volledige beschrijving van het risicobeheer, de liquiditeit en het kapitaalmanagement verwijzen we u naar het jaarverslag van SNS Bank N.V. In dit hoofdstuk geven we een beknopte samenvatting van enkele relevante onderwerpen.

Risicogovernance – Three lines of defence

De risicogovernance is het afgelopen jaar opnieuw ingericht op basis van het *three lines of defence*-model. In dit model is de ASN Bank verantwoordelijk voor de risicobeheersing van haar eigen processen. Ze wordt daarbij ondersteund door de tweede lijn die kaders stelt, de ASN Bank adviseert, en bewaakt of de ASN Bank binnen deze kaders opereert. De derde lijn is de auditfunctie die vaststelt of het samenspel tussen de eerste en tweede lijn goed functioneert.

Eerste lijn – ASN Bank

De ASN Bank is verantwoordelijk voor het inrichten en uitvoeren van de eigen processen, voor het risico dat zij neemt en de resultaten hiervan. Dit gebeurt binnen de kaders van het risicomangementbeleid en de afgesproken risicobereidheid.

Tweede lijn – Risk Management / Compliance

Risk Management en Compliance bepalen ieder voor het eigen aandachtsgebied de grenzen voor de eerste lijn doordat zij beleidskaders en concreet beleid uitwerken. Daarnaast ondersteunt, adviseert, coördineert en bewaakt de tweede lijn of het management zijn verantwoordelijkheden neemt en rapporteert daarover. De ASN Bank werkt nauw samen met de tweede lijn en heeft bijvoorbeeld een eigen *local compliance officer* die functioneel valt onder de directeur Compliance SNS Bank N.V. Daarnaast werken de eerstelijns-kredietanalisten van de ASN Bank nauw samen met

de tweedelijnsriskmanagers die specifiek voor de ASN Bank zijn aangesteld, maar hiërarchisch vallen onder de *chief risk officer* (CRO) van SNS Bank N.V.

Derde lijn – Internal Audit

Internal Audit toetst op periodieke basis de opzet en werking van de eerste en tweede lijn. Daarnaast evalueert Internal Audit de effectiviteit van de governance, het risicomangement en de beheersingsprocessen en geeft hierover een onafhankelijke oordeel aan de directie van ASN Bank N.V. en SNS Bank N.V.

Risicocomités

Aangezien de ASN Bank valt onder geconsolideerd toezicht zijn de risicocomités centraal georganiseerd:

- Het BRC Bank (Bank Risicocomité) definieert voor financiële en niet-financiële risico's het gewenste risicoprofiel en stelt de risicobereidheid, de risicobeleidskaders en het risicobeheersingsraamwerk vast voor SNS Bank N.V. en alle onder haar vallende juridische entiteiten.
- Het PARC Bank (Product Approval and Review Comité) heeft tot doel de producten die wij aan onze klanten aanbieden goed te keuren en periodiek te evalueren. Het PARC beoordeelt hierbij ook of de producten voldoen aan het Manifest (zie hoofdstuk 9).
- Het NFRC Bank (Niet-Financieel Risicocomité) is verantwoordelijk voor de sturing van de risicokaders en risicobereidheid voor niet-financiële risico's.
- Het ALCO Bank (Asset & Liability Comité) identificeert, monitort en beheert de ALM-risico's, met als oogmerk een beheerste langetermijnwaardeontwikkeling van de balans van SNS Bank N.V.
- Het KC Bank (Kredietcomité) is verantwoordelijk voor de risicobeheersing van kredietrisico's.
- Het DPC Bank (Directie Pricing Comité) stuurt op een duurzaam winstgevend portefeuille en maakt hierbij een afweging tussen volume, risico en rendement. Dit gebeurt binnen de kaders van externe regelgeving en het risicobeleid; tevens beoordeelt het DPC of wordt voldaan aan het Manifest.
- Het MGC Bank (Model Governance Comité) bewaakt de kwaliteit en uniformiteit van alle financiële risico- en waarderingsmodellen.

De algemeen directeur van de ASN Bank, de heer Goudswaard, is lid van het ALCO Bank en lid van het KC Bank.

Naast de risicocomitéstructuur is in 2014 een Regulatory Board ingericht. Het doel hiervan is nieuwe wet- en regelgeving te signaleren en implementeren en toe te zien op een juiste implementatie. Tevens is een Information Board opgericht. De Information Board stelt beleid

over datamanagement vast en bewaakt de implementatie ervan.

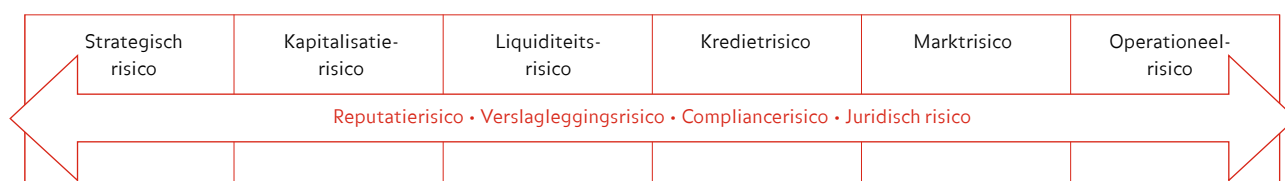
De Regulatory Board en de Information Board staan beide onder toezicht van de CRO en de CFO met als deelnemers vertegenwoordigers vanuit het Risk-domein, het Financedomein plus de IT-afdeling voor de Information Board.

Bij de ASN Bank is het ASN Kredietcomité verantwoordelijk voor besluitvorming gericht op de beheersing van kredietrisico's (hieronder begrepen: debiteurenrisico, tegenpartijrisico, transferrisico en concentratierisico). Het ASN Kredietcomité werkt nauw samen met en staat onder toezicht van het KC Bank. De ASN Beleggingscommissie monitort de ontwikkeling van de balans van de ASN Bank en adviseert het ALCO Bank over

transacties. Daarbij heeft zij als oogmerk een beheerste en gecontroleerde waardeontwikkeling van een duurzame ASN Bank-balans. De scope betreft de ASN Bank (exclusief de ASN Beleggingsfondsen).

Risicoclassificatie

Deze paragraaf geeft een overzicht van de verschillende risico's die worden onderkend en in een risicoclassificatie bijeen zijn gebracht. De indeling van de risicoclassificatie vormt het stramien voor de opzet van de risicobeheersing en risicobereidheid. Elk risicotype is verder uitgewerkt in onderliggende subrisico's en in maatstaven. De risicoclassificatie wordt jaarlijks geëvalueerd om te beoordelen of alle relevante risico's zijn onderkend en uitgewerkt in het risicoprofiel.

In de onderstaande tabel staan de definities die voor deze risicotypes worden gehanteerd:

Risicotype	Definitie
Strategisch risico	Het strategische risico is het risico dat strategische doelstellingen niet worden gerealiseerd, omdat niet, niet in voldoende mate, of niet snel genoeg op veranderingen in de omgevingsfactoren en het ondernemingsklimaat kan worden gereageerd.
Kapitalisatierisico	Het kapitalisatierisico is het risico dat de kapitaalpositie onvoldoende is om als buffer te dienen voor onverwachte verliezen die kunnen optreden indien een of meer risico's waaraan de onderneming blootstaat, zich manifesteren.
Liquiditeitsrisico	Het liquiditeitsrisico is het risico dat niet op korte termijn kan worden beschikt over voldoende liquide middelen om aan financiële verplichtingen te voldoen, al dan niet onder normale omstandigheden of in tijden van stress. Daarnaast wordt onder liquiditeitsrisico de kans verstaan dat de balansstructuur zich zodanig ontwikkelt dat de onderneming overmatig blootgesteld raakt aan verstoringen binnen haar fundingbronnen.
Kredietrisico	Het kredietrisico is het risico dat een kredietnemer/tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt.
Marktrisico	Het marktrisico is het risico dat het vermogen, het resultaat of de continuïteit wordt bedreigd door bewegingen in het niveau van en/of volatiliteit in marktprijzen waaraan de onderneming blootstaat.
Operationeel risico	Het operationeel risico is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige interne processen en systemen, van ontoereikend of gebrekkig menselijk handelen, dan wel van externe gebeurtenissen (zoals zich manifesterende fraude- en criminaliteitsrisico's).
Verslagleggingsrisico	Het verslagleggingsrisico is het risico dat de onderneming haar interne en externe stakeholders en toezichthouders onbetrouwbare informatie verstrekt.
Compliancerisico	Het compliancerisico is het risico dat de integriteit van de onderneming wordt aangetast door handelingen (of het nalaten hiervan) die in strijd zijn met haar interne (kern)waarden, maatschappelijke normen en aan waarden of gedrag gerelateerde wet- en regelgeving, danwel voorschriften waaraan de onderneming gebonden is bij de verlening van haar financiële diensten, of de vertaalslag hiervan in interne regelgeving.
Juridisch risico	Het juridische risico is het risico dat de onderneming aansprakelijk wordt gesteld voor huidige en toekomstige schades.
Reputatierisico	Het reputatierisico is het risico dat doelstellingen niet (kunnen) worden behaald doordat onvoldoende rekening wordt gehouden met het door de buitenwereld (waaronder klanten, tegenpartijen, aandeelhouders en toezichthouders) gedeelde beeld en oordeel over de onderneming.

Voor een beschrijving van de wijze waarop de risicobereidheid wordt opgesteld en hierop wordt gestuurd,

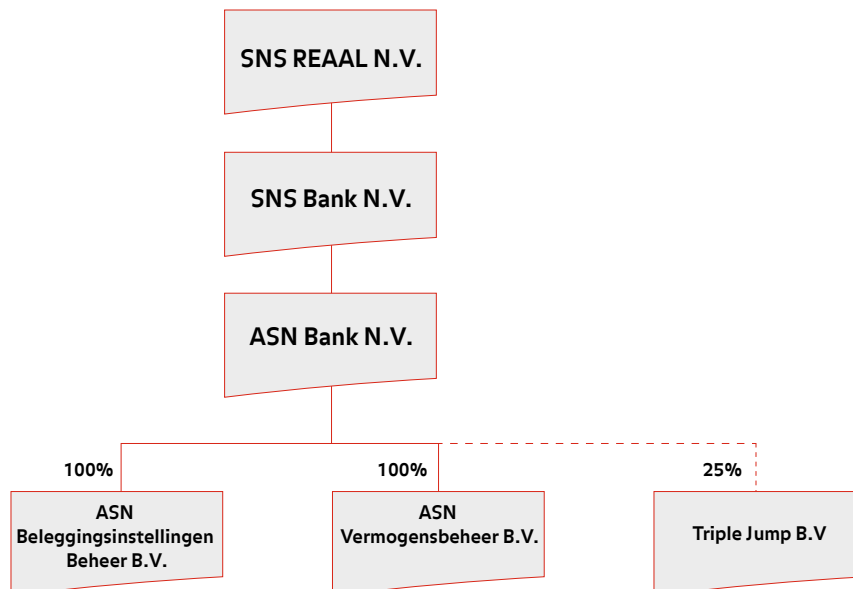
verwijzen we u naar het jaarverslag van SNS Bank N.V.

17 Corporate governance

Kapitaalstructuur

ASN Bank N.V. (de ASN Bank) is een zelfstandige juridische entiteit. Alle aandelen van de ASN Bank

worden gehouden door SNS Bank N.V. De vereenvoudigde juridische structuur was op 31 december 2014 als volgt:

Per 22 juli 2014 diende ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) te voldoen aan een nieuwe Europese richtlijn voor beheerders van beleggingsinstellingen, de Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), zoals geïmplementeerd in de Nederlandse regelgeving.

De impact van deze nieuwe regelgeving op de organisatie van de ASN Bank (en van ABB als fondsbeheerder) was dermate groot dat de ASN Bank het strategische besluit heeft genomen om de beheerfunctie bij een externe beheerder te beleggen. De keuze is daarbij gevallen op ACTIAM N.V. (ACTIAM). De redenen daarvoor zijn dat deze vergunninghoudende entiteit als duurzame vermogens- en fondsbeheerder past in het profiel van de ASN Bank, en dat de ASN Bank en ABB goede ervaringen hebben opgedaan met de dienstverlening van ACTIAM. Door de uitvoering van dit besluit beheert ACTIAM thans in nauwe samenwerking met ABB de beleggingsfondsen die de ASN Bank aanbiedt.

ASN Vermogensbeheer B.V. verzorgt de dienstverlening van vermogensbeheer voor klanten van de ASN Bank.

De ASN Bank is voor een kwart medeaandeelhouder van Triple Jump B.V., dat als projectbeheerder verantwoordelijk is voor de uitzettingen van het ASN-Novib Microkredietfonds. Medeaandeelhouders zijn Oxfam Novib, NOTS Foundation en het management. De deelneming in Triple Jump wordt niet meegeconsolideerd.

Corporate governance

Code Banken

Op 9 september 2009 heeft het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) de Code Banken vastgesteld. Hiermee bouwde de NVB voort op de bevindingen en aanbevelingen van het rapport *Naar herstel van vertrouwen* van de Adviescommissie Toekomst Banken, dat op 7 april 2009 is gepubliceerd. De Code Banken bevat principes met betrekking tot de raad van commissarissen en de raad van bestuur, risicomanagement, audit en beloningsbeleid. De Code Banken is op 1 januari 2010 in werking getreden.

De Code Banken is van toepassing op alle vergunninghoudende banken. Banken die deel uitmaken van een groep, kunnen de Code Banken op onderdelen op groepsniveau dan wel geconsolideerd toepassen. Bij SNS Bank N.V. geldt de Code Banken voor alle rechtspersonen met een bankvergunning, dus ook de ASN Bank. Toen het rapport *Naar herstel van vertrouwen* in april 2009 verscheen, is SNS Bank N.V. dan ook direct gestart om waar nodig de aanbevelingen uit het rapport in haar organisatie door te voeren.

Met de invoering van het Manifest en het uitvoeren van haar strategie beoogt SNS Bank N.V. bij te dragen aan het herstel van het vertrouwen in de Nederlandse

financiële sector en daarmee in het verbeteren van het functioneren en het stabiliseren van deze sector.

Op de Code Banken is het 'pas toe of leg uit'-beginsel van toepassing. Een bank past de principes van de Code Banken in beginsel toe. Het toepassen van de principes is echter mede afhankelijk van de activiteiten en overige specifieke kenmerken van de bank en de groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt. Afwijkingen, mits gemotiveerd, kunnen derhalve gerechtvaardigd zijn.

SNS Bank N.V. heeft in 2014 een grote sprong voorwaarts gemaakt met de monitoring van de naleving van de Code Banken door de eerste lijn. Hierdoor is meer inzicht verkregen in de wijze waarop aan de principes van de Code invulling is gegeven. Die inzichten zijn gebruikt als basis voor de interne monitoring door de tweede lijn. Uit deze monitoring is gebleken dat bij SNS Bank N.V. de Code Banken, op een paar uitzonderingen na, volledig wordt toegepast. Welke uitzonderingen dat zijn, is te lezen op de website van SNS Bank N.V.

Nederlandse Corporate Governance Code

De Nederlandse Corporate Governance Code is een gedragscode voor beursgenoteerde ondernemingen. De Code heeft tot doel behoorlijk ondernemingsbestuur bij Nederlandse beursvennootschappen te bevorderen door een verbeterde transparantie in de jaarrekening, een betere verantwoording aan de raad van commissarissen en een versterking van de zeggenschap en bescherming van de aandeelhouders.

Hoewel de aandelen van SNS Bank N.V. niet beursgenoteerd zijn, past de moedermaatschappij van SNS Bank N.V., SNS REAAL N.V., de Nederlandse Corporate Governance Code toe. In haar jaarverslag legt zij volgens het 'pas toe of leg uit'-beginsel

verantwoording af over de naleving daarvan. Ook op de website van SNS REAAL N.V. is informatie opgenomen over hoe zij de Nederlandse Corporate Governance Code toepast.

Raad van advies ASN Bank

De ASN Bank heeft een raad van advies die haar directie – uitsluitend in het belang van de ASN Bank en haar klanten – gevraagd en ongevraagd adviseert over het beleid in relatie tot de missie van de bank en daaruit afgeleide beleggingscriteria. De raad draagt de naam 'raad van advies ASN Bank'.

De samenstelling, (her)benoeming en werkwijze van de raad zijn vastgelegd in een reglement.

De voorzitter van de raad van advies ontvangt een jaarlijkse vergoeding van € 9.000, de leden van de raad van advies ontvangen ieder € 6.000 per jaar.

Remuneratierapport

Het remuneratierapport behandelt de beloning, het beloningsbeleid en de ontwikkelingen in het beloningsbeleid van de directie van de ASN Bank die in 2014 hebben plaatsgevonden. De leden van de raad van commissarissen van de ASN Bank vervullen die functie uit hoofde van hun functie bij SNS Bank N.V. Hiervoor ontvangen zij geen afzonderlijke vergoeding en derhalve zijn zij in dit remuneratierapport niet opgenomen.

Het beloningsbeleid van de directie van de ASN Bank is in lijn met het beloningsbeleid van SNS REAAL. De beloning is opgebouwd uit een vast jaarinkomen, een pensioenregeling, een regeling variabele beloning en overige beloningselementen.

Het hoogste brutoloon bij de ASN Bank is 5,9 maal hoger dan het laagste brutoloon.

Beloning directie ASN Bank

In duizenden euro's	Vaste beloningen		Pensioen		Variabele beloning		Totaal	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ewoud Goudswaard	198	190	33	32	0	0	231	222
Jeroen Jansen	164	160	27	27	0	0	191	187
Joyce van der Est	132	130	22	24	0	5	154	159
Totaal	494	480	82	83	0	5	576	568

Vast jaarinkomen

Het vaste jaarinkomen van de directieleden van de ASN Bank bestaat uit twaalf maandsalarissen, vakantiegeld, een dertiende maand en een bijdrage in de premie voor de ziektekostenverzekering. In de tabel staat het vaste jaarinkomen vermeld, inclusief sociale lasten en bijdrage in de ziektekostenverzekering.

Pensioen

De directie van de ASN Bank neemt deel aan de pensioenregeling in de CAO van SNS REAAL. De eigen bijdrage in de pensioenpremie, die wordt geheven over de pensioengrondslag, bedraagt 4,5%. Er is geen sprake van discretionaire pensioentoekenningen.

Variabele beloning

De directie van de ASN Bank heeft tot eind 2014 een regeling variabele beloning waarbij tot 15% van het vaste jaarinkomen aan variabele beloning gerealiseerd kan worden. Minimaal 30% van de variabele beloning is mede gekoppeld aan doelstellingen op het gebied van duurzaamheid.

Bij het vaststellen van de doelstellingen wordt rekening gehouden met de verschillende stakeholders. De doelstellingen zijn gericht op het succes van de

ASN Bank op lange termijn, rekening houdend met het gewenste risicoprofiel. De maatstaven voor duurzaamheidsprestaties zijn gerelateerd aan de kwalitatieve duurzaamheidsdoelstellingen zoals beschreven in hoofdstuk 1. Ook bevatten zij andere doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid.

Aangezien SNS REAAL is genationaliseerd, worden er geen variabele beloningen uitgekeerd aan de directie van de ASN Bank. Dit betekent dat er over 2014 geen variabele beloning is, noch zal worden toegekend aan de directie van de ASN Bank (net als over 2012 en 2013). In 2013 was deze variabele-beloningsregeling nog niet van toepassing op adjunct-directeur Joyce van der Est; zij ontving in 2013 een beoordelingstoeslag. Er is geen sprake van nog uit te keren delen van variabele beloning uit eerdere jaren.

Overige beloningselementen

Voor zakelijk vervoer (inclusief woon-werkverkeer) beschikken de directieleden over een leaseauto. Zij betalen hiervoor een eigen bijdrage. De overige secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in lijn met de sector en de voorwaarden die gelden voor het merendeel van de medewerkers.

Onafhankelijk Assurance-rapport

Aan de lezers van het Verslag ASN Bank 2014

De directie van de ASN Bank heeft ons verzocht zekerheid te verstrekken over de informatie in hoofdstukken 1 t/m 14 en de bijlages 2 en 3 (verder: de duurzaamheidsinformatie) van het Verslag ASN Bank 2014 (hierna ook: het Verslag). De directie van de ASN Bank is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verslag, inclusief het bepalen van de te rapporteren materiële onderwerpen. Het is onze verantwoordelijkheid een assurance-rapport bij de duurzaamheidsinformatie te verstrekken.

Wat was de reikwijdte van onze opdracht?

Onze opdracht was gericht op het verschaffen van een beperkte mate van zekerheid of de duurzaamheidsinformatie in alle van materieel belang zijnde aspecten juist is weergegeven in overeenstemming met de verslaggevingscriteria. We verstrekken geen zekerheid bij de haalbaarheid van de doelstellingen, verwachtingen en ambities van de ASN Bank. De werkzaamheden die worden verricht bij het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van informatie en zijn geringer in diepgang dan de werkzaamheden die worden verricht bij het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid.

Welke verslaggevingscriteria heeft de ASN Bank gebruikt?

Voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie in het Verslag hanteert de ASN Bank de Sustainability Reporting Guidelines (G4) van het Global Reporting Initiative (GRI) in samenhang met interne richtlijnen zoals toegelicht op pagina 5. De duurzaamheidsinformatie moet worden beschouwd in samenhang met deze toelichting.

Welke assurance-standaard hebben wij gebruikt?

We hebben onze opdracht uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 3810N "Assurance-opdrachten inzake maatschappelijke verslagen". Op basis van deze standaard is het onder andere vereist dat de leden van het assurance-team over de specifieke kennis, vaardigheden en vaktechnische bekwaamheden beschikken die nodig zijn om assurance te kunnen verstrekken over duurzaamheidsinformatie alsmede dat die leden voldoen aan de vereisten van de Ethische Code voor Professionele Accountants van International Federation of Accountants, inclusief onafhankelijkheid.

Wat hebben wij gedaan?

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Het uitvoeren van een risico-analyse, waaronder een media-analyse, ter verdieping van ons inzicht in de relevante onderwerpen voor de ASN Bank gedurende de rapportageperiode;
- Het evalueren van de geschiktheid van de eigen rapportagerichtlijnen;
- Het evalueren van de opzet en implementatie van de systemen en processen voor informatieverzameling en – verwerking voor de duurzaamheidsinformatie;
- Het afnemen van interviews met management en medewerkers verantwoordelijk voor de duurzaamheidsstrategie en de duurzaamheidsinformatie;
- Het evalueren van interne en externe documentatie, op basis van deelwaarnemingen, om vast te stellen of de duurzaamheidsinformatie voldoende is onderbouwd.
- Tevens hebben we, voor zover mogelijk, vastgesteld dat de informatie in de overige delen van het Verslag verenigbaar is met de duurzaamheidsinformatie.
- Tijdens ons onderzoek hebben wij de noodzakelijke wijzigingen in de duurzaamheidsinformatie besproken met de ASN Bank en hebben wij vastgesteld dat deze wijzigingen zijn verwerkt in de definitieve versie.

Wat zijn onze conclusies?

Uit onze werkzaamheden is niet gebleken dat de duurzaamheidsinformatie in het Verslag niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is weergegeven uitgaande van de G4 richtlijnen van het Global Reporting Initiative.

Ter vergelijking opgenomen informatie ten behoeve van de Klimaatdoelstelling voor de lange termijn niet onderzocht

Op de in hoofdstuk 4 in de paragraaf "Klimaatneutraal in 2030" opgenomen vergelijkende informatie over 2011 en 2012 is geen assurance-opdracht uitgevoerd. Derhalve verstrekken wij geen zekerheid over deze ter vergelijking opgenomen informatie.

Amstelveen, 22 april 2015

KPMG Sustainability,
onderdeel van KPMG Advisory N.V.

drs. W.J. Bartels RA, partner

Wonen en werken

Dit is onze visie: in de duurzame toekomst wonen we in goede, betaalbare woningen en werken we in prettige gebouwen. Deze zijn energiezuinig en gebruiken duurzame energie. Ze worden gebouwd van verantwoorde materialen in een duurzaam gebruikte omgeving. Wat deden we in 2014 onder meer om hieraan bij te dragen?

Foto: Yosje Deekens

Zorgboerderij Dijkgatshoeve

Wooncompagnie in Noord-Holland ontving een lening van het ASN Groen-projectenfonds voor verduurzaming van de winkel-, zorg- en bijeenkomstruimtes van Zorgboerderij Dijkgatshoeve. Dit is een kleinschalige woon-werkgemeenschap in de Wieringermeer, waar 25 mensen met een verstandelijke beperking of psychosociale hulpvraag werken.

SlimBreken

Beton is flexibel, veelzijdig en vormvrij te verwerken, en bestand tegen invloeden van buitenaf. Maar bij de productie komt heel veel CO₂ vrij. Met de SlimBreek-techniek kan cement CO₂-neutraal gemaakt worden uit betonpuin. SlimBreken wil deze technologie wereldwijd introduceren. Met dit idee won SlimBreken de ASN Bank Wereldprijs 2014.

IKINVESTEEERSLIM
met de Energiebespaarlening

Nationaal Energiebespaarfonds

Op 21 januari 2014 ging het Nationaal Energiebespaarfonds van start. Dit overheidsfonds verstrekt goedkope leningen waarmee particuliere woningbezitters energiebesparende maatregelen in hun woning kunnen financieren. Het fonds heeft een omvang van 300 miljoen euro, waarvan de ASN Bank 50 miljoen euro financiert.

Homeplan

De ASN Foundation steunde ook in 2014 een project van Homeplan: de bouw van houten huizen voor de allerarmsten in de sloppenwijken bij Managua, Leon en Chinandega (Nicaragua). Gezinnen die in erbarmelijke omstandigheden leven, zonder elektriciteit, riolering en sanitaire voorzieningen, krijgen zo een veilig thuis.

Green Sustainability Bond

De Franse regio Île de France gaf in april 2014 een *green bond* uit met een sociale component. Met de obligatie worden projecten gefinancierd voor onder meer de bescherming van biodiversiteit, renovatie van gebouwen, ontwikkeling van openbaar vervoer en bevordering van sociale woningbouw. De ASN Bank belegde 25 miljoen euro in deze obligatie.

Foto: Josje Deekens

Klimaatneutrale school in Haarlem

Het ASN Groenprojectenfonds financierde klimaatvriendelijke nieuwbouw voor basisschool M.L. King en speciale basisschool Hildebrand in Haarlem. De school wekt zijn eigen energie op met vijfhonderd zonnepanelen, zonnecollectoren voor warm tapwater en warmte-koude-opslag voor de verwarming en koeling. Het is een licht, fris gebouw, prettig om in te leren en te werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Uitzettingen van de ASN Bank

Debiteur
Bedragen x € 1.000

Staatsleningen	3.649.759
Duitsland	1.224.811
Nederland	1.153.206
Frankrijk	585.759
België	448.842
Oostenrijk	216.506
Zweden	20.635
Woningfinancieringen en overige vorderingen op klanten	4.535.878
Woonhuishypotheke B.V.	4.500.000
Diverse particulieren	35.878
Lagere overheden	605.597
UNEDIC (Frankrijk)	110.207
Caisse d'Amortissement de la Dette Sociale (Frankrijk)	51.833
Gemeente Enschede	45.000
Gemeente Venlo	40.445
Gemeente 's-Hertogenbosch	30.000
Gemeente Zwolle	27.500
Gemeente Middelburg	26.495
Gemeente Nieuwegein	26.000
Gemeente Rotterdam	25.000
Gemeente Apeldoorn	20.000
Gemeente Zevenaar	15.000
Gemeente Hengelo	12.000
Gemeente Kampen	10.500
Gemeente Kaag & Braassem	10.000
Gemeente Pijnacker	10.000
Gemeente Zwolle	8.000
Gemeente Weststellingwerf	7.500
Gemeente Leeuwarden	7.500
Gemeente Schijndel	7.167
Gemeente Boxmeer	6.800
Gemeente Heusden	6.667
Gemeente Maassluis	6.500
Gemeente Leiden	6.000
Gemeente Haaksbergen	6.000
Gemeente De Ronde Venen	6.000
Gemeente Montfoort	6.000
Gemeente Oosterhout	6.000
Gemeente Veldhoven	5.714
Gemeente Sluis	5.333
Gemeente Oldenzaal	5.333
Gemeente Vlissingen	5.000
Gemeente Vlaardingen	5.000
Gemeente Gorinchem	5.000
Gemeente Papendrecht	5.000
Gemeente Rijn & IJssel	5.000
Gemeente Bunschoten	4.320
Gemeente Culemborg	4.000
Gemeente Nijkerk	3.600
Gemeente Elburg	3.400

Debiteur

Bedragen x € 1.000

Lagere overheden (vervolg)

Gemeente Krimpen	3.333
Gemeente Renkum	1.700
Gemeente Hoogezand	1.600
Gemeente Groningen	1.500
Gemeente Hellendoorn	650

Duurzame energie**513.533****Windenergie****123.668**

Northwind N.V.	28.993
Global Tech I Offshore Wind GmbH	27.046
Belwind N.V.	22.643
C-Power N.V.	19.184
Westermeerwind B.V.	12.151
SFE-Parc Eolien de Leffincourt	8.962
Trianel Windkraftwerk Borkum GmbH & Co. KG	3.838
VAANSTER XIV BV "Terras aan de Maas"	760
VAANSTER SERVICES BV "Green Packages"	91

Zonne-energie**126.202**

Sonnex Rosières	22.976
Centrale Photovoltaïque de Toul-Rosières 2	21.472
Lavansol II SAS	14.327
Centrale Photovoltaïque du Gabardan 2	14.216
Newsolar SAS	11.570
Belfuture 2 CVBA	8.622
Lavansol M7 SAS	7.747
SECP OLMO SAS	6.913
FPV Pascialone SAS	6.852
NPG Willebroek N.V.	6.248
FPV Santa Lucia SAS	5.259

Overige duurzame energie**263.663**

Europese Investeringsbank (Greenbond)	123.140
NRW Bank (Sustainable bond)	82.012
IDF	28.352
Energiefonds Overijssel I B.V.	12.000
Unica Financial Services B.V.	6.677
Dif Infrastructure Fund	4.501
Dif Renewable Energy Fund	2.727
Eteck B.V.	2.274
Impax New Energy Investors II	1.395
BTES Art Court BV	585

Woningbouw**475.893**

Woonstichting SSW	46.245
Stichting Eigen Bouw	25.395
Stichting Ymere	25.000
Stichting Duwo	25.000
Woningcorporatie R&B Wonen	20.000
Woningstichting Rochdale	20.000
Woonstichting Domesta	16.112
Woningcorporatie Eigen Haard	15.904
Stichting De Woonmensen	15.000

Debiteur

Bedragen x € 1.000

Woningbouw (vervolg)

Stichting de Alliantie	14.951
Stichting Area Wonen	13.888
Stichting Woonbeheer Betuwe	13.000
Stichting Woongroep Holland	13.000
Woningbouwvereniging Bergopwaarts	11.300
Stichting Waterweg Wonen	11.000
Woningcorporatie Acantus Groep	10.505
Stichting Portaal	10.000
Woningstichting Servatius	10.000
Stichting Woonbedrijf SWS	10.000
Woningbouwvereniging St. Laurentius	10.000
Woningstichting Leusden	9.600
Stichting Trivire	9.091
Stichting Woonstede	8.500
Bouwvereniging Onze Woning	8.000
Woningstichting Goede Stede	7.755
Stichting Woondiensten Enkhuizen	7.680
Woonstichting Triada	7.500
Woningstichting SWZ	7.500
Stichting De Leeuw van Putten	6.364
Stichting Woonvisie	5.386
Woonstichting Groninger Huis	5.000
Stichting Weller Wonen	5.000
Woningstichting Weststellingwerf	5.000
Stichting Steelande Wonen	5.000
Intervolve Credit B.V.	4.975
Stichting Beheer Gebouw Drie-X-Factoren	4.800
Stichting Volkshuisvestingsgroep Wooncompagnie	4.683
Woningstichting Omnivera	4.675
Mijnde Wonen	4.500
Woonstichting Vaals	4.000
Stichting Woonzorg West Zeeuws-Vlaanderen	3.600
Stichting Wonen Wierden	3.500
RW OG BV	3.150
Woningbouwvereniging Ons Doel	2.051
Stichting Digh	1.013
Stichting Woon & Zorgcentrum 'Herfstzon'	959
Stichting Habion	311

Gezondheids- en welzijnszorg**360.373**

Ziekenhuis Maastricht	38.584
Universitair Medisch Centrum Groningen	29.973
Academisch Medisch Centrum Amsterdam	20.000
Stichting Zorggroep Noord- en Midden Limburg	17.745
St Volkaert SBO	14.825
GGZ Noord-midden Limburg	12.600
Stichting Antonius Ziekenhuis	12.285
Stichting Arduin	12.123
Stichting Sint Elisabeth Ziekenhuis	10.500
Stichting Ziekenhuis Bethesda	10.418
GGZ Breburg	10.160
Stichting ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen	10.000
Stichting Dimence v.h. Adhesie GGZ Midden-Overijssel	9.200
Stichting Zorg en Verpleging Goeree Overflakkee	9.000

Debiteur

Bedragen x € 1.000

Gezondheids- en welzijnszorg (vervolg)	
Stichting Magenta zorg	8.739
Ziekenhuis Ikazia	7.800
Stichting Zeevesta	7.700
Christelijke Zorgcombinatie Zwolle	7.560
VieCuri Medisch Centrum	7.500
Stichting Parnassia Bavo Groep	7.334
Stichting Argos Zorggroep	6.800
Catharina Ziekenhuis	6.667
Stichting Franciscus Gasthuis	6.250
Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis	6.250
Haga Ziekenhuis Den Haag	6.244
Kempen Zorgcentrum	5.775
Stichting Tragel	5.475
Stichting De Blink	5.280
Stichting Dr. Bernhard Verbeet Instituut	4.442
Maastricht Clinic	4.050
Stichting Revalidatie-Centrum 'De Hoogstraat'	3.970
Stichting Amphia	3.850
Stichting Saxenburgh Groep	2.999
Stichting Verbeeten fonds	2.500
Stichting Eindhoven Beheer	2.465
Stichting De Stroom	2.042
GGZ Oost-Brabant	2.000
Stichting Zorgpalet	1.846
Stichting Reinaerde	1.840
Stichting Woon- en Leefcentra Lichamelijk Gehandicapten West-Brabant	1.689
Stichting Kinderopvang 2 Samen	1.552
Stichting De Vlasborch	1.446
Promens Care	1.391
Stichting Het GORS	1.253
Stichting Interakt	1.166
Stichting Rode Kruis Ziekenhuis	1.000
Stichting Odion	925
D.A.G. Friesland	876
Medisch Spectrum Twente	770
Stichting Zorgverlening 's Heeren Loo	578
Zorgpartners Friesland	500
Radar	470
Koetsveld	420
Stichting Heliomare	386
Adhesie	315
Stichting Blixembosch	295
De Driestroom	232
Stichting Aveleijn/SDT	208
Stichting Wende	71
Brabantzorg	39
Waterwinning en -beheer	290.297
Waterschap Scheldestroom	30.000
Waterschap Rivierenland	30.000
Waterschap Breda	21.600
Waterschap Hollandse Delta	21.000
Waterschap Aa & Maas	16.250
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	16.000

Debiteur

Bedragen x € 1.000

Waterwinning en -beheer (vervolg)	
Waterschap Schieland & Krim	15.600
Waterschap Rijn en IJssel	15.000
Wetterskip Fryslân	15.000
Waterschap de Dommel	15.000
Hoogheemraadschap Rijnland	14.000
Waterschap Brabantse Delta	12.750
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	12.600
Waterschap Reest en Wieden	10.500
Waterschap Limburg	9.000
Waterschap Roer en Overmaas	7.680
Waterschap Zuiderzeeland	7.000
Waterschap Noorderzijlvest	6.500
Waterschap Regge en Dinkel	5.000
Waterschap Veluwe	3.250
Noord kwartier	2.667
Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	2.667
Waterleidingmaatschappij Limburg	457
Drenthe watermaatschappij	343
Vitens, voorheen Hydron Midden-Nederland	219
PT Air Manado	214
Railvervoer	202.666
OEBB-Infrastruktur Bau AG	108.888
Eurofirma	61.349
Réseau Ferré de France	32.429
Ontwikkelingssamenwerking	87.221
Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (Sustainable bond)	87.135
Oikocredit International	59
Oikocredit Nederland	27
Onderwijs, cultuur en recreatie	16.371
Erasmus Academie	5.250
Nationaal Groenfonds	3.702
Universiteit Twente	2.407
Stichting Texels Museum	1.518
Stichting Vrijburg	1.500
Vlissingen Bibliotheek	1.461
Stichting Scarabee Centrum voor Kunst Cultuur en Politiek	282
Stichting Chizone	251
Diversen	130.152
Council of Europe Development Bank	84.157
Tennet	25.780
CAI Westland	10.500
Stichting Dimence v.h. Adhesie GGZ Midden-Overijssel	7.600
Eteck B.V.	529
Stichting Watertoren Buitenlust	344
Monumentenfonds Brabant N.V.	264
Wereldwinkels	210
Stichting Aktie en Informatiecentrum Lelystad	156
Stichting Ideële winkel	139
VOF Yuan	134
Woonvereniging Regina	130

Debiteur

Bedragen x € 1.000

Diversen (vervolg)

Algemeen Verbond van Volkstuinders Verenigingen in Nederland

75

Basic water needs B.V.

64

Smit Hergebruik en Veehouderij B.V.

61

Stichting Shri Sanatan Dharm-Sabha

9

Eindtotaal**10.867.740**

Bijlage 2 Schenkingen aan maatschappelijke partners

De ASN Bank deed in 2014 de volgende schenkingen aan maatschappelijke organisaties:

<i>Organisatie</i>	<i>Bedrag</i>	<i>Toelichting</i>
Acht themapartners	1.400.000	Namens klanten met een rekening ASN Ideaalsparen
Acht themapartners	129.282	Donatie van de Interchangevergoeding die de ASN Bank ontvangt van creditcardorganisatie ICS voor betalingen met de ASN Creditcard
Cordaid Kinderstem en Cordaid Memisa Nationaal Fonds Kinderhulp	333.191	Namens klanten met een rekening ASN Jeugdsparen
ASN Foundation	300.000	
Diverse donaties	257.623	48 begunstigden, waaronder Serious Request en Giro 555
KNGF Geleidehonden	210.000	Bijdrage in het kader van de spaarcampagne en de legitimatie van klanten
De Ruiter Communicatie	45.110	Bijdrage aan het boek <i>Kinderen die de wereld hebben veranderd</i> van uitgeverij PixelPerfect
ASN Bank Wereldprijs	40.000	Vier winnaars ontvingen ieder € 10.000
ZAM Magazine	36.570	Speciale uitgave over Nelson Mandela
Festival Mundial	18.150	Sponsoring van het afvalproject van dit Tilburgse festival
Strawberry Earth	18.150	Sponsoring van Strawberry Academy voor duurzame jonge mode-ontwerpers
Movies that Matter	12.100	Sponsoring van het jaarlijkse filmfestival over mensenrechten
Stichting Goed Bezig	8.113	Complimentenmachine voor scholen
FNV Mondiaal	4.800	Tegengaan van schooluitval en kinderarbeid in onder meer Marokko, Albanië, Turkije en Oeganda
Totaal	2.813.089	

Bijlage 3 Duurzame prestaties kantoor

Sinds maart 2012 is de ASN Bank gehuisvest in een duurzaam gerenoveerd kantoorpand. In 2014 ontving dit EPBD-energielabel A. EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) is de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen.

	2014	2013	2012	2011	2010
CO₂-uitstoot¹ in tonnen					
CO ₂ -uitstoot (scope 1 en 2)	153	183	138	140	143
Ton CO ₂ -uitstoot (scope 1 en 2) per fte ²	1,15	1,58	1,38	1,61	1,75
CO ₂ -uitstoot scope 3 ³	195	-	-	-	-
Energieverbruik					
kWh ⁴ elektriciteit	296.999	314.723	314.6965 ⁶	198.126	181.101
kWh ⁴ elektriciteit per fte ²	2.235	2.705	3.139	2.284	2.217
m ³ gas ⁵	21.867	33.903	34.7095 ⁶	27.053	29.434
m ³ gas per m ² ⁵	7	11	14	13	15
Papierverbruik in kilogram					
Papierverbruik totaal	244.032	288.276	215.721	249.766	258.919
Papierverbruik per rekening	0,31	0,37	0,28	0,33	0,36
Waterverbruik					
m ³ water	1.166	786	642	677	637
m ³ water per fte ²	8,8	6,3	6,3	7,8	7,8
Afval					
Papierafval in ton	13,6	12,8	19,3	13,0	14,8

¹ Dit cijfer omvat alle vervoer (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer, inclusief auto-, trein-, bus- en vliegverkeer) en verwarming van de ASN Bank.

² Fte (fulltime-equivalent): omgerekend naar aantal voltijdmedewerkers.

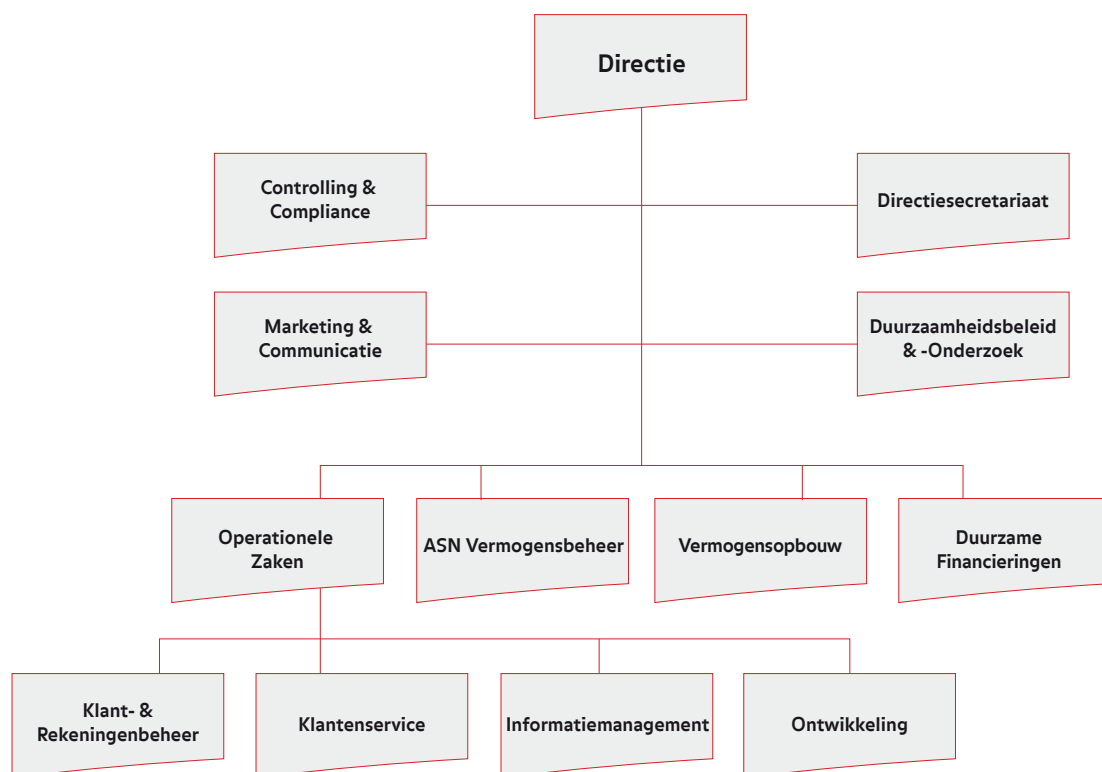
³ Dit cijfer omvat de CO₂-uitstoot die samenhangt met het papiergebruik, afval en watergebruik. Wij berekenen dat over 2014 voor het eerst.

⁴ Het verbruik van elektriciteit wordt uitgedrukt in kWh (kilowattuur). 1 kWh is gelijk aan 0,0036 gigajoule.

⁵ Het pand maakt gebruik van stadsverwarming, wat wordt uitgedrukt in gigajoules. Deze gigajoules zijn omgerekend in m³ gas volgens de opgave van het energiebedrijf: 1 gigajoule is 25,85 m³ gas.

⁶ Inclusief het verbruik tijdens de verbouwingsperiode en derhalve het energieverbruik in ons oude en nieuwe pand samen. Zonder het energieverbruik van de verbouwing zijn deze cijfers als volgt: Kwh elektriciteit: 273.581; Kwh per fte: 2694; m³ gas: 27.945; m³ gas per m²: 11.

Bijlage 4 Organisatie

Toelichting

- **Controlling & Compliance** is verantwoordelijk voor alle (informatie)stromen op financieel gebied, waaronder de financiële rapportages en analyses en het verslag van de bank. Tevens ziet Controlling toe op het naleven van de regelgeving (compliance), het risicomanagement, de administratieve organisatie en de interne controle.
- **Marketing & Communicatie** is verantwoordelijk voor de communicatie over het beleid en de duurzame waarden van de ASN Bank en voor werving en behoud van klanten door campagnes. De afdeling ontwikkelt distributiekkanalen voor de ASN-producten en zet deze op. Zij is verantwoordelijk voor betalen en sparen. Tevens onderhoudt zij de contacten met de maatschappelijke partners waarmee wij samenwerken.
- **Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek** is verantwoordelijk voor de formulering en de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank. De afdeling schrijft de beleidsdocumenten hierover, doet onderzoek naar landen, projecten en ondernemingen waarin de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen zouden kunnen investeren en voert het stembeleid en de dialoog met ondernemingen uit. Ook adviseert zij over de duurzame bedrijfsvoering van de bank.
- **Operationele Zaken** bestaat uit verschillende onderdelen. Ontwikkeling maakt onder andere systemen en middelen beschikbaar voor de klanten en voor de medewerkers. Klant- & Rekeningenbeheer verwerkt de klant- en rekeninggegevens en verstuurt informatieaanvragen. De ASN Klantenservice verzorgt de dienstverlening aan klanten via telefoon, e-mail en brieven. Services ten slotte zorgt ervoor dat alle ASN-medewerkers beschikken over de ruimte en middelen die nodig zijn om te kunnen werken.
- **Vermogensopbouw** is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en afzet van de beleggingsproducten. De afdeling draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten. Zij voert de directie over de ASN Beleggingsfondsen.
- **ASN Vermogensbeheer** werkt nauw samen met ASN Beleggen; deze afdeling beheert vermogens van € 250.000 of meer voor particulieren en instellingen, op basis van de duurzaamheidscriteria van de ASN Bank.
- **Duurzame Financieringen** zet kredieten uit voor het ASN Groenprojectenfonds, de ASN Bank en Energiefonds Overijssel, en beheert deze.

Triple Jump

De ASN Bank is voor een kwart medeaandeelhouder van Triple Jump, dat als projectbeheerder verantwoordelijk is voor de uitzettingen van het ASN-Novib Microkredietfonds. Medeaandeelhouders zijn Oxfam Novib, NOTS Foundation en het management. Het doel van Triple Jump is voornamelijk via microfinancieringsinstellingen (MFI's) kapitaal uit te zetten in ontwikkelingslanden en zo de armoedebestrijding te versnellen. Triple Jump:

- ondersteunt startende MFI's met deskundigheid en leningskapitaal;
- verstrekt leningskapitaal en equity met een hoog risico aan MFI's die uit de startfase doorgroeien naar volwassenheid;
- verstrekt leningskapitaal en equity met een laag risico aan volgroeide, stabiele MFI's.

Behalve de uitzettingen van het ASN-Novib Microkredietfonds beheert Triple Jump de leningenportefeuille van Oxfam Novib, Calvert Social Investment Foundation en SNS Institutional Microfinance Fund. Ultimo 2014 beheerde Triple Jump een equity- en leningenportefeuille van circa € 267,5 miljoen.

ASN Foundation

Onze betrokkenheid reikt verder dan alleen duurzaam bankieren. Elk jaar schenkt de ASN Bank een deel van haar winst aan projecten en organisaties die bijdragen aan haar missie. Om ons giftenbeleid te formaliseren is in 2004 de Stichting ASN Foundation opgericht. De stichting geeft haar eigen jaarverslag uit.

Bijlage 5 Historie

Op 21 januari 1960 werd de ASN opgericht als bank van de socialistische arbeidersbeweging. Het voornaamste doel was werknemersspaarregelingen op maatschappelijk verantwoorde manier uit te voeren. Vanaf het begin overtrof de toestroom van particulier spaargeld echter die van spaarregelingen. Om die toestroom op te vangen, introduceerde de ASN in 1960 als eerste Nederlandse spaarbank het giraal sparen.

De bank investeerde vanaf het begin het spaargeld zoveel mogelijk volgens vakbondsprincipes, bijvoorbeeld in de publieke sector en op sociaal-cultureel terrein. Toch werd zij niet de 'bank voor de vakbeweging' die de oprichters voor ogen had gestaan. Daarom verlegde de ASN vanaf de jaren zeventig haar focus naar een nieuwe doelgroep: de mensen die betrokken raakten bij kwesties als oorlog en vrede, mensenrechten en discriminatie, internationale economische verhoudingen en het milieu. Bij hen sloeg de visie van de ASN aan. Zij vonden het belangrijk te weten waarin hun spaargeld wordt belegd en de ASN was daar open over: geen beleggingen in het Chili van Pinochet, wel in sociale woningbouw. In de jaren tachtig ging de ASN Bank op deze weg verder. In haar advertenties vestigde zij de aandacht op het milieu, dat te lijden had van een gebrek aan beleid. Ook maakte zij duidelijk dat zij niet in Zuid-Afrika belegde. Daarmee vertolkte de bank de boycot tegen de Kruger-rand, symbool van de apartheid.

In 1993 introduceerde de ASN het ASN Aandelenfonds, het eerste beursgenoteerde duurzame aandelenfonds. De 'bijzondere beleggingscriteria' van de ASN op gebied van mensenrechten en milieu werden geformuleerd als uitgangspunt voor de selectie van de beleggingen van het fonds. Later gingen deze criteria gelden voor de andere beleggingsfondsen die de bank oprichtte, en voor de investeringen van de spaargelden.

In 1996 veranderde de ASN haar naam in ASN Bank. Uit de nauwere samenwerking van de financiële instellingen die waren verbonden met de vakbeweging, was in 1990 de REAAL Groep ontstaan. Daarin kreeg de ASN een zelfstandige plek. In 1997 fuseerde de REAAL Groep met SNS Groep en werd de ASN Bank een dochtervennootschap van SNS Bank N.V.

In de tweede helft van de jaren '90 en de jaren '00 breidde de ASN Bank het aantal beleggingsfondsen uit tot zeven, waaronder een groen fonds en een microkredietfonds. Het belangrijkste accent bleef echter liggen op sparen; de bank introduceerde diverse succesvolle spaarrekeningen. Tevens ontwikkelde zij een grote

expertise in de financiering van duurzaam bouwen en duurzame energieopwekking.

De website www.asnbank.nl ging eind 2000 live, inclusief ASN Online Bankieren. Het gebruik van online bankieren nam aanzienlijk toe met de introductie van de betaalrekening, de ASN Bankrekening, begin 2009. Het aanbod aan betaaldiensten werd in 2010 uitgebreid met de ASN Creditcard en begin 2011 met de ASN Jongerenrekening. In de loop van 2013 werd ASN Mobiel Bankieren geïntroduceerd om tegemoet te komen aan de groeiende vraag van klanten om via hun smartphone of iPad te kunnen bankieren.

In 2010 nam de bank een meerderheidsbelang in ASN Vermogensbeheer, dat vermogens vanaf € 250.000 beheert op basis van de duurzaamheidscriteria van de ASN Bank. Daarmee werd zij een complete financieel dienstverlener voor klanten die hechten aan eenvoud, transparantie en idealen. Sinds 2013 is de bank volledig aandeelhouder van ASN Vermogensbeheer.

De ASN Bank breidde in 2011 haar expertise en capaciteiten op duurzaamheidsgebied uit. Zij formuleerde reeds haar eigen duurzaamheidsbeleid en nam deel aan maatschappelijke debatten. Sinds 2011 voert zij ook zelf het onderzoek naar de duurzaamheid van landen, ondernemingen en projecten uit, evenals het engagement met ondernemingen en het stembeluid. In 2012 kwam er een nieuwe activiteit bij: ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. verkreeg het beheer van Energiefonds Overijssel, dat begin 2013 werd geïntroduceerd.

De voortdurende groei noopte de ASN Bank te verhuizen. Zij besloot geen nieuw pand te laten bouwen, maar een duurzame oplossing te kiezen: een bestaand, leegstaand kantoorgebouw kopen en duurzaam renoveren. Op 31 maart 2012 verhuisde de bank naar dit pand aan de Bezuidenhoutseweg 153 in Den Haag.

Op 1 februari 2013 werd de Nederlandse Staat de enige aandeelhouder van SNS REAAL. De ASN Bank blijft haar eigen, duurzame koers varen. Daarbij werkt zij samen met BLG Wonen, RegioBank, SNS en Zwitserleven Bank onder de noemer SNS Bank N.V. Meer hierover leest u in hoofdstuk 9.

Bijlage 6 Materialiteitsanalyse

Doel	Hiërarchie duurzaamheidsbeleid													
Reden van bestaan	Visie ↓ Sinds haar oprichting in 1960 streeft de ASN Bank naar een duurzame, rechtvaardige samenleving. Een samenleving waarin mensen vrij zijn, hun eigen keuzes te maken, zonder dat dit ten koste gaat van anderen. Een samenleving zonder armoede, waarin iedereen onderwijs kan volgen en beschikt over goede huisvesting en gezondheidszorg.													
Invulling van de visie	Missie ↓ Ons economische handelen is erop gericht de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. Daarom dragen we bij aan veranderingen die zijn bedoeld om een einde te maken aan processen waarvan de nadelige gevolgen: • worden verschoven naar toekomstige generaties, of • worden afgewenteld op het milieu, de natuur en kwetsbare bevolkingsgroepen. Daarbij verliezen we niet de noodzaak uit het oog om voor onze klanten een goed rendement te realiseren. En om als bank een financieel resultaat te behalen dat op lange termijn ons gezonde voortbestaan waarborgt.													
Leidraad en toetsingscriteria voor activiteiten, beleggingen en investeringen ASN Bank, ASN Beleggingsfondsen en ASN Vermogensbeheer	Duurzaamheidsbeleid (drie pijlers waar alle duurzaamheidsthema's ondergebracht zijn) ↓													
	Klimaat (visie op klimaatverandering en CO ₂ -doelstellingen)				Mensenrechten (sociale en ethische criteria)				Biodiversiteit (criteria m.b.t. behoud en de versterking van de biodiversiteit en van ecosystemen)					
	Overig beleid en notities (uitwerking van pijlers voor specifieke sectoren en thema's):													
	Sectoren				Thema's					Overige				
	Afvalverwerking	Banken & verzekeraars	Supranationale instellingen	Transport en mobiliteit	Waterschappen	Wonen en Werken	Zorg	Bestuur	Dierenwelzijn	Ketenbeleid	Microfinanciering	Stembeleid	Risicolanden	Staatsobligaties
	Onderzoekshandleiding (richtlijnen en procedures voor het onderzoek op basis van bovenstaand beleid)													
	Invulling bredere rol in de samenleving (ondersteuning maatschappelijke ontwikkeling en doelen, lobby, etc. om duurzame samenleving te realiseren)	Duurzame thema's: (Worden vastgesteld op basis van klantenonderzoek en zijn een specificatie en keuze uit onderwerpen die vallen onder de duurzame pijlers.)												
Vóór eerlijke handel		Tegen kinderarbeid	Tegen wapen-industrie		Vóór duurzame energie			Zorg en welzijn						

Betrokken stakeholders bij totstandkoming/invulling

	Klanten & fans/ ambassadeurs	Directies bank & beleggings-fondsen	Medewerkers	Maatschap-pelijke/ strategische partners	Experts / expertorgani-saties	Bedrijven / sectoren/ projecten	Raad van advies	Raad van toezicht	Overheid
		x					x	x	
	x	x	x	x			x	x	
	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	x		x	x	x

Bijlage 7 Personalia

Raad van commissarissen

Rob Langezaal (voorzitter)
Annemiek van Melick

In 2015 zijn hieraan de volgende leden toegevoegd:

Dick Okhuijsen
Martijn Wissels
Alexander Baas

Raad van advies

Hans Kamps
Jan van der Kolk (voorzitter)
Willemijn Verloop
Maarten van Huijstee

Directie ASN Bank N.V.

Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen
Joyce van der Est
De statutaire directie van de ASN Bank bestaat uit Ewoud Goudswaard en Jeroen Jansen; Joyce van der Est is adjunct-directeur.

Raad van commissarissen

Rob Langezaal

Rob Langezaal (1958) is *Chief Commercial Officer* van SNS Bank N.V. Sinds de governanceverandering van SNS REAAL in 2014 maakt hij deel uit van de statutaire directie van SNS Bank N.V. Hij is verantwoordelijk voor de retail activiteiten van de merken ASN Bank, BLG Wonen, RegioBank, SNS en ZwitserlevenBank. In 2007 werd hij lid van de hoofddirectie van SNS Bank. Als directeur/ bestuurder was hij verantwoordelijk voor de portefeuilles marketing, verkoop en product-management. Langezaal is tevens voorzitter van de Raad van Commissarissen ASN Bank N.V., RegioBank N.V. en SNS Beleggingsfondsen N.V. Voor zijn komst naar SNS Bank in 2007 werkte hij bij KPN. Naast zijn werkzaamheden bij SNS Bank is hij lid van de commissie consumentenzaken van de Nederlandse Vereniging van Banken en bestuurslid/penningmeester van stichting Weet Wat Je Besteedt.

Annemiek van Melick

Annemiek van Melick (1976) is *Chief Financial Officer* van SNS Bank N.V. In juli 2014 werd zij benoemd tot statutair CFO van SNS Bank. In 2008 is Annemiek van Melick in dienst getreden bij SNS REAAL allereerst in de functie van directeur corporate strategie en mergers

& acquisitions van SNS REAAL. In 2012 werd zij benoemd tot Chief Financial & Risk Officer van SNS Bank. Van Melick heeft ruime ervaring in de financiële sector en werkte eerder onder meer voor Goldman Sachs in Londen. Zij is tevens lid van de Raad van Commissarissen van RegioBank N.V., ASN Bank N.V. en SNS Securities N.V.. Naast haar werkzaamheden bij SNS Bank is zij lid van de raad van toezicht van Radio Netherlands Worldwide en lid van de commissie toezichtzaken bij de Nederlandse Vereniging van Banken.

Dick Okhuijsen

Dick Okhuijsen (1965) is *Chief Executive Officer* van SNS Bank N.V. In 2009 is hij toegetreden tot de Raad van Bestuur van SNS REAAL. Daarvoor werkte hij in diverse nationale en internationale functies bij ING en Nationale Nederlanden. In dienst van ING was Okhuijsen onder andere werkzaam als CEO in Japan, Tsjechië en Slowakije. Naast zijn werkzaamheden bij SNS Bank is hij bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Banken, vicevoorzitter van de Stichting Management Studies, voorzitter van de raad van toezicht van PPI Zwitserleven, voorzitter van de Stichting Geldinzicht en Ambassadeur van de Universiteit Twente.

Martijn Wissels

Martijn Wissels (1958) is *Chief Risk Officer* en statutair lid van de Directie van SNS Bank N.V. sinds 1 juli 2014. In november 2013 werd hij aangesteld als directeur Group Risk Management van SNS REAAL, een functie die hij tot op heden nog steeds bekleedt. Wissels was eerder werkzaam voor Achmea als CFRO van Achmea Bank. Tevens was hij directeur Credit and Market Risk bij Fortis Bank Nederland en werkte hij in Singapore en New York voor Fortis en MeesPierson. Naast zijn werkzaamheden bij SNS Bank is hij lid van de Programma Adviesraad van de Nyenrode Commissarissencyclus.

Alexander Baas

Alexander Baas (1966) is *Chief Operations Officer* van SNS Bank N.V. Sinds juli 2014 is hij statutair lid van de directie met als aandachtsgebied de service centers voor betalen, sparen, hypotheek, beleggen en zakelijk beheer. Eveneens is hij verantwoordelijk voor IT & Change en het facilitair bedrijf. In 2005 werd hij aangesteld als CIO van SNS Bank. Daarvoor werkte hij in verschillende IT-functies bij SNS Bank en een ingenieursbureau. Naast zijn werkzaamheden bij SNS Bank N.V. is hij bestuurslid van de Betaalvereniging Nederland en voorzitter van de raad van advies Stichting HBO-I.

Raad van advies

Jan van der Kolk

Jan van der Kolk (1953) heeft academische opleidingen in milieukunde en managementconsultancy. De afgelopen twintig jaar heeft hij verschillende functies vervuld bij KPMG. Zo was hij lid van de directieraad van KPMG Consulting en managing partner van KPMG Sustainability. Thans is hij zelfstandig adviseur. Hij heeft vele projecten uitgevoerd bij grote ondernemingen op het gebied van duurzaamheidsstrategie en -verslagen, management-systemen en duurzaam beleggen bij financiële instellingen. Hij heeft verschillende nevenfuncties, zoals die van voorzitter van de beleggingsadviescommissie van de Diaconie van de Protestantse gemeente in Den Haag, voorzitter van de jury voor de Verantwoord Ketenbeheer Award van de Vereniging van Beleggers in Duurzame Ondernemingen (VBDO), lid van de Raad van Advies van Holland Quaestor, lid van de Milieuadviesraad van het Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid, lid van het bestuur van de Stichting Mores en lid van de Adviescommissie Milieu en Ruimte Soest.

Hans Kamps

Hans Kamps (1952) combineert diverse functies. Hij is directeur van B&A Groep en voorzitter van Jeugdzorg Nederland. Zijn overige functies concentreren zich op – maar zijn niet beperkt tot – jeugd, arbeidsmarkt en ondernemerschap. Hij is commissaris bij ONVZ Zorgverzekeringen en lid van de raad van advies of de raad van toezicht van onder meer de KPC Groep en de Staatsloterij.

Willemijn Verloop

Willemijn Verloop (1970) begon haar carrière bij The European Action Council for Peace in the Balkans. Zij richtte in 1994 War Child op, waar ze tot 2010 leiding aan gaf. In 2012 richtte zij Social Enterprise NL op, het Nederlandse platform voor sociale ondernemers. In 2013 initieerde zij tevens Social Impact Ventures NL, een hands-on investment & venture assistance-organisatie voor sociale ondernemingen. Willemijn Verloop was in 2014 vicevoorzitter van de raad van toezicht van War Child, bestuurslid van de Achmea Foundation en toezichthouder van de Stadsschouwburg Amsterdam.

Maarten van Huijstee

Maarten van Huijstee is altijd bezig om zijn passie voor kunst en cultuur te koppelen aan mensen en aan merken. Zijn marketingcarrière begon bij Unilever in Zuid-Afrika. Daarna ging hij aan de slag bij Heineken, waar hij strategische en creatieve concepten ontwik-

kelde. In 2005 startte hij ON, een bureau dat creatieve content ontwikkelde en uitzond over een eigen netwerk in high-end-horecagegelegenheden. Dit evolueerde in 2008 tot Ottonico; een onafhankelijk reclamebureau dat in 2009 overgenomen werd door TAXI. Daar bleef Maarten aan als creatief directeur. Maarten is daarnaast mede-eigenaar van The Playing Circle, een reeks inspirerende vergaderlocaties, en medeoprichter van Return to Sender, een fairtrademark dat markten creëert voor bijzondere producten uit de armste regio's ter wereld. Met Delight Agency, opgericht begin 2012, ontwikkelt hij ideeën, strategieën en campagnes – zoveel mogelijk – voor merken die iets goeds betekenen voor de wereld. Vanuit diezelfde overtuiging richtte hij Delight Yoga op, een yoga- en meditatieschool met verschillende studio's in Amsterdam.

Directie ASN Bank N.V.

Ewoud Goudswaard

Ewoud Goudswaard (1958) is sinds 2001 algemeen directeur van de ASN Bank. Tevens is hij lid van de raad van commissarissen van Triple Jump B.V., de project-adviseur van het ASN-Novib Microkredietfonds. Ewoud Goudswaard begon zijn carrière bij de NMB Bank, later ING Bank, in het kredietrisicomanagement voor (grote) zakelijke relaties. Vanaf 1989 bekleedde hij directiefuncties in Haarlemmermeer, Amsterdam en Rotterdam; vanaf 1997 was hij voorzitter van de directie van het district Midden-Holland. Ewoud Goudswaard heeft diverse nevenfuncties: hij is lid van de raad van advies van de Club van Rome Nederland en van de raad van advies van Plan Nederland, en penningmeester van de Museumvereniging en stichting Museumkaart.

Jeroen Jansen

Jeroen Jansen (1962) is sinds 2005 directeur van de ASN Bank, met marketing, communicatie, public relations, vermogensbeheer, duurzaamheidsbeleid en -onderzoek als voornaamste aandachtsgebieden. Jeroen Jansen begon zijn bankcarrière bij Triodos Bank. In 1995 ging hij naar de Hollandse Koopmansbank (nu ACTIAM). Daar ontwikkelde hij vermogensbeheerdiensten en duurzaamheidsresearch voor institutionele beleggers, maatschappelijke instellingen en de ASN Bank. In 2000 trad hij aan als manager Maatschappelijke Strategie bij Concern Communicatie SNS REAAL. Tevens maakte hij deel uit van de staf van de ASN Bank, ter ondersteuning van de toenmalige directie. In 2001 werd hij adjunct-directeur van de ASN Bank. Jeroen Jansen is onder meer penningmeester van Stichting Avondster en zit in de programmaraad van MVO Nederland.

Joyce van der Est

Joyce van der Est (1965) is sinds 2011 adjunct-directeur van de ASN Bank, met als verantwoordelijkheidsgebied de operationele zaken van de bank. Daaronder vallen de service aan onze klanten, klant- en rekeningbeheer, alle klantproducten en -diensten en de facilitaire en werkplekondersteuning van de ASN Bank. Daarmee schept zij de voorwaarden om klanten professioneel te bedienen. Joyce van der Est heeft een jarenlange ervaring in het management van operationele en ict-processen in de bancaire dienstverlening. Zij startte in 1988 bij Robeco. Na bijna tien jaar zette zij haar carrière voort bij Bank Labouchere, waar zij eveneens de klant- en it-processen professionaliseerde. Sinds 2003 geeft zij bij de ASN Bank leiding aan de operationele zaken. Daarbij focust zij op de continue ontwikkeling, professionalisering en innovatie van de interne organisatie, met een hoogwaardige service en transparante producten als doel.

Colofon

Ontwerp

MissionFromMars in samenwerking met SBDD

Opmaak/dtp

Quantes, in samenwerking met Elan Strategie & Creatie
Themaspreads en infographics: Katja Visser

Druk

Quantes

Dit jaarverslag is gedrukt op
Cocoon 100% FSC Recycled

ASN Bank

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag

Postbus 93514
2509 AM Den Haag

ASN Klantenservice 0800 – 03 80 (gratis)
ASN Bank 070 – 356 93 33
Fax 070 – 361 79 48
E-mail informatie@asnbank.nl

U kunt een pdf van dit jaarverslag downloaden van
www.asnbank.nl.

ASN BANK
voor de wereld van morgen